FGDB

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR BANCARE

BANK DEPOSIT GUARANTEE FUND

2016

raport anual

20+ ANI de siguranță a depozitelor

RAPORT ANUAL 2016

FGDB

ALPHA BANK

BANCA CENTRALĂ COOPERATISTĂ CREDITCOOP

BANCA COMERCIALĂ FEROVIARA

INTESA SANPAOLO BANK

BCR

EximBank România

BRCI Banca Română de Credite și Investiții

BANCA ROMÂNEASCĂ Membră a Grupului National Bank of Greece

BANCA BT TRANSILVANIA

Bancpost Banca ta. Și a ta. Și a ta.

leumi BANK LEUMI ROMÂNIA

BCR Banca pentru Locuințe

BRD GROUPE SOCIETE GENERALE

CEC Bank

CRÉDIT AGRICOLE Banca pentru tine

Credit EuropeBank

GarantiBank

IdeaBank

LIBRA INTERNET BANK

MARFIN BANK

otpbank

PATRIA BANK

PIRAEUS BANK

PORSCHE BANK PORSCHE FINANCE GROUP ROMANIA

ProCredit Bank

Raiffeisen Banca pentru Locuințe

Raiffeisen BANK

UniCredit Bank

2016 RAPORT ANUAL

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR BANCARE

Strada Negru Vodă nr. 3, et. 2, sector 3, București
Tel: 0213.266.020
0314.232.805
Fax: 0314.232.800
e-mail: office@fgdb.ro
www.fgdb.ro

20+ ANI
de siguranță a depozitelor

VALORI
îmbrățișate și promovate de FGDB

FGDB este o instituție apolitică
ce asigură, conform legii, protecția banilor din conturile deponenților deschise la băncile românești, contribuind în acest fel la stabilitatea financiară
și la stimularea economisirii.

Tratăm toți deponenții cu respectul,
buna-credință și profesionalismul cuvenite.

MISIUNE

FGDB plătește deponenților garantați
compensațiile cuvenite în cazul în care
banca nu mai poate restitui acestora sumele depuse.

FGDB este administrator al fondului de rezoluție bancară și poate exercita funcția de administrator special, administrator temporar, lichidator unic sau acționar la o bancă-punte sau la un vehicul de administrare a activelor potrivit legislației privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit.

ABREVIERI

ABE	Autoritatea Bancară Europeană
BNR	Banca Națională a României
CARF	Comitetul de Administrare a Resurselor Financiare
CNSF	Comitetul Național pentru Stabilitate Financiară
CNSM	Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială
EDIS	Sistemul European de Asigurare a Depozitelor
EFDI	Forumul European al Asigurătorilor de Depozite
EUC	Comitetul EFDI pentru Uniunea Europeană
FGDB	Fondul de garantare a depozitelor bancare
IADI	Asociația Internațională a Asigurătorilor de Depozite
MREL	Cerința minimă pentru fonduri proprii și datorii eligibile
MUR	Mecanismul Unic de Rezoluție
MUS	Mecanismul Unic de Supraveghere
RCI	Rețeaua de comunicații interbancare
ROA	Rata rentabilității activelor
ROE	Rata rentabilității capitalului propriu
SGD	Schemă de garantare a depozitelor
SREP	Procesul de supraveghere și evaluare
SUA	Statele Unite ale Americii
TLAC	Capacitatea totală de absorbție a pierderilor
UE	Uniunea Europeană

DEFINIȚII

- depozit – orice sumă de bani pe care o deține o persoană la o bancă, indiferent că este vorba de banii dintr-un cont curent, cont de card, depozit la termen, cont de economii sau un alt produs similar. Potrivit definiției din lege, depozitul reprezintă "orice sold creditor, inclusiv dobânda datorată, rezultat din fonduri aflate într-un cont sau din situații tranzitorii derivând din operațiuni bancare curente și pe care instituția de credit trebuie să îl ramburseze, potrivit condițiilor legale și contractuale aplicabile, inclusiv depozitele la termen și conturile de economii", care nu se regăsește în niciuna dintre următoarele situații:
  a) existența sa poate fi dovedită doar printr-un instrument financiar, astfel cum acesta este definit la art. 2 alin. (1) pct. 11 din *Legea nr. 297/2004 privind piața de capital*, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția cazului în care este un produs de economisire atestat printr-un certificat de depozit nominal existent la data de 2 iulie 2014;
  b) principalul nu este rambursabil la valoarea nominală;
  c) principalul poate fi rambursat la valoarea nominală numai în temeiul unei anumite garanții sau al unui anumit acord furnizat de instituția de credit sau de o terță parte
- depozit eligibil – depozitul care nu este exclus de la garantare, respectiv acel depozit care îndeplinește condițiile stabilite de lege pentru acordarea de compensații în limita plafonului de acoperire
- depozit acoperit – acea parte din depozitul eligibil care nu depășește plafonul de acoperire. Un deponent garantat poate avea depozite care se încadrează în plafonul de acoperire prevăzut de lege, caz în care este garantat integral, sau depozite ce depășesc plafonul de acoperire, situație în care compensația pe care o primește este limitată la nivelul plafonului.
- depozit indisponibil – depozit datorat și exigibil care nu a fost plătit potrivit condițiilor legale și contractuale aplicabile de către o instituție de credit aflată în oricare dintre următoarele situații:
  » Banca Națională a României, în calitate de autoritate administrativă competentă cu încadrarea depozitelor ca indisponibile, a constatat că instituția de credit în cauză nu este capabilă, din motive legate direct de situația sa financiară, să plătească depozitul și nu are perspective imediate de a putea să o facă sau
  » a fost pronunțată o hotărâre judecătorească de deschidere a procedurii falimentului instituției de credit, înainte ca Banca Națională a României să constate situația menționată mai sus.
- deponent garantat – titularul unui depozit eligibil sau, în cazul unui cont comun, titularii unui depozit eligibil ori, după caz, persoana îndreptățită la sume dintr-un depozit eligibil. O persoană fizică sau juridică poate deține bani la mai multe bănci. Fiecare bancă raportează către FGDB numărul deponenților din evidența sa, iar la nivelul FGDB are loc centralizarea pe ansamblul instituțiilor participante. Astfel, deponenții care sunt clienți ai mai multor bănci sunt luați în calcul de mai multe ori atunci când se determină numărul total al deponenților.
- compensație – suma de bani determinată potrivit prevederilor legale, în limita plafonului de acoperire, pe care o schemă de garantare a depozitelor o plătește fiecărui deponent garantat pentru depozitele indisponibile, indiferent de numărul acestora
- plafon de acoperire – nivelul maxim al garantării per deponent garantat și per instituție de credit

CUPRINS

Componența Consiliului de Supraveghere și a Comitetului Director, organigrama FGDB	8
Profilul Fondului de garantare a depozitelor bancare (FGDB) și datele relevante pentru anul 2016	10
Mediul de activitate în 2016	22
Garantarea depozitelor	38
Resursele financiare administrate de FGDB	52
Lichidarea instituțiilor de credit în faliment	62
Informarea publicului	70
Auditul intern	76
Situațiile financiare ale FGDB	78
Raportul auditorului independent, bilanțul, contul de profit și pierdere și notele la situațiile financiare ale FGDB	82
Anexe	100

CONSILIUL DE SUPRAVEGHERE

Preşedinte

Lucian Croitoru
Consilier al guvernatorului
Băncii Naționale a României

COMITET DE AUDIT

Dumitru Laurențiu Andrei
Director general adjunct
Ministerul Finanțelor Publice

Beatrice Popescu
Expert principal
Banca Națională a României

Adrian Gabriel Trandafir
Expert
Banca Națională a României

Anca Florina Iordache
Director general adjunct
Ministerul Finanțelor Publice

Dan Costin Nițescu
Consilier al guvernatorului
Băncii Naționale a României

Lucia Sanda Stoenescu
Expert principal
Banca Națională a României

Membrii Consiliului de supraveghere au fost numiți la data de 14 iunie 2016. Până la acest moment, atribuțiile Consiliului de supraveghere au fost exercitate de Consiliul de administrație existent la acea dată, cu următoarea componență: Lucian Croitoru - președinte (Banca Națională a României), Gabriela Buculei, Lucia Sanda Stoenescu (Banca Națională a României), Florin Dănescu, Constantin Barbu (Asociația Română a Băncilor), Dumitru Laurențiu Andrei (Ministerul Finanțelor Publice), Liviu Stancu (Ministerul Justiției) - membri. Gabriela Buculei a făcut parte din Consiliul de supraveghere până la data de 27 octombrie 2016. Începând cu data de 1 mai 2017, în Consiliul de supraveghere a fost numit Dan Costin Nițescu, reprezentant al Băncii Naționale a României.

ORGANIGRAMĂ

COMITET DIRECTOR

Adriana Sîvu
Director general adjunct

Petre Tulin
Director general

Vasile Bleotu
Director financiar

Compartimentul Audit intern

- Serviciul Garantarea depozitelor, rezoluție bancară și lichidare
  - Compartimentul Garantarea depozitelor
  - Compartimentul Rezoluție bancară și lichidare
- Compartimentul Administrare riscuri și politici de finanțare
- Compartimentul IT
- Serviciul Juridic și secretariat CS
- Compartimentul Trezorerie
- Serviciul Organizare, resurse umane și comunicare
- Serviciul Financiar - contabilitate
  - Compartimentul Financiar
  - Compartimentul Buget - contabilitate
- Compartimentul Administrativ și logistică

Organigramă valabilă începând cu 10 martie 2017

Membrii Comitetului director au fost numiți la data de 15 decembrie 2016. Până la această dată, conducerea executivă a FGDB a fost asigurată de Eugen Dijmărescu, director, Petre Tulin, director adjunct și Vasile Bleotu, director financiar.

Dziewul / Shutterstock.com

1 Profilul FGDB și datele relevante pentru anul 2016

În anul 2016, FGDB a aniversat două decenii de la înființarea sa în calitate de schemă de garantare a depozitelor având ca scop inițial despăgubirea deponenților persoane fizice în cazul falimentului băncilor[1].

De-a lungul celor douăzeci de ani de activitate, responsabilitățile conferite FGDB prin lege au căpătat o mai mare amploare și complexitate, acesta devenind, de la sfârșitul anului 2015[2], schema statutară de garantare a depozitelor și administratorul fondului de rezoluție bancară din România, cu competențe și în activități legate de aplicarea măsurilor de intervenție timpurie și rezoluție bancară.

Deși la început rolul FGDB în cadrul sistemului național de asigurare a stabilității financiare a fost limitat din cauza sferei restrânse de activitate (doar plata compensațiilor către micii deponenți), pe parcursul celor două decenii de activitate a avut loc o consolidare treptată a acestuia ca urmare a competențelor sporite acordate prin modificările succesive ale legislației.

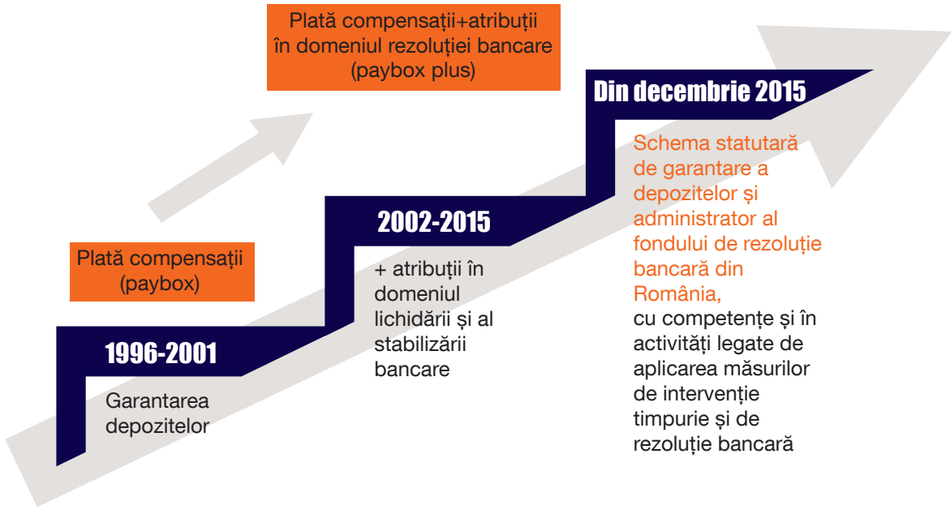
FGDB are calitatea de persoană juridică de interes public, iar organizarea și funcționarea sa sunt stabilite prin statutul propriu.

Într-o clasificare a schemelor de garantare a depozitelor în funcție de mandatele pe care le au, FGDB se încadrează în categoria schemelor cu un mandat extins datorită faptului că, pe

[1] FGDB a fost înființat pe fondul primelor semnale de criză din sistemul bancar românesc, instituirea sa făcând parte din măsurile privind reforma sectorului financiar din România.

[2] În baza *Legii nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare*, prin intermediul căreia a fost transpusă în legislația națională *Directiva 2014/49/UE privind schemele de garantare a depozitelor.* Odată cu această lege a intrat în vigoare un alt act normativ cu impact asupra FGDB, și anume *Legea nr. 312/2015 privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul financiar*, care, la rândul său, transpune în legislația națională directiva comunitară în materie de redresare și rezoluție bancară.

Scopul FGDB în perioada 1996 - decembrie 2015

lângă funcția de bază de garantare a depozitelor, exercită și atribuții în domeniul rezoluției bancare. Astfel, FGDB este administratorul fondului de rezoluție bancară din România și poate fi:

- administrator temporar;
- administrator special pentru o instituție de credit aflată în rezoluție;
- acționar la o instituție-punte;
- acționar la un vehicul de administrare a activelor.

Obiectivul principal și alte competențe ale FGDB la 31 decembrie 2016

Aria atribuțiilor FGDB include și activitatea de lichidare a unei instituții de credit. Astfel, încă din anul 2001, legislația bancară prevede că, în cazul în care Banca Națională a României dispune dizolvarea urmată de lichidare a unei instituții de credit sau când lichidarea are loc la inițiativa acționarilor, FGDB este numit lichidator unic.

De asemenea, FGDB desfășoară activitatea de lichidator judiciar pentru două bănci în faliment, calitate în care a fost numit anterior intrării în vigoare a noii legislații în domeniul garantării depozitelor[3].

În condițiile menținerii și în anul 2016 a unui sistem financiar-bancar stabil, care nu a necesitat, la nivelul autorității competente, luarea de măsuri de intervenție timpurie sau de rezoluție care să implice FGDB, acesta a continuat să-și concentreze activitățile pe următoarele trei direcții:

a) garantarea depozitelor la instituțiile de credit participante;
b) administrarea fondului de rezoluție bancară;
c) lichidarea judiciară la cele două bănci în faliment la care FGDB este lichidator.

În cele ce urmează este prezentată o sinteză a principalelor elemente care au caracterizat cele trei linii de activitate ale FGDB în anul 2016, cu punctarea evoluțiilor relevante de-a lungul celor două decenii de funcționare.

[3] Începând cu anul 2002, FGDB este lichidator judiciar la *Banca Română de Scont* și *Banca Turco-Română*.

a) Garantarea depozitelor la instituțiile de credit participante la FGDB

În condițiile sporirii constante a protecției deponenților, în cei 20 de ani de funcționare FGDB și-a îndeplinit întotdeauna scopul primordial de garantare a depozitelor, respectându-și permanent obligațiile față de deponenții garantați.

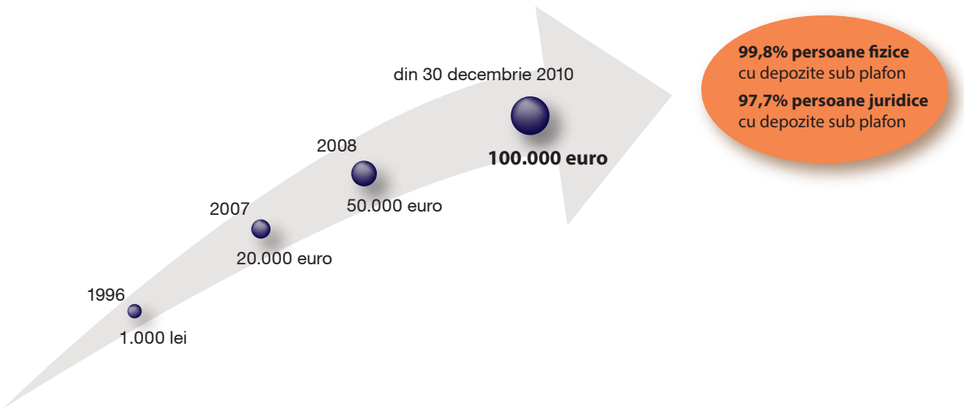
(i) Întărirea protecției deponenților

2016 a fost primul an de aplicare a noilor prevederi legale în baza cărora a fost extinsă acoperirea asigurată de FGDB deponenților și a fost redus termenul de plată a compensațiilor.

(i.1) Extinderea acoperirii asigurate de FGDB

Față de momentul înființării FGDB, plafonul de acoperire a cunoscut o creștere continuă, cu mai multe salturi, urcând de la nivelul de 1.000 lei la echivalentul în lei al sumei de 100.000 euro, valabil de la finele anului 2010[4].

Întărirea protecției deponenților: creșterea plafonului de acoperire

[4] La înființarea FGDB, plafonul de acoperire a fost stabilit inițial la nivelul de 1.000 lei, fiind apoi ajustat semestrial prin indexarea cu indicele prețurilor de consum comunicat de Institutul Național de Statistică. Abia începând din anul 2004, nivelul acestuia a început să fie exprimat în euro. În vederea aderării României la Uniunea Europeană, în anii 2005 și 2006 au mai fost operate majorări graduale ale plafonului de acoperire, țintind către atingerea nivelului minim prevăzut de directiva europeană în vigoare la acea dată, respectiv 20.000 euro.

Unele dintre cele mai importante decizii luate la nivelul Uniunii Europene, având un impact major asupra încrederii deponenților în sistemul bancar pe fondul apariției crizei financiare internaționale, au fost legate de majorarea plafonului de acoperire la 50.000 euro și, ulterior, la 100.000 euro. Asigurarea unui nivel armonizat de acoperire de către toate schemele de garantare, indiferent de locul în care sunt constituite depozitele în cadrul Uniunii Europene, este atât în interesul protecției deponenților, cât și în cel al stabilității sistemului financiar.

Deși plafonul de acoperire se menține de 6 ani la nivelul de 100.000 euro, noua legislație prevede, pentru anumite categorii de depozite ale persoanelor fizice, o acoperire mai ridicată[5] "pentru o perioadă de 12 luni de la data la care suma a fost creditată în cont la instituția de credit în cauză sau de la data la care depozitele pot fi transferate legal la o altă instituție de credit".

Acoperirea temporară mai ridicată se aplică depozitelor rezultate din:

- tranzacții imobiliare referitoare la bunuri imobile cu destinație locativă;
- evenimentul pensionării, disponibilizării, din situația de invaliditate sau deces al deponentului;
- încasarea unor indemnizații de asigurare sau a unor compensații pentru daune rezultate din infracțiuni sau pentru condamnări pe nedrept.

La sfârșitul anului 2016, 99,8% din totalul deponenților persoane fizice și 97,7% din totalul deponenților garantați persoane juridice dețineau sume de bani mai mici sau egale cu 100.000 euro (în echivalent lei), beneficiind astfel de acoperirea integrală a depozitelor de către FGDB.

Și sfera de garantare a depozitelor s-a lărgit gradual[6] de la înființarea FGDB, urmărindu-se armonizarea cu prevederile legislației europene în domeniul garantării depozitelor.

Ultima extindere a sferei de garantare a avut loc la sfârșitul anului 2015, când au devenit eligibile și depozitele companiilor mari și ale persoanelor fizice având calitatea de administratori, directori, membri ai consiliului de supraveghere, auditori, acționari semnificativi ai instituției de credit, precum și cea de membri ai familiilor acestora.

Practic, în prezent, sunt garantate depozitele tuturor persoanelor fizice și ale întreprinderilor, indiferent de mărimea acestora din urmă.

La sfârșitul anului 2016, FGDB garanta depozitele a 14.214.343 deponenți persoane fizice și 911.411 deponenți persoane juridice[7]. În cei 20 de ani de funcționare a FGDB, numărul deponenților garantați din rândul populației s-a majorat de peste 4 ori[8], iar numărul deponenților persoane juridice s-a majorat de 1,5 ori[9] pe parcursul întregii perioade de garantare a acestora de către FGDB.

Valoarea totală a depozitelor eligibile (garantate) a atins, la 31 decembrie 2016, nivelul de 241,2 miliarde lei, echivalent cu 31,7% din Produsul intern brut al României estimat pentru anul 2016[10].

Față de sfârșitul anului 2015, suma depozitelor eligibile a crescut cu 8,9%, consemnând dinamici pozitive ale tuturor componentelor sale pe categorii de deponenți și pe monede de denominare.

[5] Banca Națională a României stabilește și reconsideră periodic nivelul suplimentar de garantare, pe baza evoluției indicatorilor statistici relevanți. În prezent, nivelul suplimentar de garantare este stabilit la echivalentul în lei al sumei de 100.000 euro.

[6] În primii ani de la înființarea FGDB, beneficiau de protecție doar depozitele persoanelor fizice. În anul 2002, au fost incluse în sfera de garantare depozitele populației la organizațiile cooperatiste de credit, iar din anul 2004 s-au adăugat depozitele persoanelor juridice din categoria întreprinderilor mici și mijlocii sau asimilate acestora.

[7] O persoană fizică sau juridică poate deține bani la mai multe bănci. Fiecare bancă raportează către FGDB numărul deponenților din evidența sa, iar la nivelul FGDB are loc centralizarea pe ansamblul instituțiilor participante. Astfel, deponenții care sunt clienți ai mai multor bănci sunt luați în calcul de mai multe ori atunci când se determină numărul total al deponenților.

[8] La sfârșitul primului an de funcționare a FGDB, în evidențele acestuia figurau 3.288.147 persoane fizice garantate.

[9] La sfârșitul anului 2004, primul an de garantare a depozitelor persoanelor juridice, FGDB garanta depozitele a 604.777 astfel de deponenți.

[10] Conform Comunicatului de presă nr. 83 din 7 aprilie 2017 al Institutului Național de Statistică, Produsul intern brut estimat pentru anul 2016 a fost de 761,4 miliarde lei prețuri curente (date provizorii).

Întărirea protecției deponenților: lărgirea sferei de garantare

O proporție de 65,8% din suma depozitelor eligibile o reprezintă depozitele acoperite[11], care au totalizat 158,6 miliarde lei la 31 decembrie 2016 (+6,5% față de finele anului 2015).

(i.2) Reducerea termenului de plată a compensațiilor

Un termen cât mai scurt de plată a compensațiilor este esențial pentru menținerea încrederii deponenților în situația indisponibilizării depozitelor.

În țara noastră, o preocupare permanentă a fost plata compensațiilor într-un termen cât mai redus, în concordanță cu prevederile legale, dar și cu practica din alte state membre.

De altfel, ultima modificare a legislației, din decembrie 2015, a plasat România în rândul statelor membre cu cel mai redus termen de plată a compensațiilor, respectiv 7 zile lucrătoare[12].

[11] Depozitul acoperit este acea parte din depozitul eligibil care nu depășește plafonul de acoperire prevăzut în *Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare.*

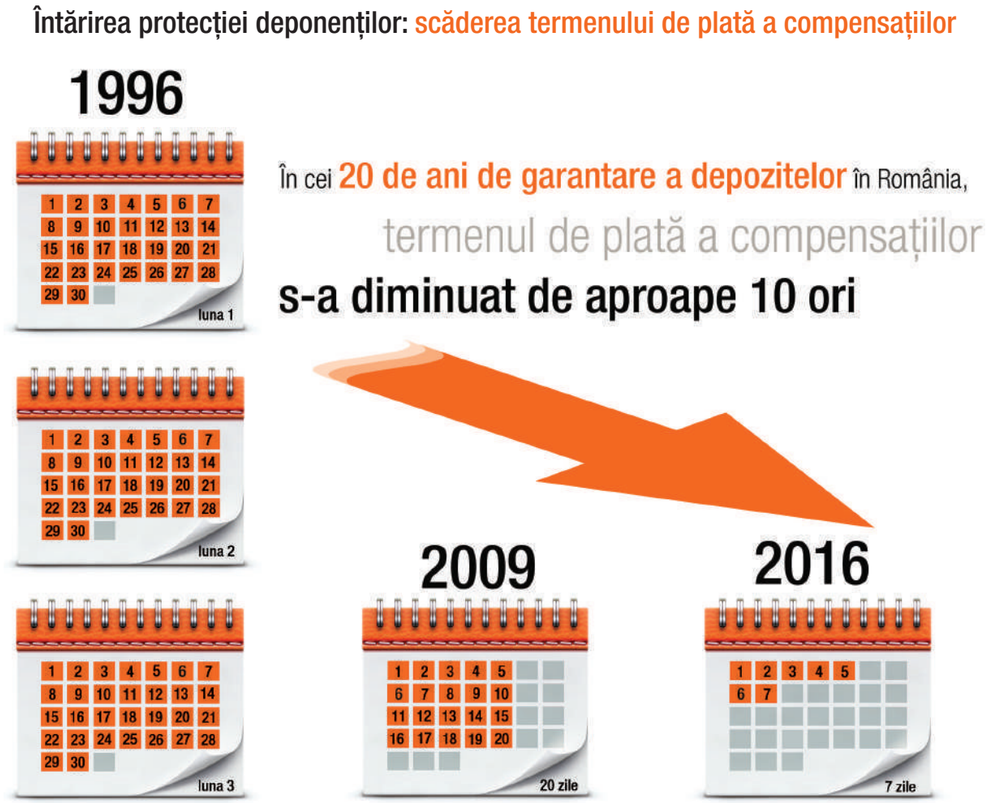
[12] Potrivit directivei privind schemele de garantare a depozitelor, statele membre au obligația să implementeze termenul de plată a compensațiilor de 7 zile lucrătoare până în anul 2024.

Astfel, dacă la înființarea FGDB, termenul de plată a compensațiilor era de 3 luni, cu posibilitatea prelungirii cu maximum 9 luni[13], începând cu 14 decembrie 2015 termenul de plată a compensațiilor este de 7 zile lucrătoare, fără nicio posibilitate de prelungire.

Majoritatea plăților de compensații din România s-au efectuat de către FGDB în primele trei luni de la data declarării falimentului băncilor, durata medie de rambursare prin instituțiile de credit mandatate ca agenți de plată fiind de 1,7 luni.

(ii) Recuperarea creanțelor aferente compensațiilor plătite de FGDB

În perioada 1999-2006, FGDB a plătit compensații totale în sumă de 512,2 milioane lei în favoarea deponenților garantați de la șapte bănci care au intrat în faliment în acea perioadă. În calitatea sa de creditor ca urmare a subrogării în drepturile deponenților garantați la băncile în faliment, FGDB a recuperat, până la sfârșitul anului 2016, 34,2% din suma plătită drept compensații.

[13] În conformitate cu prevederile legislației europene în vigoare la acea dată, respectiv *Directiva 94/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 1994 privind sistemele de garantare a depozitelor.*

Începând cu anul 2007, în România nu s-a mai înregistrat niciun faliment bancar care să necesite despăgubirea deponenților de către FGDB.

(iii) Fondul de garantare a depozitelor

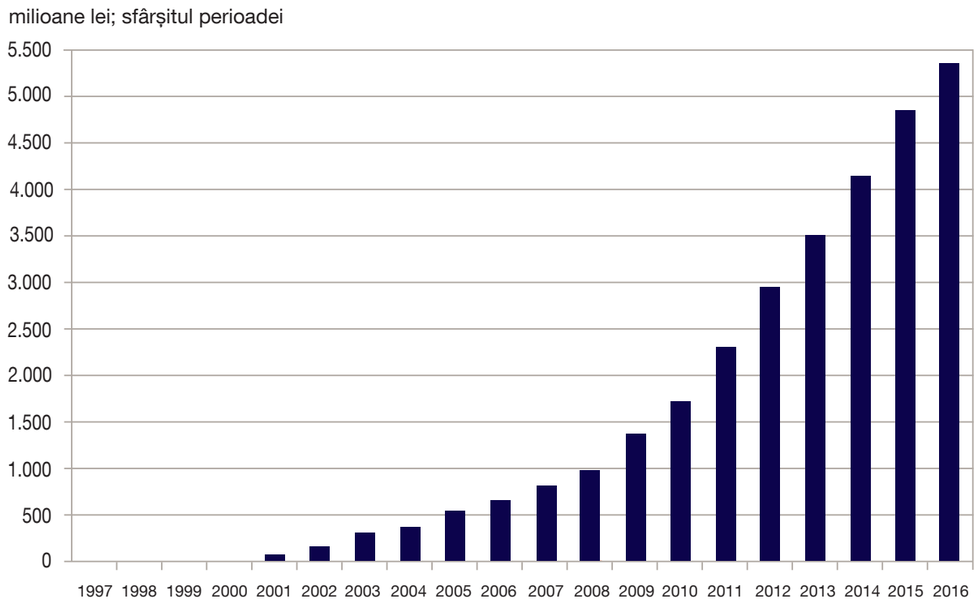
Încă de la înființarea sa, una dintre cele mai importante preocupări ale FGDB a fost consolidarea capacității sale financiare pentru îndeplinirea scopului principal de protejare a deponenților, acumulările la fondul de garantare a depozitelor majorându-se de la an la an.

Odată cu implementarea prevederilor noilor reglementări privind garantarea depozitelor și redresarea și rezoluția bancară, resursele fondului de garantare a depozitelor pot fi utilizate nu numai pentru plata compensațiilor, ci și pentru finanțarea acțiunilor de rezoluție prin care este asigurat accesul neîntrerupt al deponenților la propriile depozite.

La sfârșitul anului 2016, resursele fondului de garantare a depozitelor se situau la nivelul de 5.321,2 milioane lei, cu aproximativ 10% mai mult față de valoarea de la 31 decembrie 2015.

Potrivit legii, investirea resurselor financiare disponibile ale fondului de garantare a depozitelor se realizează în conformitate cu strategia anuală aprobată de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României, aceasta având ca obiective principale minimizarea riscului și asigurarea unei lichidități adecvate, iar ca obiectiv complementar randamentul plasamentelor.

Evoluția fondului de garantare a depozitelor de la înființare până la 31 decembrie 2016

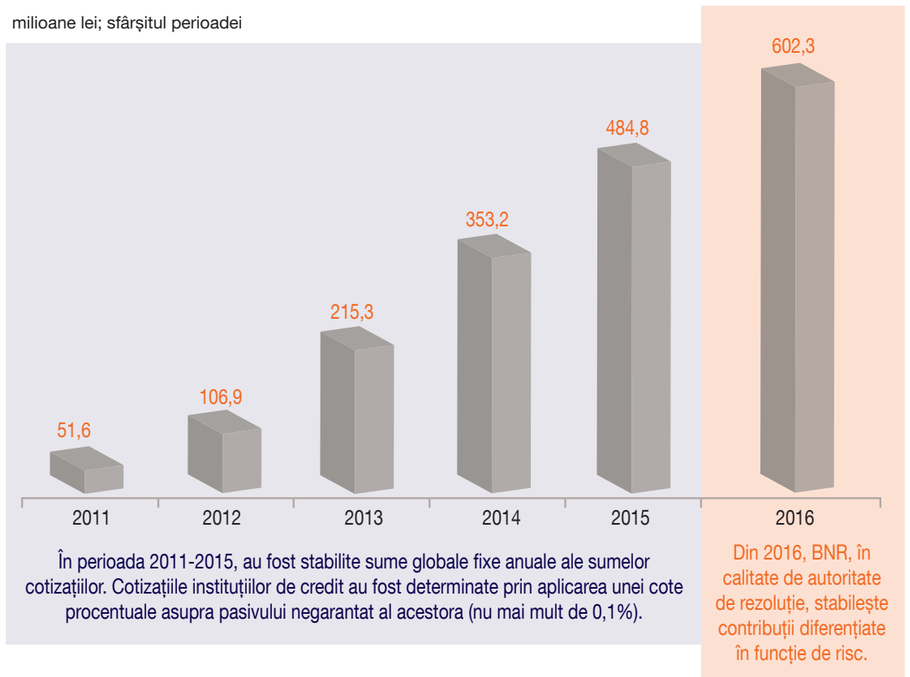

b) Administrarea fondului de rezoluție bancară

Fondul de rezoluție bancară a fost constituit în baza *Legii nr. 312/2015 privind redresarea şi rezoluția instituțiilor de credit şi a firmelor de investiții, precum şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative în domeniul financiar*, prin preluarea resurselor fondului de restructurare bancară[14], aflat anterior tot în administrarea FGDB.

Întrucât la fostul fond de restructurare bancară au existat resurse acumulate anterior, a căror utilizare nu a fost necesară pe perioada existenței acestuia, fondul de rezoluție bancară a avut un sold pozitiv la momentul constituirii.

Evoluția resurselor fondului de rezoluție bancară de la înființare până la 31 decembrie 2016

[14] La rândul său, fondul de restructurare bancară a fost constituit în anul 2012, prin preluarea resurselor fondului special pentru despăgubiri şi a păstrat destinația inițială a acestuia, la care s-a adăugat finanțarea măsurilor de stabilizare bancară. Fondul special pentru despăgubiri a luat naştere în anul 2010 şi a avut ca scop despăgubirea persoanelor prejudiciate prin măsurile dispuse şi implementate în cursul administrării speciale a instituțiilor de credit. Principiul care a stat la baza acestui demers a fost acela potrivit căruia toți creditorii unei bănci aflate în proces de restructurare trebuie să aibă parte de un tratament care să nu fie mai puțin favorabil decât dacă pentru instituția de credit s-ar fi deschis direct procedura falimentului, oferindu-se astfel un instrument pentru protejarea intereselor acestora.

La sfârşitul anului 2016, nivelul resurselor fondului de rezoluție bancară se situa la 602,3 milioane lei, cu 24,2% peste nivelul de la 31 decembrie 2015.

Similar anilor precedenți, investirea resurselor fondului de rezoluție bancară s-a realizat în conformitate cu strategia aprobată de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României, obiectivele urmărite fiind aceleaşi ca în cazul fondului de garantare a depozitelor – în principal, minimizarea riscului şi asigurarea unui nivel corespunzător de lichiditate, iar în subsidiar randamentul plasamentelor.

Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție, decide cu privire la utilizarea resurselor fondului de rezoluție bancară în vederea acoperirii necesităților legate de aplicarea eficace a instrumentelor de rezoluție.

c) Lichidarea judiciară la cele două bănci în faliment la care FGDB este lichidator

FGDB desfăşoară din anul 2002 activitatea de lichidator judiciar la două bănci care au intrat în faliment în acel an, respectiv *Banca Română de Scont (BRS)* şi *Banca Turco-Română (BTR)*[15].

În anul 2016, încasările aferente activității de lichidare au însumat 151 mii lei la *BRS* şi 85 mii lei la *BTR*, provenind, în principal, din recuperări de creanțe (incluzând vânzări de bunuri preluate în plată).

La sfârşitul anului 2016, pentru ambele bănci continuau să se afle în derulare acțiuni în justiție în România, iar în cazul *BTR* se aflau în curs acțiunile de recuperare din Elveția a principalei creanțe a băncii.

În datele de 20 februarie şi 2 martie 2017, *BTR* a recuperat din Elveția în contul principalei sale creanțe suma de 2.058.731 CHF[16].

Până la 31 decembrie 2016, pe întreaga perioadă de lichidare a celor două bănci, au fost efectuate distribuiri către creditori în proporție de 47% din masa credală în cazul *BRS* (cel mai ridicat grad de îndestulare a creditorilor înregistrat la băncile aflate în faliment), respectiv 36% din masa credală în cazul *BTR*.

[15] FGDB a fost numit în această calitate în baza prevederilor *Ordonanței de urgență nr. 138/2001 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 83/1998 privind procedura falimentului băncilor.* Odată cu intrarea în vigoare a *Legii nr. 178/2004 pentru modificarea şi completarea Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea şi funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar*, calitatea de lichidator a fost explicit introdusă în legislația FGDB.

Începând din anul 2003, în baza *Legii nr. 485/2003 pentru modificarea şi completarea Legii bancare nr. 58/1998,* FGDB i s-a atribuit şi calitatea de lichidator unic în alte situații decât cea a intrării în faliment a unei instituții de credit. Ulterior, această calitate a fost prevăzută şi în *Ordonanța de urgență nr. 99/2006 privind instituțiile de credit şi adecvarea capitalului*, cu modificările şi completările ulterioare. FGDB a îndeplinit funcția de lichidator administrativ în cazul Nova Bank, însă pentru o perioadă foarte scurtă de timp (septembrie – noiembrie 2006) întrucât instanța a dispus intrarea în faliment a băncii.

[16] 2.033.917,33 USD echivalent, respectiv 8.723.873,72 lei, reprezentând circa 4% din creanța *BTR* la data falimentului şi 1,5% din creanța actualizată cu dobânzi la data de 2 martie 2017.

ADMINISTRAREA ȘI CONDUCEREA FGDB

Aniversarea a două decenii de activitate a coincis cu perioada unor transformări fundamentale în ceea ce privește guvernanța, cadrul general de organizare a activității FGDB și cadrul de reglementare.

Având în vedere noile responsabilități privind gestionarea fondului de rezoluție bancară din România, administrarea FGDB a devenit exclusiv publică deoarece Consiliul de supraveghere al FGDB este compus din reprezentanți ai Băncii Naționale a României și ai Ministerului Finanțelor Publice.

În conformitate cu prevederile legale, în baza Ordinului Băncii Naționale a României nr. 5/2016, au fost numiți membrii Consiliului de supraveghere al FGDB pentru un mandat de trei ani, începând cu data de 14 iunie 2016.

Consiliul de supraveghere al FGDB este format din șapte membri, din care cinci reprezentanți ai Băncii Naționale a României și doi reprezentanți ai Ministerului Finanțelor Publice. Președintele Consiliului de supraveghere este un reprezentant al Băncii Naționale a României.

Potrivit legii, în cadrul Consiliului de supraveghere a fost constituit Comitetul de audit, organism consultativ compus din trei membri. Activitatea acestui comitet se desfășoară în conformitate cu *Regulamentul intern privind organizarea și funcționarea Comitetului de audit în cadrul Fondului de garantare a depozitelor bancare*, care a fost adoptat în data de 24 noiembrie 2016.

Atribuțiile Comitetului de audit vizează cu precădere analiza anumitor aspecte ale activității de audit intern în cadrul FGDB, analiza sferei de cuprindere a evaluărilor efectuate de auditorii interni și externi, inclusiv urmărirea rapoartelor privind problemele semnificative identificate, analiza constatărilor auditorilor externi și formularea de propuneri privind situațiile identificate, emiterea de opinii și elaborarea de recomandări în vederea îmbunătățirii activității FGDB.

Conducerea activității curente a FGDB este asigurată de Comitetul director al FGDB, compus din trei membri. Aceștia sunt desemnați de către Consiliul de supraveghere al FGDB și aprobați de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României pentru un mandat de patru ani[17].

Membrii Comitetului director își desfășoară activitatea sub controlul Consiliului de supraveghere, răspunzând față de acesta pentru modul de îndeplinire a obiectivelor și atribuțiilor stabilite prin contractul de mandat.

Prin modul în care se realizează administrarea și conducerea FGDB se asigură o guvernanță solidă a acestuia, în concordanță cu cele mai bune practici în domeniu.

Aceasta include existența unui mecanism eficient de responsabilizare și, în același timp, asigurarea transparenței activității FGDB.

Aspectele relevante pentru public ale activității FGDB, inclusiv cele ce țin de administrarea și conducerea sa, sunt făcute cunoscute celor interesați prin intermediul site-ului și al publicațiilor FGDB, precum și prin alte mijloace de comunicare.

[17] Membrii actuali ai Comitetului director și-au început mandatul din data de 15 decembrie 2016.

În contextul noilor coordonate ale garantării depozitelor și al responsabilităților încredințate prin lege cu privire la implicarea FGDB în aplicarea măsurilor de intervenție timpurie și rezoluție bancară pentru instituțiile de credit aflate în dificultate, a fost necesară o reconfigurare a structurii organizatorice a FGDB pe trei categorii de activități acoperind zona operațională, cea financiară și cea de suport.

Proiectul noii structuri organizatorice a FGDB a făcut obiectul analizei în cadrul mai multor ședințe ale Consiliului de supraveghere al FGDB din anul 2016, aprobarea noii organigrame și a *Regulamentului privind organizarea și funcționarea FGDB* realizându-se la începutul anului 2017.

În ceea ce privește cadrul de reglementare, pe parcursul anului 2016 Consiliul de supraveghere al FGDB a analizat și a avizat/aprobat o serie de acte normative pentru punerea în aplicare a noilor cerințe legale. Astfel, au fost emise cinci regulamente, precum și un nou *Statut* al FGDB, toate acestea fiind publicate în Monitorul Oficial al României[18]. Regulamentele privesc:

- transmiterea către Fondul de garantare a depozitelor bancare a informațiilor necesare întocmirii listei compensațiilor de plătit și a celor necesare în procesul determinării contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit[19];
- determinarea și plata contribuțiilor la Fondul de garantare a depozitelor bancare în funcție de gradul de risc;
- organizarea exercițiilor de simulare de criză de către Fondul de garantare a depozitelor bancare;
- selectarea instituțiilor de credit mandatate de FGDB să efectueze plățile de compensații către deponenții garantați.

De asemenea, în anul 2016 a fost continuat proiectul inițiat în 2015 în vederea îmbunătățirii procedurilor și fluxurilor operaționale ale FGDB. Pe lângă regulamentele interne specifice funcționării Consiliului de supraveghere, Comitetului de audit și Comitetului director, au fost adoptate o serie de proceduri privind canalul comunicațiilor interbancare (RCI), precum și verificarea de către FGDB a datelor raportate de instituțiile de credit participante și a respectării de către acestea a prevederilor legale cu privire la informarea deponenților.

Având în vedere importanța asigurării în cadrul FGDB a unui sistem informatic în conformitate cu cele mai bune practici și standarde de securitate informatică, Consiliul de supraveghere a dispus măsuri în acest sens și a aprobat inițierea unui proiect privind dezvoltarea unui sistem informatic integrat.

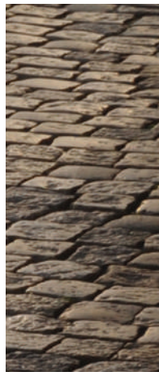
Pe lângă cele menționate mai sus, Consiliul de supraveghere al FGDB a mai avizat/aprobat în anul 2016 o serie de alte materiale relevante, cum ar fi: bugetul de venituri și cheltuieli, coordonatele politicii de finanțare a FGDB, strategia de investire a resurselor, raportul anual de activitate și situațiile financiare anuale, acordul de cooperare EFDI între schemele de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană, proiectele contractelor de mandat ale membrilor Comitetului director etc.

[18] În capitolul 2 – *Mediul de activitate în 2016*, la secțiunea *Mediul intern de reglementare*, sunt prezentate detalii despre reglementările emise de FGDB în aplicarea noilor prevederi legale.

[19] Regulamentul a fost modificat în același an printr-o altă reglementare.

2 Mediul de activitate în 2016

MEDIUL INTERNAȚIONAL DE REGLEMENTARE A ACTIVITĂȚILOR SCHEMELOR DE GARANTARE A DEPOZITELOR

În anul 2016 au fost continuate acțiunile privind instituirea Sistemului European de Asigurare a Depozitelor (EDIS), cel de-al treilea pilon al Uniunii Bancare, și au fost definitivate mai multe orientări internaționale privind schemele de garantare a depozitelor.

Proiectul de instituire a EDIS

În luna noiembrie 2015, Comisia Europeană a inițiat procesul legislativ pentru constituirea EDIS[20], ultimul pilon al Uniunii Bancare, promovând proiectul *Regulamentului de modificare a Regulamentului (UE) nr. 806/2014[21] în scopul instituirii unui sistem european de asigurare a depozitelor.*

De asemenea, Comisia Europeană a prezentat și o comunicare intitulată "*Către finalizarea Uniunii Bancare*", ce cuprinde propuneri de reducere suplimentară a riscurilor în sectorul bancar.

Ulterior, la nivelul Consiliului Uniunii Europene, a fost constituit un *Grup de lucru ad hoc privind consolidarea Uniunii Bancare,* care a elaborat în cursul anului 2016 o serie de propuneri atât pe marginea proiectului de regulament privind instituirea EDIS, cât și în ceea ce privește măsurile de reducere a riscurilor în sectorul bancar.

România este reprezentată în cadrul grupului de lucru de către experți ai Băncii Naționale a României și Ministerului Finanțelor Publice, FGDB având statut de observator.

[20] La EDIS ar urma să participe schemele de garantare a depozitelor din statele membre ale zonei euro, precum și din statele membre din zona non-euro care aderă prin instituirea unui acord de cooperare strânsă.

[21] *Regulamentul (UE) nr. 806/2014 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene de stabilire a unor norme uniforme și a unei proceduri uniforme de rezoluție a instituțiilor de credit și a anumitor firme de investiții în cadrul unui mecanism unic de rezoluție și al unui fond unic de rezoluție și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010.*

Etapele instituirii EDIS

Etapa 1 (3 ani)

- **Sistem de reasigurare**
  - finanțarea a până la 20% din deficitul de lichiditate al unei scheme de garantare a depozitelor în cazul unei plăți de compensații sau al aplicării unei măsuri de rezoluție, respectiv până la 20% din pierderea schemei participante

Etapa 2 (4 ani)

- **Sistem de coasigurare**
  - finanțarea plății de compensații sau a unei măsuri de rezoluție se va face luând în calcul necesarul de lichiditate, și nu deficitul ca în prima etapă.
  Finanțarea acordată de EDIS urmează să crească treptat pe parcursul celor 4 ani, de la 20% la 80% din necesarul de lichiditate/pierderea suferită de schema de garantare a depozitelor

Etapa 3 (din anul 2024)

- **Sistem de asigurare completă**
  - finanțarea integrală a necesarului de lichiditate al unei scheme de garantare a depozitelor, respectiv acoperirea tuturor pierderilor care ar rezulta în urma plăților de compensații sau a finanțării unei măsuri de rezoluție

În luna octombrie 2016, Comisia Europeană a prezentat rezultatele unui studiu de evaluare a impactului variantelor propuse pentru fiecare etapă a instituirii EDIS. Analiza efectuată a relevat, totodată, interacțiunile dintre caracteristicile EDIS și exercitarea diferitelor opțiuni naționale în ceea ce privește contribuțiile instituțiilor de credit participante și angajamentele de plată ale acestora, depozitele ce beneficiază de o acoperire temporară suplimentară, sfera de cuprindere a EDIS, finanțarea măsurilor alternative și a celor cu caracter preventiv.

Propunerile Comisiei Europene și rezultatele studiului de impact fac obiectul analizei Consiliului Uniunii Europene și a Parlamentului European, acestea urmând să-și formuleze pozițiile față de proiectul de regulament privind instituirea EDIS.

Având în vedere necesitatea luării de măsuri suplimentare în scopul reducerii riscurilor în sectorul financiar în paralel cu introducerea EDIS, Comisia Europeană a prezentat, în luna noiembrie 2016, un pachet de propuneri[22] de modificare a cadrului privind cerințele de capital[23], a *Directivei privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit*[24] și a *Regulamentului privind mecanismul unic de rezoluție*[25].

Orientări emise de Autoritatea Bancară Europeană

Autoritatea Bancară Europeană (ABE) a publicat în anul 2016 ultimele două orientări din seria celor prevăzute de *Directiva 2014/49/UE privind schemele de garantare a depozitelor,* respectiv:

- *Ghidul privind acordurile de cooperare între schemele de garantare a depozitelor în temeiul Directivei 2014/49/UE*

Acesta a intrat în vigoare în data de 8 iunie 2016, scopul urmărit fiind asigurarea unei abordări comune și consecvente în domeniu în vederea consolidării sistemului european de scheme naționale.

Acordurile de cooperare acoperă următoarele domenii-cheie:

a) efectuarea de către schema de garantare a depozitelor din statul membru gazdă, în numele schemei de garantare a depozitelor din statul membru de origine, a plății compensațiilor către deponenții sucursalelor instituțiilor de credit autorizate în alte state membre;

b) transferul contribuțiilor unei instituții de credit care își schimbă participarea de la o schemă de garantare a depozitelor la alta;

c) modalitățile de împrumut reciproc între schemele de garantare a depozitelor.

În luna septembrie 2016, Forumul European al Asigurătorilor de Depozite (EFDI) a publicat un model de acord de cooperare și un set comun de standarde, instrumente și modele privind aspecte operaționale ale cooperării între schemele de garantare a depozitelor. Modelul acordului a fost validat de către ABE, fiind conform cerințelor *Ghidului* în materie.

FGDB a devenit parte a Acordului EFDI de cooperare multilaterală între schemele de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană în data de 17 noiembrie 2016.

- *Ghidul privind simulările de criză ale schemelor de garantare a depozitelor în temeiul Directivei 2014/49/UE*

Prevederile *Ghidului* sunt aplicabile începând din data de 19 octombrie 2016 și se referă, în principal, la metodologia realizării simulărilor, scenariile exercițiilor, domeniile și indicatorii urmăriți în procesul de testare a sistemelor schemelor de garantare a depozitelor.

Prin aceste simulări se urmărește creșterea rezilienței sistemului european al schemelor de garantare a depozitelor în eventualitatea apariției unor situații care ar necesita intervenția schemelor. Rezultatele simulărilor de criză sunt raportate către ABE, care le utilizează în cadrul evaluărilor *inter pares* pe care trebuie să le efectueze cel puțin o dată la cinci ani.

Testele se referă la toate tipurile de intervenții ale schemelor de garantare a depozitelor care sunt prevăzute în directivele privind schemele de garantare a depozitelor și redresarea și rezoluția instituțiilor de credit, cele mai uzuale fiind plata compensațiilor și finanțarea măsurilor de rezoluție bancară care permit accesul deponenților la fondurile pe care le dețin la instituția de credit.

Până la data de 3 iulie 2019, schemele de garantare a depozitelor trebuie să efectueze teste ale fișierelor cuprinzând situațiile centralizate ale deponenților, să verifice capacitatea operațională în cazul unui scenariu de plată a compensațiilor, cooperarea operațională transfrontalieră și să testeze capacitatea de finanțare în scenariul unei plăți de compensații sau al unei măsuri de rezoluție.

FGDB a emis cadrul de reglementare pentru organizarea exercițiilor de simulare de criză[26], urmând să desfășoare primul exercițiu până la data de 3 iulie 2017.

Principiile fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor

Revizuirea din anii precedenți a *Principiilor fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor* a fost urmată, în anul 2016, de publicarea versiunii actualizate a *Manualului de evaluare a conformității cu Principiile fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor*.

Întrucât *Principiile fundamentale* sunt utilizate în cadrul programelor de evaluare a sectoarelor financiare, derulate de Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială, fiind incluse de Consiliul pentru Stabilitate Financiară în *Compendiul standardelor internaționale esențiale privind stabilitatea financiară*, actualizarea *Manualului de evaluare a conformității cu Principiile fundamentale* s-a realizat de către un grup de lucru al IADI în colaborare cu reprezentanții celor trei instituții internaționale menționate.

Reglementări în domeniul rezoluției bancare

În luna august 2016, Consiliul pentru Stabilitate Financiară a emis două seturi de

[22] În cadrul secțiunii *Evoluții ale sectorului bancar din Uniunea Europeană și din România* din prezentul capitol se regăsește un sumar al acestor propuneri.

[23] Acesta a intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2014 și transpune noile standarde internaționale privind capitalul instituțiilor de credit (Acordul Basel III), care impun cerințe prudențiale mai stricte în vederea creșterii solidității băncilor și a îmbunătățirii capacității acestora de gestionare a riscurilor și a mecanismului de absorbție a pierderilor. Cadrul este format din *Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012* și din *Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a societăților de investiții (CRD IV), de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE.*

[24] *Directiva 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 82/891/CEE a Consiliului și a Directivelor 2001/24/CE, 2002/47/CE, 2004/25/CE, 2005/56/CE, 2007/36/CE, 2011/35/UE, 2012/30/UE și 2013/36/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Regulamentelor (UE) nr. 1093/2010 și (UE) nr. 648/2012 ale Parlamentului European și ale Consiliului.*

[25] *Regulamentul (UE) nr. 806/2014 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene de stabilire a unor norme uniforme și a unei proceduri uniforme de rezoluție a instituțiilor de credit și a anumitor firme de investiții în cadrul unui mecanism unic de rezoluție și al unui fond unic de rezoluție și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1093/2010.*

[26] *Regulamentul nr. 4/2016 privind organizarea exercițiilor de simulare de criză de către Fondul de garantare a depozitelor bancare*, prezentat în secțiunea următoare a acestui capitol – *Mediul intern de reglementare.*

orientări în completarea *Elementelor esențiale ale regimurilor eficiente de rezoluție a instituțiilor financiare*[27]. Primul dintre acestea vizează finanțarea temporară în vederea susținerii rezoluției ordonate, fără sprijin public, a băncilor de importanță sistemică la nivel global, iar cel de-al doilea aranjamentele de asigurare a continuității operaționale în rezoluție, inclusiv în ceea ce privește cadrul juridic, contractual și de guvernanță, sistemele de management al informațiilor și resursele financiare.

În luna octombrie 2016 a fost publicată *Metodologia de evaluare a conformității cu Elementele esențiale ale regimurilor eficiente de rezoluție a instituțiilor financiare*, elaborată în colaborare cu experți ai Fondului Monetar Internațional și ai Băncii Mondiale.

MEDIUL INTERN DE REGLEMENTARE

Reglementări privind garantarea depozitelor

Odată adoptat noul cadru de reglementare în domeniul schemelor de garantare a depozitelor, anul 2016 a fost caracterizat de emiterea mai multor reglementări secundare noi și de actualizarea celor existente în concordanță cu prevederile legale aplicabile.

(i) Evidența depozitelor din sfera de garantare a FGDB

Un aspect esențial pentru protecția deponenților îl constituie cunoașterea în orice moment a depozitelor ce beneficiază de garantare și, în eventualitatea indisponibilizării depozitelor la o instituție de credit, a compensațiilor aferente acestora. În acest scop, FGDB a emis, la începutul anului, *Regulamentul nr. 1/2016 privind transmiterea către Fondul de garantare a depozitelor bancare a informațiilor necesare întocmirii listei compensațiilor de plătit și a celor necesare în procesul determinării contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit*[28].

Reglementarea are ca sferă de cuprindere raportările periodice transmise de instituțiile de credit participante cu privire la depozitele acoperite, depozitele eligibile și lista compensațiilor de plătit. Informațiile primite din partea instituțiilor de credit fac obiectul verificărilor efectuate de FGDB, în special prin prisma încadrării depozitelor din punct de vedere al garantării acestora și a determinării corecte a compensațiilor de care ar beneficia deponenții în eventualitatea indisponibilizării depozitelor.

Importanța exactității informațiilor privind depozitele acoperite este dată și de faptul că acestea constituie baza de calcul pentru contribuțiile anuale ale instituțiilor de credit la fondul de garantare a depozitelor, dar și un indicator în funcție de care se determină nivelul-țintă al fondului de garantare a depozitelor și cel corespunzător fondului de rezoluție bancară.

(ii) Contribuțiile instituțiilor de credit la fondul de garantare a depozitelor

Anul 2016 a fost marcat de implementarea sistemului de contribuții diferențiate în funcție de gradul de risc, aceasta reprezentând o modificare fundamentală față de sistemul utilizat până în anul 2015, care a fost caracterizat de aplicarea aceleiași cote a contribuțiilor pentru toate instituțiile de credit.

FGDB a emis în acest sens *Regulamentul nr. 2/2016 privind determinarea și plata contribuțiilor la Fondul de garantare a depozitelor bancare în funcție de gradul de risc*[29], metodologia utilizată fiind stabilită pe baza *Ghidului Autorității Bancare Europene privind metodele de calcul al contribuțiilor la schemele de garantare a depozitelor*.

Dintre cele două metode recomandate în Ghidul Autorității Bancare Europene pentru determinarea scorurilor de risc și, ulterior, a ponderilor de risc, în anul 2016 a fost utilizată metoda încadrării în grupe de risc.

Concomitent, a fost examinată posibilitatea implementării celeilalte metode, a scării progresive, iar ca urmare a analizelor efectuate, la începutul lunii martie 2017, *Regulamentul nr. 2/2016* a fost modificat și completat[30], adoptându-se metoda scării progresive sub forma liniară.

(iii) Efectuarea simulărilor de criză

Întrucât noua legislație prevede obligativitatea testării periodice a sistemelor proprii schemelor de garantare a depozitelor, FGDB a emis la sfârșitul anului 2016 *Regulamentul nr. 4/2016 privind organizarea exercițiilor de simulare de criză de către Fondul de garantare a depozitelor bancare*[31], elaborat în conformitate cu *Ghidul Autorității Bancare Europene privind simulările de criză ale schemelor de garantare a depozitelor în temeiul Directivei 2014/49/UE*.

În cadrul exercițiilor de simulare de criză urmează să se testeze:

- capacitatea de întocmire și transmitere a listei compensațiilor de plătit[32];
- capacitatea operațională în scenariul unei plăți de compensații;
- capacitatea de finanțare.

(iv) Asigurarea canalelor de plată a compensațiilor

La sfârșitul lunii decembrie 2016, FGDB a emis *Regulamentul nr. 5/2016 privind selectarea instituțiilor de credit mandatate de Fond să efectueze plățile de compensații către deponenții garantați*[33], care a abrogat fosta reglementare internă referitoare la criteriile de selectare a instituțiilor de credit cu rol de agenți de plată.

Regulamentul stabileşte, în condițiile noilor prevederi ale legislației privind garantarea depozitelor, cadrul procedural pentru selectarea anuală a instituțiilor de credit autorizate de Banca Națională a României în vederea mandatării acestora să efectueze plățile de compensații către deponenții garantați pentru depozitele acestora devenite indisponibile.

(v) Statutul FGDB

Întrucât FGDB a devenit, prin noua lege, unica schemă statutară de garantare a depozitelor din România și i s-au încredințat responsabilități sporite în menținerea stabilității financiare, a fost necesară emiterea unui nou *Statut* al FGDB[34].

[27] *Elementele esențiale ale regimurilor eficiente de rezoluție a instituțiilor financiare*, la fel ca *Principiile fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor*, sunt utilizate de către Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială în cadrul programelor de evaluare a sectoarelor financiare.

[28] *Regulamentul nr. 1/2016* a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 47 din 21 ianuarie 2016. Regulamentul a fost completat ulterior prin *Regulamentul nr. 3/2016*, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 300 din 20 aprilie 2016.

[29] *Regulamentul FGDB nr. 2/2016* a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 120 din 16 februarie 2016.

[30] *Regulamentul FGDB nr. 1/2017 pentru modificarea și completarea Regulamentului nr. 2/2016 privind determinarea și plata contribuțiilor la Fondul de garantare a depozitelor bancare în funcție de gradul de risc.* Regulamentul nr. 1/2017 a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 155 din 2 martie 2017.

[31] *Regulamentul FGDB nr. 4/2016* a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 1050 din 27 decembrie 2016.

[32] Testarea capacității de întocmire și transmitere a listei compensațiilor de plătit pentru toate instituțiile de credit participante se va realiza până la 3 iulie 2017.

[33] *Regulamentul FGDB nr. 5/2016* a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 1048 din 27 decembrie 2016.

[34] *Statutul FGDB* a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 1011 din 16 decembrie 2016.

Pe lângă corelarea cu noile prevederi legale, în *Statut* au fost detaliate mai multe aspecte privind guvernanța FGDB și au fost introduse noi capitole, o importanță deosebită fiind acordată creșterii transparenței activității FGDB și informării publicului.

(vi) Nivelul suplimentar de garantare pentru anumite categorii de depozite

În data de 10 ianuarie 2017 a fost publicată *Circulara Băncii Naționale a României nr. 24/2016*[35] prin care s-a stabilit la 100.000 euro nivelul suplimentar de garantare de care beneficiază temporar persoanele fizice care dețin următoarele categorii de depozite bancare prevăzute de *Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare*:

a) depozite care rezultă din tranzacții imobiliare referitoare la bunuri imobile cu destinație locativă;
b) depozite rezultate din evenimentul pensionării, disponibilizării, din situația de invaliditate sau deces al deponentului;
c) depozite rezultate din încasarea unor indemnizații de asigurare sau a unor compensații pentru daune rezultate din infracțiuni sau pentru condamnări pe nedrept.

Astfel, pe lângă plafonul de garantare de 100.000 euro aplicabil tuturor deponenților garantați încă de la sfârșitul anului 2010, persoanele fizice ale căror depozite se încadrează în categoriile menționate mai sus beneficiază distinct de un nivel suplimentar al garantării de până la 100.000 euro. Acest nivel de garantare se aplică sumei agregate a depozitelor prevăzute în cele trei categorii.

Potrivit Legii nr. 311/2015, nivelul suplimentar de garantare are caracter temporar, aplicându-se "pentru o perioadă de 12 luni de la data la care suma a fost creditată în cont la instituția de credit în cauză sau de la data la care depozitele pot fi transferate legal la o altă instituție de credit". Acest nivel este stabilit și reconsiderat periodic pe baza evoluției indicatorilor statistici relevanți de către Banca Națională a României și publicat pe site-ul său oficial.

Alte reglementări

Legea privind supravegherea macroprudențială a sistemului financiar național, aflată în fază de proiect din luna iulie 2015, a fost adoptată de Parlamentul României în luna martie 2017[36].

În baza acestei legi, a fost înființat Comitetul Național pentru Supravegherea Macroprudențială (CNSM), care are ca misiune asigurarea coordonării în domeniul supravegherii macroprudențiale a sistemului financiar național, prin stabilirea politicii macroprudențiale şi a instrumentelor adecvate pentru punerea în aplicare a acesteia.

CNSM este format din reprezentanți ai Băncii Naționale a României, ai Autorității de Supraveghere Financiară şi ai Guvernului, iar la ședințele Consiliului general al CNSM participă și directorul general al FGDB, în calitate de observator.

Obiectivul fundamental al CNSM este de a contribui la salvgardarea stabilității financiare, inclusiv prin consolidarea capacității sistemului financiar de a rezista şocurilor şi prin diminuarea acumulării de riscuri sistemice, asigurând pe această cale o contribuție sustenabilă a sistemului financiar la creşterea economică.

[35] *Circulara nr. 24/2016 privind nivelul garantării prevăzut la art. 62 alin. (1) din Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor şi Fondul de garantare a depozitelor bancare* a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 26 din 10 ianuarie 2017.

[36] *Legea nr. 12/2017 privind supravegherea macroprudențială a sistemului financiar național* a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 192 din 17 martie 2017.

EVOLUȚII ALE SECTORULUI BANCAR DIN UNIUNEA EUROPEANĂ ȘI DIN ROMÂNIA

Evoluții în Uniunea Europeană

"Nivelul general al riscului sistemic în zona euro s-a menținut redus în cursul anului 2016, în pofida episoadelor scurte de turbulență pe piețele financiare internaționale. Acestea au inclus, la începutul anului, deteriorarea sentimentului operatorilor pe piață, determinată de volatilitatea cotațiilor bursiere în China și de preocupările legate de piețele emergente și, mai târziu pe parcursul anului, incertitudinile politice manifestate în contextul rezultatului referendumului din Regatul Unit privind apartenența la UE și, respectiv, al rezultatului alegerilor prezidențiale din SUA. Cotațiile acțiunilor băncilor din zona euro au fost marcate de intervale de volatilitate ridicată în anul 2016, ceea ce a contribuit, în general, la o majorare a costului estimat al emisiunii de acțiuni. Unul dintre principalele motive a fost în continuare reprezentat de preocupările pieței în legătură cu perspectivele profitabilității sectorului bancar din zona euro într-un context caracterizat de creștere economică redusă și rate scăzute ale dobânzilor. Pe de altă parte, orientarea în continuare acomodativă a politicii monetare și diminuarea preocupărilor pieței cu privire la China au atenuat deteriorarea bruscă a condițiilor de stres sistemic în zona euro, indicatorii standard de risc bancar, suveran și financiar menținându-se la niveluri reduse la finele anului analizat".

Raportul anual 2016 al Băncii Centrale Europene

Economiile statelor membre au consemnat creşteri în anul 2016, avansul produsului intern brut fiind de 1,9% pe ansamblul Uniunii Europene şi de 1,8% în zona euro[37]. Cu toate acestea, redresarea economică şi-a menținut caracterul neuniform, între statele membre existând în continuare diferențe semnificative.

La fel ca în anul precedent, şi în 2016 consumul privat a avut cea mai importantă contribuție la redresarea economică, pe fondul creşterii veniturilor reale disponibile, al ameliorării condițiilor de pe piața muncii[38], al perioadei prelungite caracterizate de niveluri scăzute ale ratelor de dobândă şi al îmbunătățirii indicatorului percepției generale asupra economiei[39].

Punerea în aplicare a noilor reglementări care au impus cerințe de capital cantitative şi calitative mai stricte a condus la o mai bună capitalizare a sectorului bancar european, sporindu-i capacitatea de a rezista la diferite şocuri.

Rezultatele testelor de stres derulate de Autoritatea Bancară Europeană în anul 2016 au relevat reziliența băncilor din Uniunea Europeană[40] într-un scenariu de evoluții economice nefavorabile. Aceste rezultate urmează să fie utilizate pentru îmbunătățirea procesului de

[37] Date estimate potrivit bazei de date *Eurostat şi Previziunilor de primăvară ale Comisiei Europene* publicate în data de 11 mai 2017 (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/ip053_en.pdf). Conform estimărilor, România a înregistrat una dintre cele mai mari creşteri din Uniunea Europeană, respectiv 4,8%, ocupând a treia poziție din Uniunea Europeană, după Irlanda (5,2%) şi Malta (5%). La polul opus se situează Grecia, a cărei economie a stagnat în anul 2016.

[38] Potrivit *Previziunilor de primăvară ale Comisiei Europene*, rata şomajului s-a redus de la 9,4% în 2015 la 8,5% în 2016.

[39] https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economic_sentiment_indicator_2016_12_en.pdf

[40] Testarea s-a desfăşurat asupra unui eşantion de 51 de bănci din 15 state membre ale Uniunii Europene şi Spațiului Economic European. Din cele 51 de bănci, 37 fac obiectul Mecanismului Unic de Supraveghere (MUS). În cadrul testării, nu a fost definit niciun prag de acceptare/respingere.

supraveghere și evaluare derulat la nivelul Băncii Centrale Europene.

Deși la un nivel mai redus decât în perioadele trecute (5,1% la sfârșitul anului 2016)[41], creditele neperformante au reprezentat o problemă pentru băncile europene și în anul 2016. Potrivit Autorității Bancare Europene, în peste o treime din statele Uniunii Europene rata creditelor neperformante depășea 10% la sfârșitul anului 2016[42].

Pe lângă creditele neperformante, menținerea în anul 2016 a ratelor dobânzilor la niveluri scăzute a continuat să reprezinte un factor de influență negativ pentru profitabilitatea băncilor și modelele de afaceri ale acestora.

Comparativ cu anul precedent, în 2016 se constată o diminuare a numărului de situații de dificultate nou-apărute care să impună aplicarea de măsuri de redresare și rezoluție bancară. În cele mai multe cazuri, acțiunile de rezoluție bancară inițiate în anii anteriori au fost continuate (de exemplu, în Croația, Danemarca, Italia), iar pentru unele instituții de credit au fost finalizate (Grecia, Portugalia și Ungaria).

Deși Mecanismul Unic de Rezoluție (MUR) a devenit pe deplin operațional începând cu 1 ianuarie 2016, nu a fost necesar să intervină pentru niciuna din instituțiile din sfera sa de responsabilitate. Contribuțiile încasate la Fondul Unic de Rezoluție până la începutul lunii iulie 2016 au însumat 10,8 miliarde euro.

Pe parcursul anului 2016, în cadrul Comitetului Unic de Rezoluție și al colegiilor de rezoluție, au fost elaborate circa 70 de planuri de rezoluție și 30 de planuri de rezoluție tranzitorii[43].

În ultimul trimestru al anului 2016, Comitetul Unic de Rezoluție a organizat la Bruxelles reuniuni ale colegiilor de rezoluție pentru grupurile bancare de importanță sistemică din zona euro. Pe lângă echipele interne de rezoluție din cadrul Comitetului Unic de Rezoluție, la reuniuni au participat, în principal, reprezentanți ai autorităților naționale de rezoluție, ministerelor de finanțe, schemelor naționale de garantare a depozitelor cu rol în rezoluție, precum și reprezentanți ai Autorității Bancare Europene și Băncii Centrale Europene. România a fost reprezentată la 11 reuniuni ale colegiilor de rezoluție pentru grupurile prezente în țara noastră[44]. Din delegația României au făcut parte experți ai Băncii Naționale a României, autoritatea națională de rezoluție, precum și ai Ministerului Finanțelor Publice și FGDB.

Cu acordul Comisiei Europene, în unele state membre (de exemplu, în Cipru, Grecia, Polonia, Portugalia) a fost prelungită perioada de funcționare a anumitor scheme instituite în perioada crizei financiare în vederea acordării de sprijin public instituțiilor de credit în dificultate. Acestea vizează, în principal, acordarea de garanții pentru pasive și sprijin sub formă de lichidități băncilor care întâmpină probleme în ceea ce privește accesul la finanțare.

Există și scheme voluntare de intervenție pentru susținerea băncilor în dificultate, un exemplu în acest sens reprezentându-l schema voluntară din Italia, gestionată de Fondul de Garantare a Depozitelor din această țară. O parte din resursele

[41] *EBA Risk Dashboard – Q4 2016*, publicat pe site-ul Autorității Bancare Europene în data de 3 aprilie 2017.

[42] Datele Băncii Centrale Europene arată că băncile semnificative din zona euro cumulau, la nivelul trimestrului III 2016, credite neperformante în sumă de 921 miliarde euro. Având în vedere aspectele complexe ale soluționării problemei creditelor neperformante, supravegherea bancară europeană a lansat, în luna septembrie 2016, proiectul unui set de orientări pe această temă, acesta fiind adoptat în luna martie 2017.

[43] Date preluate de pe site-ul Comitetului Unic de Rezoluție (http://srb.europa.eu).

[44] Banco Bilbao Vizcaya Argentaria - 15 noiembrie; Intesa - 21 noiembrie; Erste - 22 noiembrie; Crédit Agricole - 29 noiembrie; Société Générale - 2 decembrie; Alpha Bank și National Bank of Greece - 5 decembrie; Piraeus Bank, Eurobank și UniCredit - 6 decembrie; RZB - 12 decembrie.

schemei voluntare au fost utilizate în anul 2016 pentru recapitalizarea unei bănci membre.

În anul 2016, au existat instituții de credit europene mai puțin semnificative care au intrat în insolvență, procedurile specifice acestor situații desfășurându-se normal, fără perturbări, astfel încât stabilitatea financiară nu a fost afectată în niciun fel. Astfel de situații au fost întâlnite în Cehia (o bancă de dimensiune mică având acționariat majoritar rusesc), Cipru (sucursala unei bănci dintr-un stat terț), Germania (o bancă cu un portofoliu de clienți instituționali în cea mai mare parte, categorie exclusă de la garantare), Italia (o bancă regională mică), Marea Britanie (trei cooperative de credit) și Polonia (trei cooperative de credit)[45].

Ca urmare a indisponibilizării depozitelor la băncile în cauză, deponenții au fost despăgubiți de către schemele naționale de garantare a depozitelor în termenele prevăzute de reglementările în vigoare (după caz[46], maximum 20 sau 7 zile lucrătoare).

Toate plățile de compensații s-au derulat fără sincope, schemele de garantare a depozitelor îndeplinindu-și în mod corespunzător obligațiile față de deponenți. Numărul deponenților care au beneficiat de compensații a fost, în majoritatea cazurilor, de ordinul miilor.

În data de 23 noiembrie 2016, Comisia Europeană a prezentat un pachet de propuneri de modificare și completare a cadrului privind cerințele de capital și a celui referitor la redresarea și rezoluția bancară[47]. Propunerile vizează, în principal, alinierea unor prevederi ale legislației comunitare la standardele internaționale emise de Comitetul de la Basel pentru supraveghere bancară și de Consiliul pentru Stabilitate Financiară, precum și anumite ajustări de natură tehnică, cu luarea în considerare a caracteristicilor specifice piețelor pe care sunt prezente grupurile bancare europene.

În categoria măsurilor destinate creșterii rezilienței băncilor și consolidării stabilității financiare se regăsesc:

- stabilirea unui indicator obligatoriu al efectului de levier astfel încât să fie evitate creșterile în exces ale acestuia;
- introducerea unui indicator obligatoriu de finanțare stabilă netă în baza căruia se va determina necesarul de surse de finanțare stabile și pe termen lung de care ar trebui să

[45] În primul trimestru al anului 2017 au fost declarate indisponibilizări ale depozitelor la o altă cooperativă de credit din Polonia și la două cooperative de credit din Lituania.

[46] Potrivit *Directivei privind schemele de garantare a depozitelor*, statele membre ale Uniunii Europene au posibilitatea să reducă gradual, până în anul 2024, termenul de plată a compensațiilor de la 20 la 7 zile lucrătoare. Unele state, printre care și România, au renunțat la perioada de tranziție, implementând direct termenul de 7 zile lucrătoare.

[47] Pachetul de propuneri cuprinde:

- *Regulamentul de modificare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 în ceea ce privește indicatorul efectului de levier, indicatorul de finanțare stabilă netă, cerințele privind fondurile proprii și pasivele eligibile, riscul de credit al contrapărții, riscul de piață, expunerile față de contrapărți centrale, expunerile față de organisme de plasament colectiv, expunerile mari, raportarea și cerințele de publicare a informațiilor și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012;*
- *Regulamentul de modificare a Regulamentului (UE) nr. 806/2014 în ceea ce privește capacitatea de absorbție a pierderilor și de recapitalizare a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții;*
- *Directiva de modificare a Directivei 2014/59/UE în ceea ce privește capacitatea de absorbție a pierderilor și de recapitalizare a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții și de modificare a Directivei 98/26/CE, a Directivei 2002/47/CE, a Directivei 2012/30/UE, a Directivei 2011/35/UE, a Directivei 2005/56/CE, a Directivei 2004/25/CE și a Directivei 2007/36/CE;*
- *Directiva de modificare a Directivei 2014/59/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește rangul instrumentelor de datorie negarantate în ierarhia creanțelor în caz de insolvență;*
- *Directiva de modificare a Directivei 2013/36/UE în ceea ce privește entitățile exceptate, societățile financiare holding, societățile financiare holding mixte, remunerarea, măsurile și competențele de supraveghere și măsurile de conservare a capitalului.*

dispună băncile astfel încât să depășească perioadele de criză;
- definirea unor cerințe de capital cu o mai mare sensibilitate la risc;
- punerea în aplicare a standardului privind capacitatea totală de absorbție a pierderilor (TLAC)[48] și revizuirea cerinței minime privind fondurile proprii și pasivele eligibile (MREL)[49] în scopul consolidării capacității de soluționare a situațiilor băncilor de importanță sistemică la nivel global care se confruntă cu dificultăți;
- armonizarea ierarhiei creditorilor în statele membre în vederea atenuării substanțiale, în cazul aplicării măsurilor de rezoluție, a divergențelor între normele și instrumentele naționale referitoare la capacitatea de absorbție a pierderilor și de recapitalizare a băncilor.

De asemenea, propunerile înaintate vizează măsuri de îmbunătățire a capacității de creditare a băncilor și de creștere a rolului acestora în contextul uniunii piețelor de capital.

Evoluții în România

"Indicatorii de solvabilitate ai sectorului bancar prezintă valori adecvate, similare mediei europene. În plus, sistemul bancar românesc nu a primit niciun fel de sprijin financiar de la bugetul de stat în perioada 2007-2015. Capitalul în exces față de cerințele prudențiale oferă o rezervă pentru absorbția pierderilor neașteptate și resurse pentru creditarea sectorului real."

"Profitabilitatea sectorului bancar s-a îmbunătățit, pe fondul reducerii cheltuielilor cu ajustările pentru depreciere și al nivelului scăzut al costurilor de finanțare reflectate în creșterea profitului operațional."

Raportul Băncii Naționale a României asupra stabilității financiare, mai 2017

Sectorul bancar din România a continuat să rămână stabil și în anul 2016 astfel încât Banca Națională a României, în calitatea sa de autoritate de supraveghere și autoritate de rezoluție, nu s-a aflat în situația de a aplica măsuri de redresare sau de rezoluție pentru niciuna dintre acestea. De asemenea, nu s-a înregistrat niciun caz de indisponibilizare a depozitelor, nefiind necesară plata de compensații de către FGDB.

Spre deosebire de anul precedent, în 2016 în sectorul bancar din România nu au mai avut loc noi fuziuni astfel încât numărul instituțiilor de credit participante la FGDB s-a menținut la 29.

Cu toate acestea, în primul trimestru al anului 2016 s-a desfășurat o importantă de achiziție de acțiuni în urma căreia Patria Bank S.A. (fosta Nextebank) a devenit acționarul majoritar al Băncii Comerciale Carpatica S.A., deținând 64,2% din capitalul social al acesteia[50].

Pe de altă parte, una dintre băncile înregistrate în alt stat membru, participantă la schema de garantare a depozitelor din țara de origine, și-a deschis o sucursală în România, astfel încât numărul sucursalelor băncilor străine s-a majorat de la 7 la 8.

[48] TLAC a fost stabilită de Consiliul pentru Stabilitate Financiară în noiembrie 2015 ca un standard aplicabil băncilor de importanță sistemică la nivel global pentru ca acestea să dispună de o capacitate suficientă de absorbție a pierderilor și de recapitalizare în cadrul procesului de rezoluție.

[49] Cerința minimă se calculează ca suma fondurilor proprii şi a datoriilor eligibile, exprimată ca procentaj din totalul datoriilor şi al fondurilor proprii ale instituției de credit. În țara noastră, Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție, stabilește cerințe minime de fonduri proprii și pasive eligibile pentru fiecare instituție, asigurând astfel eficiența instrumentului de recapitalizare internă.

[50] La începutul lunii mai 2017 a avut loc fuziunea efectivă a celor două bănci, denumirea entității rezultate fiind Patria Bank S.A.

Indicatori agregați privind instituțiile de credit din România[51]

Activele nete ale celor 37 de instituții de credit ce funcționau pe teritoriul României la finele anului 2016 au însumat 393,6 miliarde lei, în creștere cu 16,5 miliarde lei față de anul precedent (variație anuală de +4,4% în termeni nominali).

Ponderea activelor instituțiilor cu capital străin în valoarea totală a activelor s-a majorat cu 0,9 puncte procentuale, până la 91,3% la 31 decembrie 2016.

O proporție de 91,8% din valoarea totală a activelor corespunde instituțiilor cu capital privat (+0,1 puncte procentuale față de finele anului 2015).

În anul 2016 au continuat evoluțiile favorabile privind relansarea activității de creditare în condițiile reducerii costurilor finanțării până la niveluri minime istorice, ale creșterii veniturilor disponibile ale populației și ale sporirii încrederii în economie.

La 31 decembrie 2016, creditele acordate gospodăriilor populației și societăților nefinanciare totalizau 214,7 miliarde lei, cu 0,9% peste nivelul de la sfârșitul anului precedent. Pe cele două componente, dinamicile au fost divergente, cu o variație anuală de +4,7% în cazul gospodăriilor populației, până la 113 miliarde lei la 31 decembrie 2016, și de -3,1% pentru societățile nefinanciare, până la 101,6 miliarde lei la sfârșitul anului 2016.

Cu toate acestea, din punct de vedere al evoluției pe monede de denominare, pentru ambele segmente se remarcă avansul substanțial al creditelor în moneda națională, în paralel cu declinul creditelor în valută.

Pe total, creditele în moneda națională au consemnat o creștere anuală cu 14,6%, până la 122,6 miliarde lei la 31 decembrie 2016. Ponderea componentei în lei în valoarea totală a creditelor acordate gospodăriilor populației și societăților nefinanciare reprezintă 57,1% (+6,8 puncte procentuale față de anul anterior).

În cazul creditelor în valută acordate gospodăriilor populației și societăților nefinanciare s-a produs o contracție cu 13%, până la 92,1 echivalent miliarde lei.

Creditele în moneda națională acordate gospodăriilor populației au consemnat o variație anuală accelerată, de +25,6%, ajungând la 66,1 miliarde lei la 31 decembrie 2016. Aceasta a contrabalansat reducerea înregistrată de componenta în valută, aceasta coborând la nivelul de 47 echivalent miliarde lei la sfârșitul anului 2016 (variație anuală de -15,1%).

Cea mai mare contribuție la evoluția creditelor în moneda națională ale gospodăriilor populației revine creditelor pentru locuințe[52], care au avansat cu 53,8%, până la 28,7 miliarde lei la finele anului 2016, în timp ce creditele pentru consum au consemnat o variație anuală de +12,7%, până la 35,3 miliarde lei la 31 decembrie 2016.

Pe segmentul societăților nefinanciare, valoarea totală a creditelor în moneda națională a crescut cu 4%, până la 56,5 miliarde lei la sfârșitul anului 2016. Contracția creditelor în valută acordate societăților nefinanciare a avut o amplitudine mai mare (variație anuală de -10,6%), nivelul acestora la 31 decembrie 2016 ajungând la 45,1 echivalent miliarde lei.

[51] Datele despre indicatorii agregați privind instituțiile de credit, precum și cele despre credite și depozite au fost preluate de pe site-ul Băncii Naționale a României la data elaborării prezentului raport.

[52] Și în anul 2016 a existat o cerere ridicată a clienților în cadrul *Programului Prima casă*, pentru care garanțiile de stat sunt acordate doar pentru creditele ipotecare denominate în lei.

Evoluțiile divergente ale celor două componente - lei și valută - ale creditelor acordate gospodăriilor populației și societăților nefinanciare s-au produs pe fondul menținerii constante pe tot parcursul anului 2016 atât a ratei dobânzii de politică monetară (1,75%)[53], cât și a nivelului ratei rezervei minime obligatorii aplicabile pasivelor în lei (8%)[54]. În schimb, rata rezervei minime obligatorii aplicabile pasivelor în valută a cunoscut două reduceri succesive pe parcursul anului 2016, până la 10% începând cu perioada de aplicare 24 octombrie – 23 noiembrie 2016[55].

Spre deosebire de rata medie a dobânzii la creditele noi în moneda națională, în cazul celor denominate în euro au fost consemnate evoluții opuse. Astfel, în timp ce rata medie a dobânzii la creditele noi în euro acordate gospodăriilor populației s-a majorat cu 0,10 puncte procentuale, până la 4,11% la 31 decembrie 2016, pe segmentul societăților nefinanciare a fost consemnată o diminuare cu 0,15 puncte procentuale, până la 3,05% la finele anului 2016.

Volumul depozitelor gospodăriilor populației și societăților nefinanciare la instituțiile de credit din România a continuat să se majoreze și în 2016. La sfârșitul anului a fost atins un nou maxim al depozitelor gospodăriilor populației și societăților nefinanciare, respectiv 258,6 miliarde lei[56], mai mult cu 8,6% decât nivelul înregistrat la sfârșitul anului precedent. Această creștere a avut loc pe fondul prelungirii tendinței de reducere a ratelor dobânzilor la depozitele noi la termen ale gospodăriilor populației și societăților nefinanciare, ceea ce reflectă menținerea comportamentului precaut manifestat și în perioadele anterioare.

Cea mai mare parte a sporului depozitelor gospodăriilor populației și societăților nefinanciare provine din majorarea volumului depozitelor overnight denominate în moneda națională.

La sfârșitul anului 2016, rata medie a dobânzii la depozitele noi la termen denominate în lei ale gospodăriilor populației a fost de 0,90% (-0,58 puncte procentuale față de aceeași perioadă a anului anterior), iar cea a depozitelor în euro de 0,34% (-0,27 puncte procentuale comparativ cu sfârșitul anului 2015).

Pentru categoria societăților nefinanciare, rata medie a dobânzii la depozitele noi la termen la finele anului 2016 a fost de 0,44% pentru componenta în lei, cu 0,18 puncte procentuale sub nivelul din decembrie 2015. În cazul componentei în euro, rata medie a dobânzii la depozitele noi la termen a fost redusă marginal comparativ cu finele anului precedent, cu 0,03 puncte procentuale, până la 0,24% la sfârșitul anului 2016.

Instituțiile de credit participante la FGDB cumulau, la sfârșitul anului 2016, depozite eligibile (garantate) ale persoanelor fizice și persoanelor juridice în sumă de 241,2 miliarde lei[57], reprezentând 93,3% în raport cu depozitele gospodăriilor populației și ale societăților nefinanciare la instituțiile de credit din România.

Creșterea într-un ritm mai lent a volumului creditelor acordate de instituțiile de credit din România comparativ cu volumul depozitelor atrase a avut ca efect continuarea tendinței descendente a raportului dintre acestea. La 31 decembrie 2016, raportul dintre creditele acordate și depozitele atrase a fost de 79,05%, în scădere cu 6,34 puncte procentuale față de finele anului precedent.

Depozitele bancare locale au reprezentat și în anul 2016 cea mai importantă sursă de finanțare a instituțiilor de credit în contextul manifestării în continuare a procesului de dezintermediere financiară.

Piața bancară a fost caracterizată de o situație confortabilă a lichidității, indicatorul specific urcând la 1,99, nivel de două ori mai mare decât limita minimă reglementată.

În anul 2016, instituțiile de credit participante la FGDB au continuat să-și îmbunătățească pozițiile bilanțiere prin vânzarea de active neperformante și prin ștergerea din bilanț a creanțelor depreciate. Această continuare a curățării bilanțurilor a condus la o nouă reducere a ratei creditelor neperformante, care a ajuns la 9,62% la sfârșitul anului, cu 3,89 puncte procentuale mai puțin față de aceeași perioadă a anului precedent.

Profitabilitatea instituțiilor de credit s-a menținut la valori pozitive pe parcursul anului 2016, consemnând reduceri modeste față de sfârșitul anului 2015. La sfârșitul anului 2016, ROA[58] a fost de 1,08% (-0,16 puncte procentuale comparativ cu sfârșitul lunii decembrie 2015), iar ROE[59] de 10,42% (-1,35 puncte procentuale față de finele anului 2015).

Rata rentabilității activității de bază s-a majorat cu 17,26 puncte procentuale față de sfârșitul anului 2015, până la 188,57% la 31 decembrie 2016.

Pe ansamblul instituțiilor de credit participante la FGDB, indicatorul de solvabilitate, a cărui valoare la 31 decembrie 2016 a fost de 19,68%, a continuat să se situeze la un nivel de peste două ori mai mare decât pragul prevăzut de reglementări (8%), reflectând buna capitalizare a acestora.

La rândul său, efectul de levier[60] s-a păstrat la aproape același nivel ca la finele anului precedent, majorându-se cu 0,74 puncte procentuale, până la 8,92% la sfârșitul lunii decembrie 2016.

RELAȚII DE COOPERARE LA NIVEL NAȚIONAL

Pe parcursul anului 2016, FGDB a fost reprezentat la ședințele Comitetului Național pentru Stabilitate Financiară (CNSF)[61], principalele subiecte dezbătute în cadrul acestora axându-se pe amortizoarele de capital aplicabile instituțiilor de credit[62], inclusiv prin prisma reciprocității

[53] Rata dobânzii de politică monetară de 1,75% este în vigoare din data de 7 mai 2015.

[54] Rata rezervei minime obligatorii de 8% pentru pasivele în lei este valabilă din data de 24 mai 2015.

[55] Potrivit hotărârii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României din data de 5 mai 2017, rata rezervei minime obligatorii aplicabile pasivelor în valută ale instituțiilor de credit este de 8% începând cu perioada de aplicare 24 mai – 23 iunie 2017.

[56] Datele includ și depozitele la sucursalele instituțiilor de credit străine, participante la schemele de garantare a depozitelor din țările de origine.

[57] Date ale FGDB privind depozitele la instituțiile de credit, persoane juridice române.

[58] ROA este calculat ca raport între profitul net anualizat și total active la valoare medie.

[59] ROE se determină ca raport între profitul net anualizat și capitalurile proprii la valoare medie.

[60] Efectul de levier reprezintă raportul între fondurile proprii de nivel 1 și total active la valoare medie.

[61] FGDB a fost cooptat în anul 2011 în cadrul CNSF, comitet din care mai fac parte Ministerul Finanțelor Publice, Banca Națională a României și Autoritatea de Supraveghere Financiară. Principalele atribuții ale CNSF vizează:

- asigurarea stabilității sistemului financiar;
- cooperarea și promovarea unui schimb de informații permanent și eficient;
- evaluarea, prevenirea și, după caz, gestionarea situațiilor de criză financiară la nivelul instituțiilor financiare individuale, al grupurilor financiare sau al pieței financiare în ansamblu.

[62] Amortizoarele de capital fac parte din setul de instrumente macroprudențiale pe care autoritățile competente le pot utiliza,

măsurilor macroprudențiale adoptate de alte state membre și a identificării statelor terțe față de care sectorul bancar deține expuneri semnificative.

O parte dintre subiecte au fost abordate în baza atribuțiilor conferite CNSF pe perioadă tranzitorie, până la operaționalizarea structurii interinstituționale de coordonare în domeniul supravegherii macroprudențiale a sistemului financiar național[63].

Printre recomandările adoptate în anul 2016 se regăsește și cea privind impunerea de către Banca Națională a României a aplicării unui amortizor de 1% din valoarea totală a expunerii la risc pentru toate instituțiile de credit identificate ca având risc sistemic[64].

În planul colaborării cu Banca Națională a României, a fost inițiată revizuirea acordului de cooperare dintre FGDB și Banca Națională a României în conformitate cu noile prevederi ale reglementărilor în domeniul garantării depozitelor și al redresării și rezoluției bancare.

ACTIVITATEA INTERNAȚIONALĂ

La un an de la transpunerea în legislațiile naționale a prevederilor celor două directive comunitare privind schemele de garantare a depozitelor și redresarea și rezoluția instituțiilor de credit, preocupările majore ale schemelor de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană au vizat atât dezvoltarea reglementărilor secundare, cât și acțiunile întreprinse în vederea instituirii Sistemului European de Asigurare a Depozitelor (EDIS).

Aceste preocupări au constituit temele principale de discuție ale reuniunilor pe care schemele de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană le-au avut în anul 2016 în cadrul celor două asociații internaționale profesionale - Forumul European al Asigurătorilor de Depozite (EFDI) și Asociația Internațională a Asigurătorilor de Depozite (IADI)[65].

FGDB este membru al ambelor asociații, participând activ în cadrul grupurilor de lucru ale acestora. În anul 2016, FGDB a luat parte la proiectele dezvoltate în cadrul grupurilor de lucru ale EFDI și IADI pe următoarele teme:

- cooperarea între schemele de garantare a depozitelor în ceea ce privește procesul de plată a compensațiilor în cazul deponenților băncilor transfrontaliere[66];

potrivit cadrului de reglementare privind cerințele de capital, pentru a preveni apariția riscurilor sistemice ciclice sau a atenua riscurile sistemice structurale. Din acest set de instrumente fac parte: amortizorul de conservare a capitalului, amortizorul anticiclic de capital, amortizorul de capital aferent altor instituții de importanță sistemică, amortizorul de capital pentru riscul sistemic.

[63] Întrunirea de operaționalizare a Comitetului Național pentru Supravegherea Macroprudențială (CNSM) a avut loc în data de 11 aprilie 2017. La ședință a participat și directorul general al FGDB, în calitate de observator.

[64] În conformitate cu metodologia recomandată de Autoritatea Bancară Europeană, Banca Națională a României a identificat, pe baza datelor raportate la 30 iunie 2016, 11 instituții de credit având un caracter sistemic. Toate cele 11 instituții de credit sunt participante la FGDB, depozitele eligibile din evidențele acestora cumulând, la 31 decembrie 2016, 90,2% din valoarea totală a depozitelor eligibile la instituțiile de credit participante la FGDB.

[65] În cadrul EFDI funcționează un Comitet al schemelor de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană, iar IADI este organizată pe comitete regionale, cel pentru Europa fiind compus în cea mai mare parte din schemele statelor membre ale Uniunii Europene.

[66] Potrivit noilor prevederi legale, în cazul plăților de compensații către deponenții băncilor transfrontaliere din UE, schema de garantare a depozitelor din statul membru-gazdă va acționa în numele schemei din statul membru de origine. FGDB a participat în cadrul grupului de lucru prin reprezentanți în subgrupurile organizate pe probleme juridice, financiare și de risc, de comunicare, precum și pe probleme legate de transmiterea informațiilor necesare despre deponenți în procesul de plată a compensațiilor.

- analiza comparativă dintre *Principiile fundamentale pentru sisteme eficiente de garantare a depozitelor* și *Directiva UE privind schemele de garantare a depozitelor*;
- ajutorul de stat și intervențiile schemelor de garantare a depozitelor în cazul băncilor aflate în dificultate;
- Uniunea Bancară și înființarea EDIS;
- comunicare și relații publice.

De asemenea, FGDB a continuat să participe și în anul 2016, în calitate de observator[67], la reuniunile *Grupului de lucru ad hoc al Consiliului Uniunii Europene privind consolidarea Uniunii Bancare*, în cadrul căruia au fost elaborate o serie de propuneri privind EDIS și măsurile de reducere a riscurilor în sectorul bancar.

Proiectul amplu al EFDI de elaborare a unui model de acord de cooperare și a unui set comun de standarde, instrumente și modele privind aspectele operaționale ale cooperării între schemele de garantare a depozitelor a fost definitivat în vara anului 2016, fiind validat de către Autoritatea Bancară Europeană (ABE).

În data de 15 septembrie 2016, EFDI a publicat modelul acordului și setul de standarde care răspund cerințelor *Ghidului ABE* în materie de cooperare între schemele de garantare a depozitelor.

Două luni mai târziu, în data de 17 noiembrie 2016, FGDB a devenit parte a *Acordului de cooperare multilaterală între schemele de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană*, îndeplinind astfel în termenul legal obligația de conformare la *Ghidul ABE*[68].

În prezent, FGDB explorează posibilitatea participării la un sistem centralizat privind schimbul datelor între schemele europene de garantare a depozitelor în procesul de plată a compensațiilor în favoarea deponenților băncilor transfrontaliere.

Cu ocazia semnării scrisorii de aderare la *Acordul de cooperare multilaterală*, au fost inițiate și discuțiile despre posibilitatea organizării la București a unei reuniuni a Comitetului EFDI pentru Uniunea Europeană (EUC)[69]. Urmare demersurilor întreprinse, reuniunea menționată a fost programată pentru data de 22 iunie 2017 și va avea loc la sediul Băncii Naționale a României.

În ceea ce privește participarea FGDB în cadrul colegiilor de rezoluție, în anul 2016 reprezentanții FGDB au luat parte la 11 reuniuni organizate de Comitetul Unic de Rezoluție pentru grupuri bancare din zona euro[70], precum și la colegiul de rezoluție al Grupului OTP, semnând totodată "*Aranjamentele și procedurile scrise pentru funcționarea colegiului de rezoluție al Grupului OTP*".

La începutul anului 2016, FGDB a primit vizita delegației Fondului Monetar Internațional. În cadrul întâlnirii au fost discutate subiecte legate de impactul noului cadru legal al garantării depozitelor, fondul de rezoluție bancară, aspecte de guvernanță, probleme operaționale și relația cu Banca Națională a României.

[67] Din partea României, sunt membri în *Grupul de lucru* reprezentanții Băncii Naționale a României și cei ai Ministerului Finanțelor Publice.

[68] Până la jumătatea lunii martie 2017, la acord aderaseră 27 de scheme de garantare a depozitelor.

[69] Cu ocazia adoptării unui nou Statut al EFDI, în data de 19 mai 2017, la Bruxelles, directorul general al FGDB a fost ales în Comitetul de conducere al EUC.

[70] Detalii sunt prezentate în acest capitol, la secțiunea precedentă - *Evoluții ale sectorului bancar din Uniunea Europeană și din România*.

3 Garantarea depozitelor

EVOLUȚIA DEPOZITELOR ÎN ANUL 2016

Sfera de garantare a FGDB cuprinde toți deponenții persoane fizice și, aproape în integralitate, deponenții persoane juridice (97,3% din numărul total al acestora la 31 decembrie 2016). Practic, toate persoanele fizice beneficiază de protecția depozitelor[71], în timp ce pentru segmentul persoanelor juridice garantarea este asigurată, în principal, întreprinderilor mici și mijlocii, companiilor mari și altor categorii asimilate acestora[72].

Depozitele eligibile ale persoanelor fizice și persoanelor juridice la instituțiile de credit participante la FGDB au reprezentat, la finele anului 2016, 79,3% din valoarea tuturor depozitelor, categorie care include conturile curente, conturile de card, depozitele la termen, conturile de economii și alte produse similare.

La 31 decembrie 2016, depozitele eligibile denominate în lei însumau 159,8 miliarde lei, în creștere cu 9,9% față de aceeași dată a anului anterior.

[71] Prin depozit se înțelege orice sumă de bani pe care o deține o persoană la o bancă, indiferent că este vorba de banii dintr-un cont curent, cont de card, depozit la termen, cont de economii sau un alt produs similar. Potrivit definiției din lege, depozitul reprezintă "orice sold creditor, inclusiv dobânda datorată, rezultat din fonduri aflate într-un cont sau din situații tranzitorii derivând din operațiuni bancare curente și pe care instituția de credit trebuie să îl ramburseze, potrivit condițiilor legale și contractuale aplicabile, inclusiv depozitele la termen și conturile de economii", care nu se regăsește în niciuna dintre următoarele situații:

a) existența sa poate fi dovedită doar printr-un instrument financiar, astfel cum acesta este definit la art. 2 alin. (1) pct. 11 din *Legea nr. 297/2004 privind piața de capital*, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția cazului în care este un produs de economisire atestat printr-un certificat de depozit nominal existent la data de 2 iulie 2014;

b) principalul nu este rambursabil la valoarea nominală;

c) principalul poate fi rambursat la valoarea nominală numai în temeiul unei anumite garanții sau al unui anumit acord furnizat de instituția de credit sau de o terță parte.

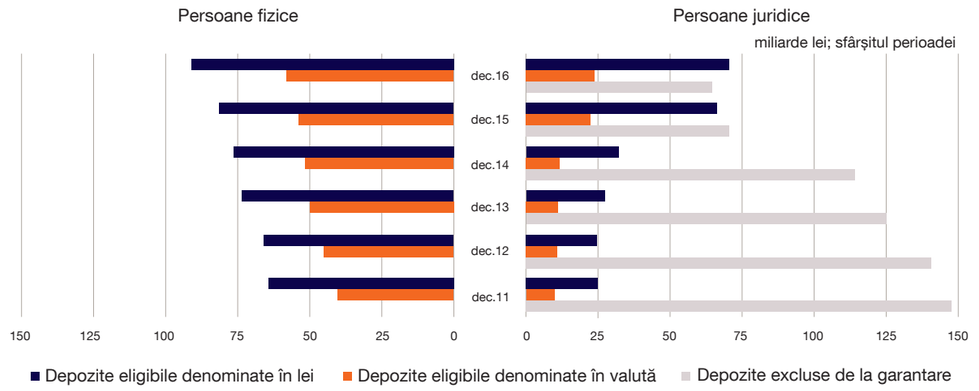
[72] Ca urmare a extinderii, din data de 14 decembrie 2015, a garantării asigurate de FGDB și asupra depozitelor companiilor mari, categoria persoanelor juridice excluse de la garantare s-a restrâns la instituțiile de credit, instituțiile financiare, firmele de investiții, societățile de asigurare și/sau reasigurare, organismele de plasament colectiv, fondurile de pensii, autoritățile publice centrale, locale și regionale etc.

După impactul semnificativ pe care l-a avut lărgirea sferei de garantare a depozitelor la sfârșitul anului precedent, depozitele eligibile (garantate) s-au situat și în anul 2016 pe o traiectorie ascendentă, cu o variație anuală nominală de +8,9%, până la 241,2 miliarde lei la 31 decembrie 2016.

Creșterea a fost susținută, în principal, de majorările consemnate de depozitele în moneda națională, preferința pentru acestea fiind comună ambelor categorii de deponenți - persoane fizice și persoane juridice. La 31 decembrie 2016, depozitele eligibile denominate în lei reprezentau două treimi din valoarea totală a depozitelor eligibile.

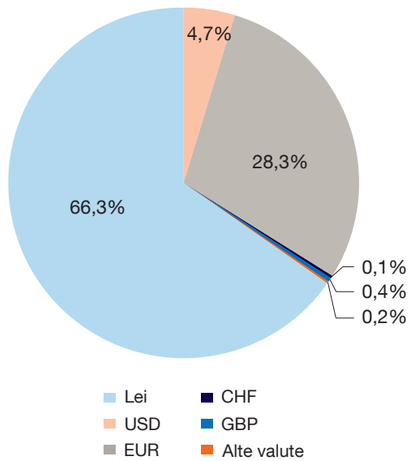
Și depozitele în valută au urmat o tendință de creștere în anul 2016, însă cu un ritm mai lent față de depozitele în lei, respectiv +7%, până la 81,3 echivalent miliarde lei la finele anului.

Depozitele la instituțiile de credit participante la FGDB

Depozitele în lei au o pondere de 66,3% în valoarea totală a depozitelor eligibile la instituțiile de credit participante la FGDB, fiind urmate de depozitele în euro (28,3%) și de cele în dolari americani (4,7%).

Structura pe monede a depozitelor eligibile la 31 decembrie 2016

Pe categorii de deponenți, cea mai mare contribuție la sporul anual de circa 20 miliarde lei al valorii totale a depozitelor eligibile au avut-o depozitele persoanelor fizice, care au consemnat o majorare cu 12,7 miliarde lei în anul 2016.

Depozitelor persoanelor fizice le revine, de altfel, ponderea majoritară în valoarea totală a depozitelor eligibile la instituțiile de credit participante la FGDB, respectiv 61,3% la 31 decembrie 2016.

Persoanele fizice și juridice[73] garantate, în număr de 15.125.754 la 31 decembrie 2016, reprezintă 99,7% din numărul total al deponenților la instituțiile de credit participante, pondere neschimbată față de finele anului anterior.

La finele anului 2016, persoanele fizice și juridice rezidente (99,1% din numărul total al deponenților garantați) dețineau la instituțiile de credit participante la FGDB depozite în sumă de 234,3 miliarde lei (97,2% din valoarea totală a depozitelor eligibile la sfârșitul anului 2016).

Un deponent garantat poate avea depozite care se încadrează în plafonul de acoperire prevăzut de lege, caz în care este garantat integral, sau depozite ce depășesc plafonul de acoperire, situație în care compensația pe care o primește este limitată la nivelul plafonului. Acea parte din depozit care nu depășește plafonul de acoperire poartă numele de depozit acoperit.

La 31 decembrie 2016, valoarea depozitelor acoperite a fost de 158,6 miliarde lei, în creștere cu aproximativ 10 miliarde lei față de perioada similară anterioară (variație nominală anuală de +6,5%).

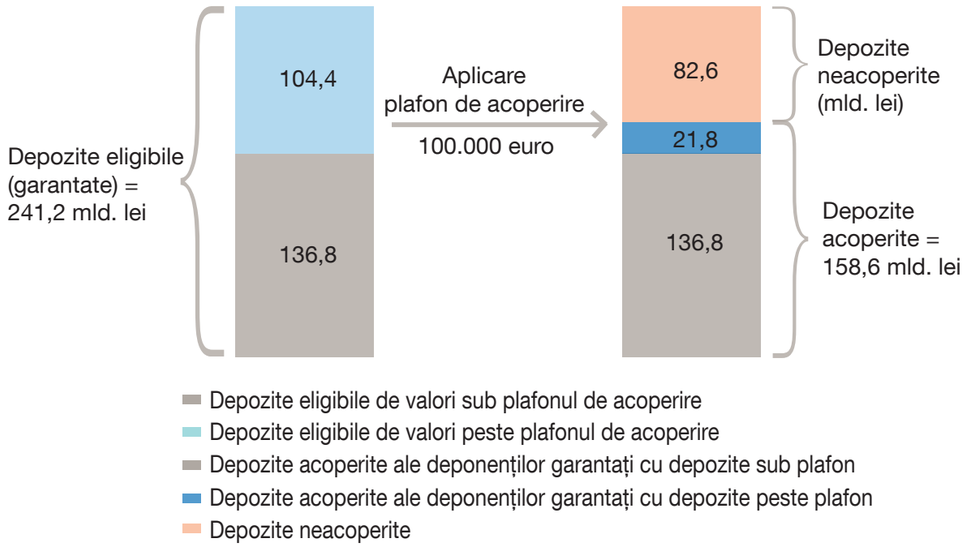
Suma depozitelor de valori mai mici sau egale cu echivalentul în lei al plafonului de acoperire[74] a fost, la 31 decembrie 2016, de 136,8 miliarde lei (variație nominală anuală de +5,8%), în timp ce depozitele eligibile mai mari decât plafonul de acoperire au totalizat 104,4 miliarde lei (variație nominală anuală de +13,3%).

Depozitele până în plafon aveau, la sfârșitul anului 2016, o pondere de 56,7% în valoarea totală a depozitelor eligibile, cu 1,7 puncte procentuale sub nivelul de la 31 decembrie 2015.

[73] O persoană fizică sau juridică poate deține bani la mai multe bănci. Fiecare bancă raportează către FGDB numărul deponenților din evidența sa, iar la nivelul FGDB are loc centralizarea pe ansamblul instituțiilor participante. Astfel, deponenții care sunt clienți ai mai multor bănci sunt luați în calcul de mai multe ori atunci când se determină numărul total al deponenților.

[74] La 31 decembrie 2016, echivalentul în moneda națională al plafonului de acoperire de 100.000 euro a fost 454.110 lei.

Poziționarea depozitelor eligibile la 31 decembrie 2016 față de plafonul de acoperire de 100.000 euro

La sfârșitul anului 2016, deponenții acoperiți integral erau în număr de 15.077.605 persoane fizice și juridice, reprezentând 99,7% din numărul total al deponenților garantați de FGDB.

DEPOZITELE ELIGIBILE ALE PERSOANELOR FIZICE

Anul 2016 a fost marcat de o nouă creștere a depozitelor eligibile ale persoanelor fizice la instituțiile de credit participante la FGDB, acestea atingând vârful ultimilor ani, respectiv 147,8 miliarde lei (variație nominală anuală de +9,4%).

Depozitele erau deținute, la 31 decembrie 2016, de peste 14,2 milioane deponenți persoane fizice, aproximativ același număr ca la sfârșitul anului precedent.

Creșterea depozitelor persoanelor fizice a avut loc pe fondul majorării veniturilor populației, în principal datorită dinamicii pozitive a salariilor, a relaxării fiscale și a îmbunătățirii condițiilor de pe piața muncii.

În decembrie 2016, câștigul salarial mediu nominal net a fost de 2.354 lei, în creștere cu 11,4% față de aceeași perioadă a anului precedent.

Față de finele anului 1997, în cei 20 de ani de funcționare a FGDB, valoarea depozitelor persoanelor fizice garantate s-a majorat, în termeni nominali, de peste 75 de ori, iar numărul deponenților garantați persoane fizice s-a mărit de peste 4 ori.

Indicele câștigului salarial real pentru perioada decembrie 2016/decembrie 2015 a fost de 112%[75], în condițiile menținerii unei rate negative a inflației și în anul 2016.

O contribuție pozitivă la evoluția valorii depozitelor a avut-o și înregistrarea, la finele anului 2016, a unuia dintre cele mai reduse niveluri ale ratei șomajului de la izbucnirea crizei financiare, respectiv 4,8%.

Pe parcursul anului 2016, ratele dobânzilor bancare au continuat să înregistreze dinamici negative similare anilor precedenți. Cu toate acestea, populația a manifestat în continuare un comportament prudent, preferând depozitele bancare, cu precădere depunerile la vedere în moneda națională.

Toate componentele pe monede de denominare ale depozitelor persoanelor fizice au consemnat majorări pe parcursul anului 2016, o contribuție substanțială revenind depozitelor în lei de valori inferioare plafonului de acoperire.

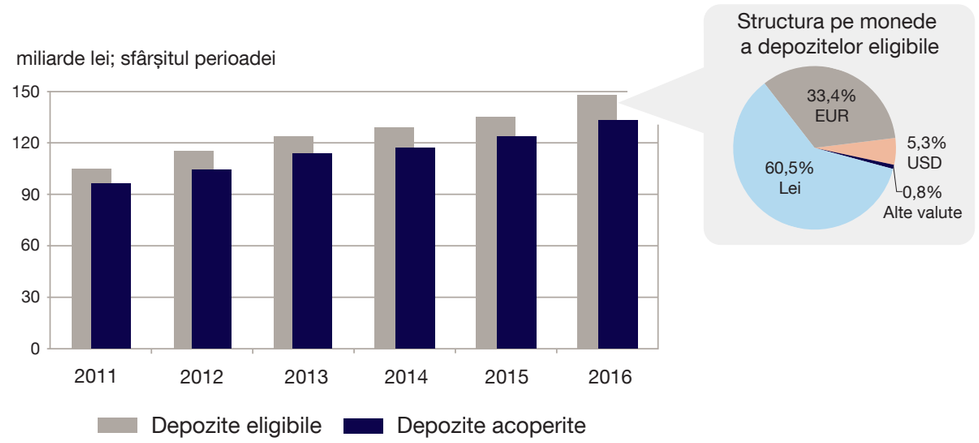
La finele anului 2016, depozitele eligibile denominate în moneda națională totalizau 89,4 miliarde lei, în creștere cu 10,9% față de 31 decembrie 2015, în timp ce depozitele în valută s-au majorat cu 7,1%, până la 58,3 echivalent miliarde lei.

Depozitele în lei și-au menținut ponderea majoritară în valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor fizice (60,5%), pe locurile următoare situându-se depozitele denominate în euro (33,4%) și cele în dolari americani (5,3%).

La sfârșitul anului 2016, depozitele eligibile ale persoanelor fizice rezidente însumau 143,1 miliarde lei, în creștere cu 12,5 miliarde lei față de 31 decembrie 2015. Acestea reprezintă 96,8% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale populației.

Depozitele acoperite ale populației au atins, la finele anului 2016, nivelul de 132 miliarde lei, în creștere cu 7,4% față de sfârșitul anului precedent.

Depozitele populației la instituțiile de credit participante la FGDB

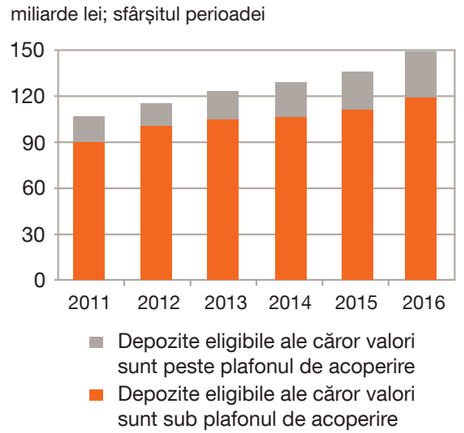

[75] Date ale Institutului Național de Statistică.

Pentru plafonul de 100.000 euro, FGDB acoperea, la sfârșitul anului 2016, 89,4% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale populației. Valoarea medie a unui depozit acoperit al unui deponent persoană fizică a fost de 9,3 mii lei la 31 decembrie 2016, cu 8,1% peste nivelul consemnat la sfârșitul anului 2015.

Marea majoritate a deponenților persoane fizice, respectiv 14.186.922 persoane (99,8% din numărul total al deponenților persoane fizice), beneficiază de garantarea integrală a depozitelor acestora întrucât dețin depozite cel mult egale cu plafonul de acoperire. Suma depozitelor pe acest segment s-a mărit în anul 2016 cu 6,2%, până la 119,6 miliarde lei la finele anului, reprezentând 81% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale populației.

Poziționarea depozitelor eligibile ale populației față de plafonul de acoperire

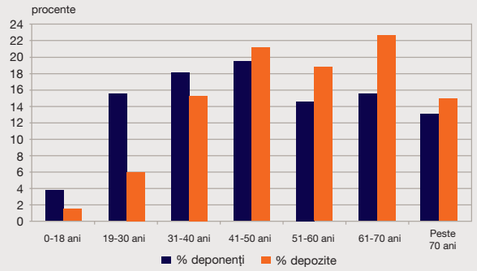

Caracteristici ale distribuției deponenților persoane fizice și a depozitelor acestora la 31 decembrie 2016

Pe baza datelor raportate de instituțiile de credit potrivit *Regulamentului FGDB nr. 1/2016 privind transmiterea către Fondul de garantare a depozitelor a informațiilor necesare întocmirii listei compensațiilor de plătit și a celor necesare în procesul determinării contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit*, cu modificările și completările ulterioare, au putut fi extrase anumite caracteristici ale distribuției deponenților și a depozitelor acestora aplicând algoritmul 1 deponent - ∑ depozite la mai multe instituții de credit.

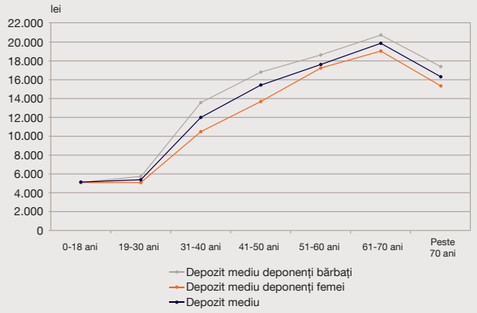
- La sfârșitul anului 2016, 10.252.070 persoane fizice rezidente dețineau depozite în sumă de 142,9 miliarde lei, iar 27.786 persoane fizice nerezidente aveau depozite totalizând circa 1 miliard lei.
- O pondere de circa 52% din populația rezidentă are depozite la instituțiile de credit participante la FGDB.

Distribuția depozitelor eligibile și a numărului deponenților pe grupe de vârstă

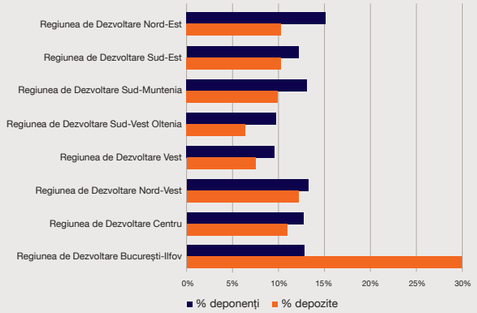
- Cea mai mare pondere în numărul total al deponenților la instituțiile de credit participante la FGDB revine grupei de vârstă 41-50 ani (19,3%), urmată de grupa 31-40 ani (18%).
- Din punct de vedere al sumei depozitelor eligibile, cea mai mare pondere în total corespunde grupei de vârstă 61-70 ani (22,3%), urmată de grupa 41-50 ani (21,1%).

Valoarea medie a unui depozit

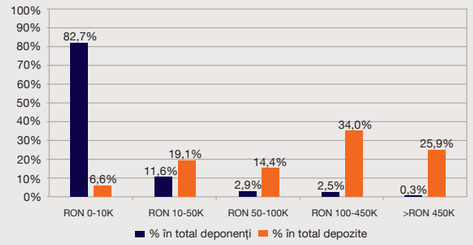
- Cele mai mari valori ale depozitului mediu se înregistrează pentru grupele de vârstă 61-70 ani (depozit mediu de circa 20 mii lei) și 51-60 ani (depozit mediu de aproape 18 mii lei).
- Depozitul mediu pe segmentul deponenților bărbați este de 15,1 mii lei.
- Depozitul mediu pe segmentul deponenților femei este de circa 13 mii lei.

Distribuția pe regiuni a volumului depozitelor și a numărului deponenților

- Regiunea București-Ilfov se detașează net din punct de vedere al depozitului mediu (circa 33 mii lei) față de celelalte regiuni.
- Următoarele în clasament sunt Regiunea de Dezvoltare Sud-Est (depozit mediu de 13 mii lei) și Regiunile Nord-Vest și Centru, cu un depozit mediu de circa 12,2 mii lei.
- Cea mai scăzută valoare se înregistrează în Regiunea Sud-Vest Oltenia (9,4 mii lei).

Distribuția depozitelor pe intervale de valori

- Deponenții din primul segment (82,7% din numărul total) dețin 6,6% din suma depozitelor, valoarea medie a unui depozit pe acest segment fiind de 1,1 mii lei.
- În următorul segment, 11,6% dintre deponenți dețin 19,1% din valoarea depozitelor, cu un depozit mediu de 23 mii lei.
- Ultimul segment corespunde celor care dețin sume peste 450 mii lei. Astfel, 0,3% din numărul total al deponenților dețin 25,9% din valoarea depozitelor, depozitul mediu fiind de 1.076 mii lei.

DEPOZITELE ELIGIBILE ALE PERSOANELOR JURIDICE

La sfârșitul anului 2016, deponenții garantați persoane juridice (întreprinderi mici și mijlocii, companii mari și alte persoane juridice) dețineau la instituțiile de credit participante la FGDB depozite eligibile în sumă de 93,4 miliarde lei, în creștere cu 8,2% față de 31 decembrie 2015.

În cei 12 ani de garantare a depozitelor întreprinderilor[76], valoarea depozitelor eligibile ale acestora s-a majorat de peste 11 ori, o influență semnificativă având-o extinderea sferei de garantare a FGDB.

La 31 decembrie 2016, aproximativ 60% din valoarea totală a depozitelor persoanelor juridice la instituțiile de credit participante intra sub acoperirea FGDB.

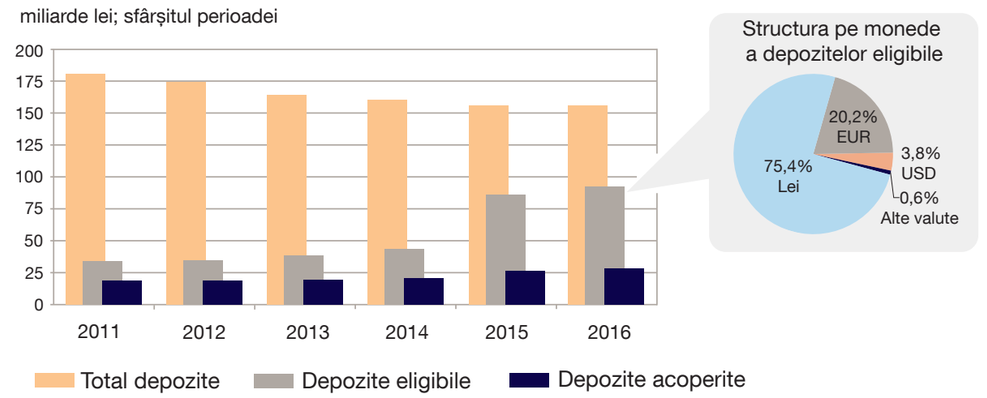
Această creștere a avut loc pe fondul ameliorării situației financiare a companiilor și al manifestării unei prudențe ridicate în ceea ce privește realizarea de investiții într-un context caracterizat de incertitudine.

Avansul depozitelor eligibile ale persoanelor juridice se datorează ambelor componente - lei și valută, care au avut dinamici pozitive în anul 2016.

Față de sfârșitul anului anterior, suma depozitelor eligibile denominate în lei ale persoanelor juridice a crescut cu 8,7%, până la 70,4 miliarde lei la 31 decembrie 2016, o contribuție importantă având-o sporul consemnat pe segmentul depozitelor overnight.

Componenta în valută s-a majorat cu 6,7%, până la 23 echivalent miliarde lei la finele anului 2016, în principal pe seama depozitelor în euro și în dolari americani.

Depozitele persoanelor juridice la instituțiile de credit participante la FGDB

[76] Depozitele persoanelor juridice au intrat în sfera de garantare a FGDB începând cu anul 2004. Până la intrarea în vigoare a *Legii nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare*, deponenții garantați din categoria persoanelor juridice erau reprezentați, în principal, de întreprinderi mici și mijlocii și alte entități asimilate acestora.

Depozitele denominate în moneda națională au continuat să reprezinte trei sferturi din valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice, fiind urmate de depozitele în euro (20,2%) și de cele în dolari americani (3,8%).

Din cei 911.411 deponenți garantați persoane juridice la finele anului 2016, o pondere de 99,6% o reprezintă persoanele juridice rezidente.

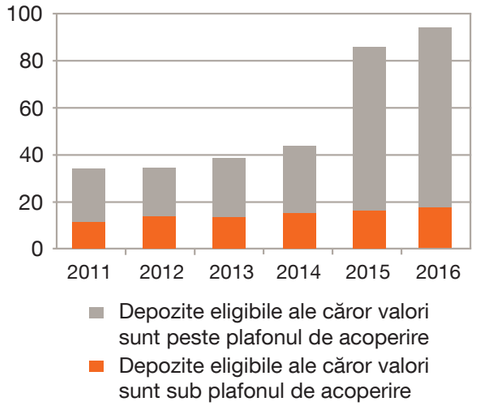
La 31 decembrie 2016, persoanele juridice rezidente dețineau 97,7% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice.

Depozitele eligibile ale persoanelor juridice rezidente, în sumă de 91,3 miliarde lei la sfârșitul anului 2016, au consemnat o creștere anuală de 8,2%.

Spre deosebire de populație, în cazul persoanelor juridice cea mai mare pondere în valoarea totală a depozitelor o au cele care depășesc plafonul de acoperire. La sfârșitul anului 2016, suma acestora se situa la nivelul de 76,2 miliarde lei, reprezentând 81,6% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice.

Poziționarea depozitelor eligibile ale persoanelor juridice față de plafonul de acoperire

miliarde lei; sfârșitul perioadei

Pe segmentul depozitelor de valori inferioare plafonului de acoperire, în anul 2016 s-a consemnat o creștere cu 6% a valorii medii a acestora, până la 19,3 mii lei la sfârșitul anului.

În cazul depozitelor eligibile de valori peste 100.000 euro, valoarea medie a fost, la 31 decembrie 2016, de 3.677,6 mii lei, cu 8,3% mai mare decât cea înregistrată la sfârșitul anului 2015.

La sfârșitul anului 2016, depozitele acoperite ale persoanelor juridice însumau 26,6 miliarde lei (variație nominală anuală de +2,4%). Ponderea depozitelor acoperite în valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice a fost de 28,5%, nivel relativ scăzut determinat de preponderența depozitelor de valori ce depășesc plafonul de acoperire.

Valoarea medie a unui depozit acoperit deținut de o persoană juridică a fost, la 31 decembrie 2016, de 29,2 mii lei, cu 5,4% mai mare față de perioada similară a anului precedent.

PROCESUL DE PLATĂ A COMPENSAȚIILOR

Odată cu adoptarea noii legislații în domeniul garantării depozitelor, în România a fost implementat cel mai scurt termen prevăzut de directiva comunitară în domeniu, respectiv 7 zile lucrătoare de la data indisponibilizării depozitelor[77].

Prin această decizie, autoritățile naționale au urmărit creșterea încrederii deponenților din România în siguranța economiilor plasate la instituțiile de credit autorizate de Banca Națională a României.

Intrarea în vigoare a noului termen de plată a compensațiilor a determinat o intensificare a preocupărilor FGDB privind asigurarea tuturor condițiilor pentru a putea interveni eficient în orice moment. Pe lângă măsurile de consolidare a capacității sale operaționale și financiare, FGDB a acordat o atenție deosebită și verificării capacității instituțiilor de credit de a genera, în termenul prevăzut de lege, lista corectă și completă a compensațiilor de plătit în cazul indisponibilizării depozitelor.

La nivelul FGDB există o procedură de plată a compensațiilor, care a fost actualizată și completată în prima parte a anului 2017 potrivit noilor cerințe legale, inclusiv cu precizarea acțiunilor necesare pentru efectuarea plăților de compensații prin schema de garantare a depozitelor din statul membru gazdă, în cazul în care instituția de credit participantă la FGDB ale cărei depozite au devenit indisponibile are deschise sucursale într-un alt stat membru.

Printre acțiunile întreprinse în vederea pregătirii canalelor de plată a compensațiilor în eventualitatea indisponibilizării depozitelor la o instituție de credit se numără și emiterea unui nou regulament[78] privind selectarea, la începutul fiecărui an, a instituțiilor de credit mandatate de FGDB ca agenți de plată.

Instituțiile de credit mandatate să efectueze plăți de compensații către deponenții garantați trebuie să se regăsească în primele 10 instituții de credit participante la FGDB din punct de vedere al volumului total al depozitelor eligibile și să nu se afle sub incidența unor măsuri de intervenție timpurie sau a procedurii de rezoluție. Selectarea instituțiilor de credit mandatate se realizează pe baza următoarelor criterii:

- existența unei rețele teritoriale de unități operaționale cât mai extinse;
- deținerea unui sistem informatic adecvat care să permită efectuarea plăților de compensații dintr-o listă de plată centralizată;
- neperceperea de comisioane şi speze bancare de la beneficiarul compensației şi de la FGDB;
- situarea indicatorului de lichiditate şi a indicatorului de acoperire a necesarului de lichiditate cel puțin la nivelurile minime stabilite prin reglementările specifice aplicabile;
- conformarea la cerințele Băncii Naționale a României privind îndeplinirea rezervelor minime obligatorii;
- nivelul dobânzii bonificate pentru sumele din contul FGDB destinat plăților de compensații;
- accesul la servicii de call center;
- alte aspecte de natură a fi în beneficiul deponenților garantați şi/sau al FGDB.

În conformitate cu *Programul multianual de exerciții de simulare de criză* adoptat de către FGDB în vederea alinierii la cerințele noii

[77] În legislația europeană este prevăzută o reducere graduală, până în anul 2024, a termenului de plată a compensațiilor de la 20 la 7 zile lucrătoare.

[78] *Regulamentul FGDB nr. 5/2016 privind selectarea instituțiilor de credit mandatate de Fond să efectueze plățile de compensații către deponenții garantați.* Regulamentul a intrat în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 1048 din 27 decembrie 2016.

legislații[79], începând cu anul 2017 urmează să fie testată capacitatea FGDB de a efectua plăți de compensații. Testele acoperă:

- capacitatea operațională, care se referă la aspecte cum sunt accesul la date, personalul şi resursele implicate, comunicarea cu deponenții şi cu publicul, instrumentele de plată utilizate, plata propriu-zisă a compensațiilor şi perioada de derulare;
- capacitatea de finanțare, care vizează adecvarea resurselor financiare disponibile ale FGDB față de cele necesare îndeplinirii obligațiilor sale de plată stabilite conform scenariilor.

De asemenea, până la data de 3 iulie 2017, urmează să fie testată capacitatea de întocmire şi transmitere a listei compensațiilor de plătit pentru toate instituțiile de credit participante.

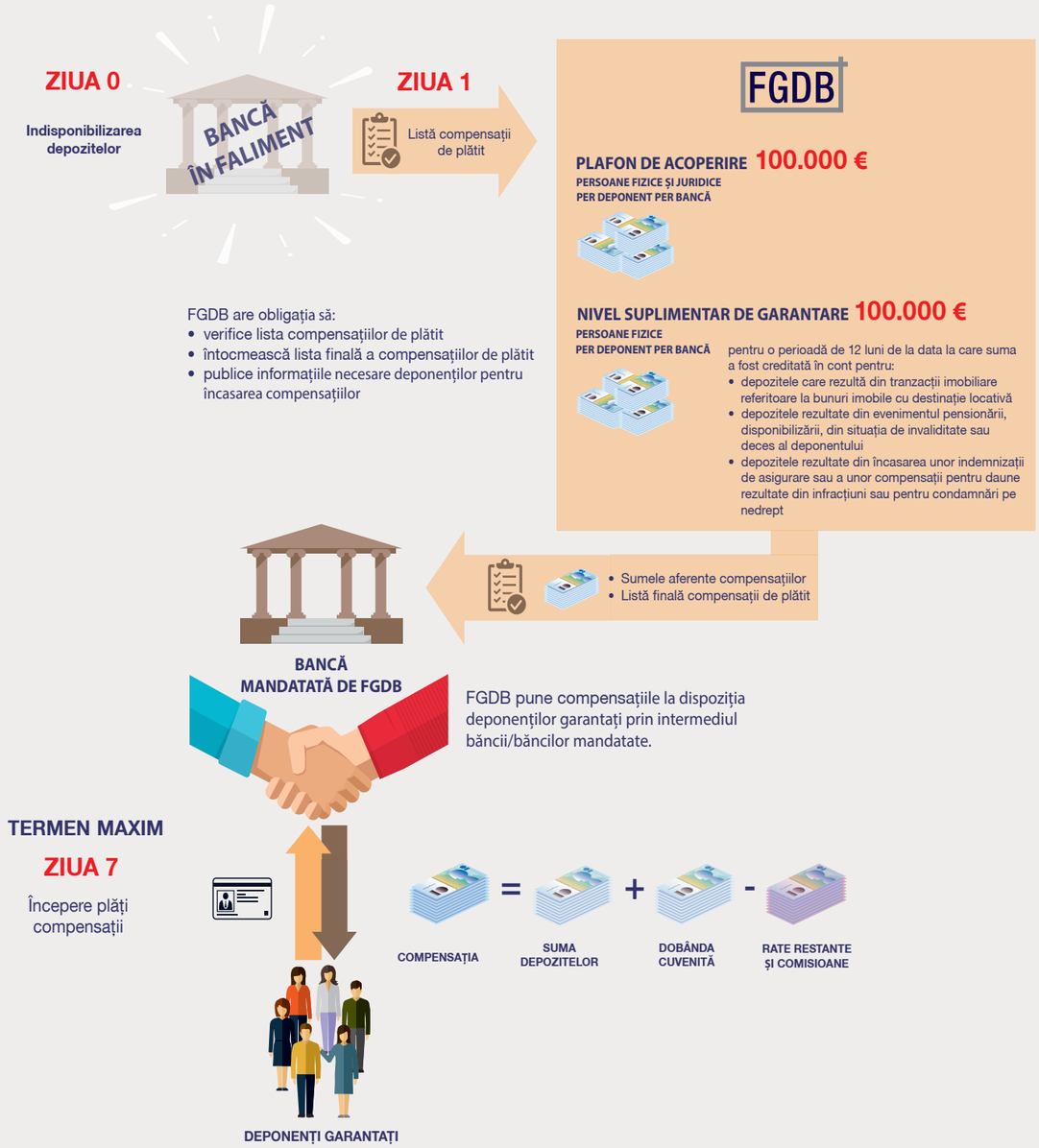
În România, anul 2016 reprezintă cel de-al zecelea an consecutiv în care nu s-a produs niciun faliment bancar sau o altă situație de indisponibilizare a depozitelor, intervenția FGDB pentru plata de compensații nefiind necesară.

În cei 20 de ani de funcționare a FGDB s-au efectuat plăți de compensații în sumă de 512,2 milioane lei pentru şapte bănci intrate în faliment în perioada 1999 – 2006.

În toate cele şapte intervenții, deponenții garantați au fost despăgubiți de FGDB în termenul legal, iar procesul de plată a compensațiilor a decurs fără niciun fel de problemă, fiind definit astfel încât pașii pe care trebuie să-i urmeze deponenții să fie cât mai simpli. Pentru a obține compensațiile (în numerar sau într-un cont bancar), este suficientă prezentarea de către deponenți a unui act de identitate la ghişeele instituțiilor de credit mandatate.

[79] Pentru punerea în aplicare a prevederilor legale privind obligativitatea testării periodice a sistemelor proprii schemelor de garantare a depozitelor, FGDB a emis *Regulamentul nr. 4/2016 privind organizarea exercițiilor de simulare de criză de către Fondul de garantare a depozitelor bancare*, care a fost elaborat în conformitate cu *Ghidul Autorității Bancare Europene privind simulările de criză ale schemelor de garantare a depozitelor în temeiul Directivei 2014/49/UE.*

Procesul de plată a compensațiilor

PARTICIPAREA INSTITUȚIILOR DE CREDIT LA FGDB

FGDB acoperă depozitele la toate instituțiile de credit autorizate de Banca Națională a României[80], inclusiv depozitele atrase de sucursalele acestora din străinătate.

La 31 decembrie 2016, la FGDB participau 29 de instituții de credit[81], din care 26 bănci, 2 bănci de economisire și creditare în domeniul locativ și o organizație cooperatistă de credit (casa centrală și cooperativele de credit afiliate).

Numărul de instituții de credit participante la FGDB a fost constant de-a lungul anului 2016, singura modificare intervenind în denumirea unei instituții de credit, după cum se menționează în *Anexa 1 – Lista instituțiilor de credit participante la FGDB la 31 decembrie 2016*.

În cea de-a doua parte a anului 2016, FGDB a desfășurat acțiuni de verificare la toate instituțiile de credit participante. Acestea au avut loc în conformitate cu noul cadru procedural[82] aliniat la prevederile *Legii nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare* și au urmărit:

i. verificarea realității datelor raportate de către instituțiile de credit participante prin *Formularul de raportare a depozitelor acoperite la data de 31 decembrie 2015*;
ii. verificarea realității datelor transmise de instituțiile de credit prin *Lista compensațiilor de plătit la data de 30 iunie 2016*;
iii. verificarea respectării prevederilor legale cu privire la informarea deponenților de către instituțiile de credit.

Rezultatele verificărilor au relevat o creștere a gradului de acuratețe în ceea ce privește încadrarea depozitelor din punct de vedere al garantării acestora de către FGDB.

Cele mai frecvente erori identificate corespund încadrării anumitor persoane juridice garantate de drept în categoria celor excluse de la garantare. Astfel de situații au fost întâlnite cu precădere în cazul companiilor și societăților naționale, regiilor autonome, unităților de învățământ și celor din sistemul de sănătate, întreprinderilor mici și mijlocii.

De asemenea, au fost întâlnite anumite deficiențe privind modalitatea de luare în calcul a creanțelor exigibile ale instituțiilor de credit asupra deponenților, precum și categoria depozitelor pentru care, la momentul raportării, nu exista certitudine cu privire la beneficiarul sumelor (de exemplu, cazul depozitelor colaterale și al sumelor poprite).

Ca urmare a diferențelor constatate în ceea ce privește soldul depozitelor acoperite la 31 decembrie 2015, FGDB a recalculat contribuțiile aferente anului 2016 pentru un număr de 23 de instituții de credit, rezultând o diferență de contribuție de încasat de către FGDB de peste 302 mii lei.

Acțiunea de verificare a modului de informare a deponenților cu privire la garantarea depozitelor a vizat 75 de unități ale celor 29 de instituții de credit și a acoperit:

- modul de informare a deponenților cu privire la schema de garantare și categoriile de depozite excluse de la garantare;
- evidența informării deponenților cu privire la garantarea depozitelor și modul de calcul al compensației înaintea încheierii unui contract de depozit;
- respectarea de către instituțiile de credit a obligației de a confirma deponenților, în fiecare extras de cont, încadrarea depozitelor acestora în categoria celor eligibile, cu trimitere la formularul special de informare a deponenților prevăzut de lege.

Din punct de vedere al informării deponenților, deficiențele constatate privesc lipsa formularului special cuprinzând informațiile de bază despre garantarea depozitelor, precum și neadaptarea extrasului de cont pentru a include mențiunea privind garantarea.

Pentru deficiențele constatate, prin procesele-verbale încheiate s-au stabilit măsuri și termene de remediere a acestora astfel încât să se asigure respectarea dispozițiilor legislației aplicabile, FGDB urmând să monitorizeze aducerea la îndeplinire a acestora.

La începutul anului 2016, a avut loc o întâlnire de lucru cu reprezentanții instituțiilor de credit participante, în cadrul căreia au fost abordate atât aspecte de interes privind garantarea depozitelor în contextul transpunerii în legislația națională a prevederilor directivei privind schemele de garantare a depozitelor, cât și numeroase aspecte de natură operațională.

Problematica menționată s-a regăsit și în centrul cooperării dintre FGDB și Asociația Română a Băncilor în anul 2016. De asemenea, FGDB a răspuns și punctual solicitărilor primite din partea instituțiilor de credit cu privire la aspecte metodologice și/sau de aplicare a legislației/ reglementărilor FGDB în domeniul garantării depozitelor și calculului contribuțiilor.

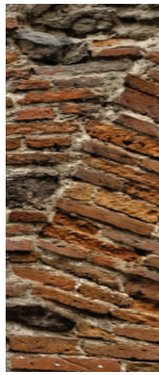
[80] Sucursalele din România ale băncilor cu sediul în alte state membre participă la schemele de garantare a depozitelor din țările de origine.

[81] *Anexa 1 – Lista instituțiilor de credit participante la FGDB la 31 decembrie 2016.*

[82] *Regulamentul nr. 1/2016 privind transmiterea către Fondul de garantare a depozitelor bancare a informațiilor necesare întocmirii listei compensațiilor de plătit și a celor necesare în procesul determinării contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit*, cu modificările și completările ulterioare, și ale *Procedurii interne privind verificarea de către Fondul de garantare a depozitelor bancare a datelor raportate de instituțiile de credit participante și a respectării de către acestea a prevederilor legale cu privire la informarea deponenților.*

4 Resursele financiare administrate de FGDB

În virtutea responsabilităților pe care le are FGDB în calitatea sa de schemă statutară de garantare a depozitelor, acestuia i s-a încredințat prin lege administrarea celor două fonduri din România care sunt destinate exclusiv protejării deponenților și finanțării măsurilor de rezoluție, respectiv fondul de garantare a depozitelor[83] și fondul de rezoluție bancară[84].

FGDB urmărește consolidarea continuă a capacității sale de finanțare în vederea susținerii fără dificultate a intervențiilor de tipul plăților de compensații sau al finanțării măsurilor de rezoluție bancară.

Cele două fonduri sunt alimentate, în principal, din contribuțiile instituțiilor de credit participante la FGDB, profitul reinvestit aferent plasamentelor efectuate de FGDB (cel puțin 99% din profitul realizat) și încasările din recuperarea creanțelor FGDB.

Operațiunile legate de constituirea, investirea și utilizarea resurselor financiare aferente garantării depozitelor și finanțării măsurilor de rezoluție bancară sunt evidențiate distinct în contabilitate.

Potrivit cerințelor directivelor Uniunii Europene privind garantarea depozitelor și redresarea și rezoluția bancară, ambele fonduri au mecanisme de finanțare *ex ante*[85] pe baza contribuțiilor diferențiate în funcție de profilul de risc al instituțiilor de credit participante.

La finele anului 2016, resursele acumulate la fondul de garantare a depozitelor și fondul de rezoluție bancară totalizau 5.923,5 milioane lei, în creștere cu 590,1 milioane lei față de nivelul de la 31 decembrie 2015.

[83] Resursele fondului de garantare a depozitelor sunt utilizate pentru plata compensațiilor și pentru finanțarea măsurilor de rezoluție a căror aplicare asigură continuitatea accesului deponenților la sumele de bani pe care le dețin la băncile care fac obiectul rezoluției.

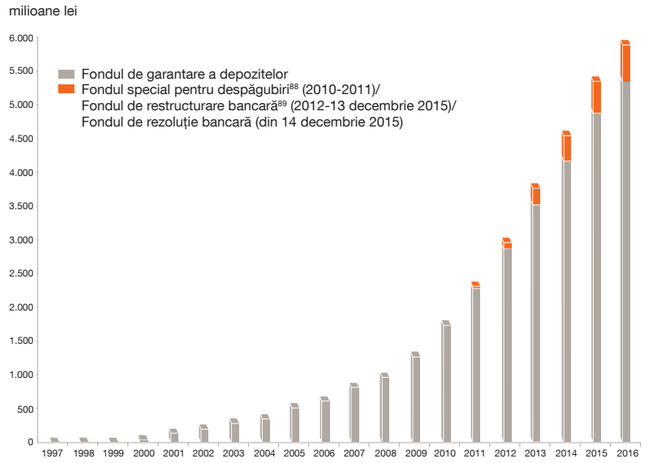
[84] Fondul de rezoluție bancară a fost înființat în data de 14 decembrie 2015 prin preluarea resurselor fondului de restructurare bancară, acesta din urmă fiind administrat anterior tot de FGDB.

[85] Un mecanism de finanțare *ex ante* presupune acumularea graduală de resurse înainte de producerea unui eveniment de indisponibilizare a depozitelor sau de activarea unei proceduri de rezoluție. În România a fost utilizat numai mecanismul de finanțare *ex ante*.

De asemenea, pentru resursele disponibile ale celor două fonduri au fost stabilite prin lege niveluri-țintă minime în raport cu valoarea depozitelor acoperite, acestea fiind armonizate la nivelul Uniunii Europene[86].

De-a lungul celor 20 de ani de funcționare, resursele administrate de FGDB au urmat o traiectorie ascendentă în ciuda faptului că, în perioada de început, au existat situații în care resursele interne au fost insuficiente pentru acoperirea plăților de compensații, fiind necesară contractarea de împrumuturi[87].

Resursele administrate de FGDB
de la înființare până la 31 decembrie 2016

[86] 0,8% pentru fondul de garantare a depozitelor și 1% pentru fondul de rezoluție bancară.

[87] Pentru plata compensațiilor în favoarea deponenților Băncii Internaționale a Religiilor și ai Bankcoop, bănci intrate în faliment în anul 2000, FGDB a contractat împrumuturi de la Banca Națională a României, acestea fiind rambursate până în anul 2005.

[88] Fondul special pentru despăgubiri s-a constituit în vederea asigurării resurselor financiare necesare plății despăgubirilor pentru persoanele prejudiciate prin măsurile dispuse și implementate în cursul administrării speciale.

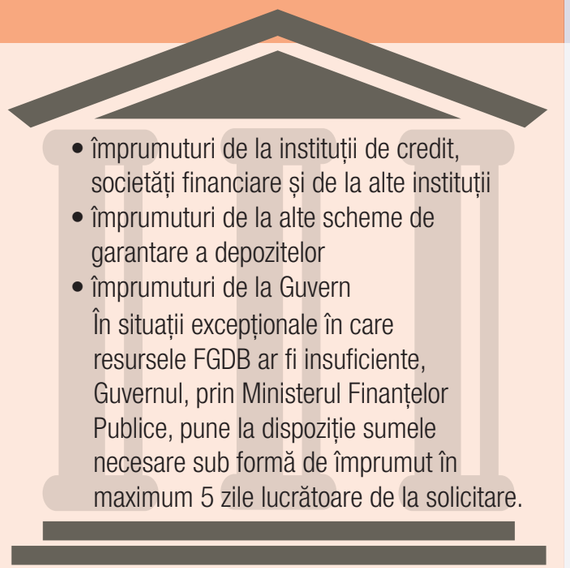
[89] Fondul de restructurare bancară era destinat atât despăgubirii persoanelor prejudiciate prin măsurile dispuse și implementate în cursul administrării speciale, cât și finanțării măsurilor de stabilizare dispuse de Banca Națională a României.

Fonduri aflate în administrarea FGDB

Fondul de garantare a depozitelor

- contribuții anuale ale instituțiilor de credit
- contribuții extraordinare ale instituțiilor de credit
- recuperări de creanțe
- venituri din investirea resurselor

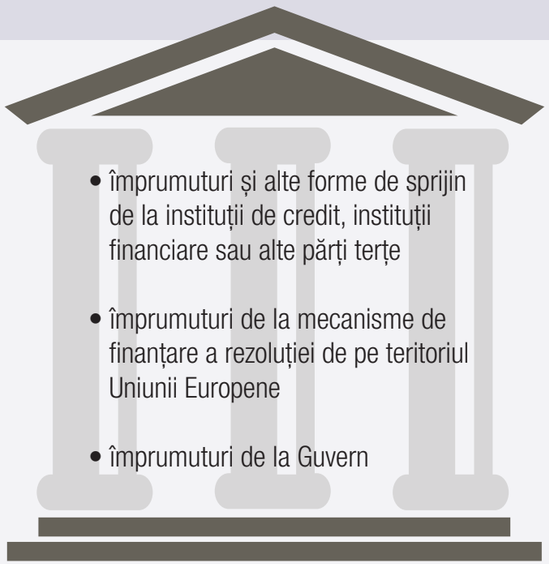
- împrumuturi de la instituții de credit, societăți financiare și de la alte instituții
- împrumuturi de la alte scheme de garantare a depozitelor
- împrumuturi de la Guvern
  În situații excepționale în care resursele FGDB ar fi insuficiente, Guvernul, prin Ministerul Finanțelor Publice, pune la dispoziție sumele necesare sub formă de împrumut în maximum 5 zile lucrătoare de la solicitare.

- plata compensațiilor către deponenții garantați
- finanțarea măsurilor de rezoluție a instituțiilor de credit participante la FGDB, conform deciziei BNR, în calitate de autoritate de rezoluție
- acordarea de împrumuturi altor scheme de garantare a depozitelor

Fondul de rezoluție bancară

- contribuții anuale ale instituțiilor de credit
- contribuții extraordinare ale instituțiilor de credit
- venituri din investirea sumelor acumulate

- împrumuturi și alte forme de sprijin de la instituții de credit, instituții financiare sau alte părți terțe
- împrumuturi de la mecanisme de finanțare a rezoluției de pe teritoriul Uniunii Europene
- împrumuturi de la Guvern

- finanțarea măsurilor de rezoluție a instituțiilor de credit prevăzute de lege, conform deciziei BNR, în calitate de autoritate de rezoluție
- acordarea de împrumuturi altor mecanisme de finanțare a rezoluției de pe teritoriul Uniunii Europene

FGDB dispune de un sistem de finanțare solid și diversificat pentru a putea face față obligațiilor sale de plată în termenul legal.

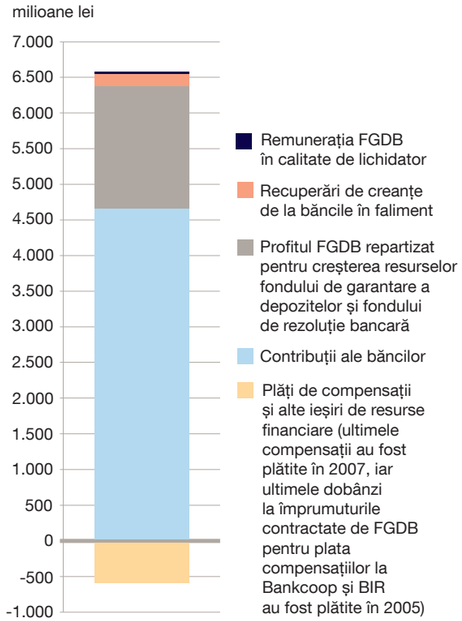
Astfel, pe lângă resursele interne, FGDB poate apela și la surse externe de finanțare, precum împrumuturi de la Guvern, instituții de credit, instituții financiare, alte scheme de garantare a depozitelor sau, în cazul măsurilor de rezoluție, de la alte mecanisme de finanțare a rezoluției din Uniunea Europeană.

În anul 2016, resursele FGDB au avansat într-un ritm mult mai rapid decât valoarea totală a depozitelor acoperite (variație nominală anuală de +11,1% față de +6,5%).

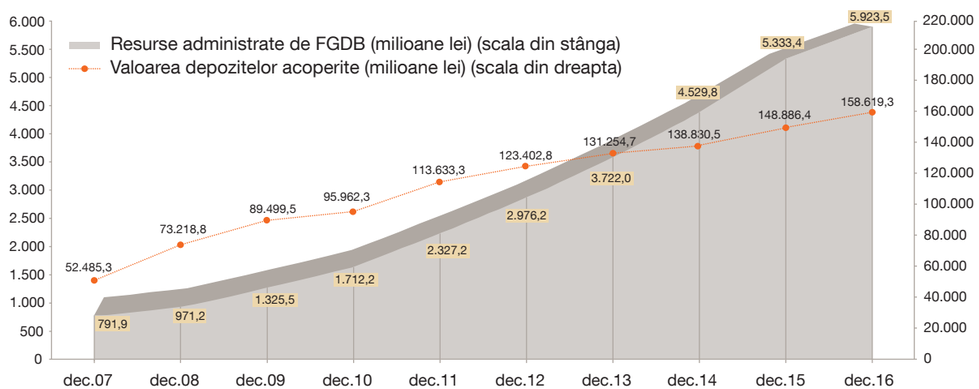
Instituțiile de credit participante la FGDB au plătit, în anul 2016, contribuții la ambele fonduri în sumă de 459,2 milioane lei, cu 28,2% mai puțin decât în anul precedent.

O altă intrare de resurse, de 130,9 milioane lei, a reprezentat-o profitul reinvestit, rezultat al plasamentelor efectuate de FGDB în anul 2016.

Fondurile și datoriile totale ale FGDB de la înființare până la 31 decembrie 2016

Resursele administrate de FGDB și valoarea depozitelor acoperite

În situații excepționale în care:

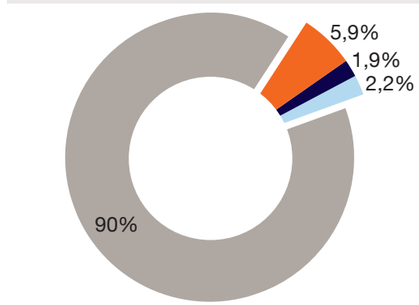
- *resursele financiare disponibile ale FGDB, în calitate de schemă de garantare a depozitelor, sunt insuficiente pentru acoperirea plății compensațiilor ori pentru finanțarea măsurilor de rezoluție*

sau

- *resursele fondului de rezoluție bancară administrat de FGDB sunt insuficiente pentru finanțarea măsurilor de rezoluție a instituțiilor de credit potrivit legislației privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit,*

Guvernul, prin Ministerul Finanțelor Publice, pune la dispoziția FGDB sumele necesare sub formă de împrumut, în termen de maximum 5 zile lucrătoare de la solicitarea lor de către FGDB.

Proveniența resurselor FGDB în anul 2016

- Soldul disponibilităților la 31 decembrie 2015
- Contribuții anuale ale băncilor la fondul de garantare a depozitelor aferente anului 2016
- Contribuții anuale ale băncilor la fondul de rezoluție bancară aferente anului 2016
- Profit reinvestit

Resursele disponibile aferente fondului de garantare a depozitelor și fondului de rezoluție bancară sunt investite de către FGDB în condiții de risc minim și cu asigurarea unei lichidități adecvate a plasamentelor, acestea fiind, de altfel, obiectivele principale stabilite prin lege ale strategiei de investire a resurselor administrate de FGDB.

Strategia de investire este avizată de Consiliul de supraveghere al FGDB și aprobată de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României. Pentru anul 2016, strategia de investire a resurselor a fost elaborată pe baza unei metodologii de analiză de risc actualizate, armonizate cu modificările operate de Banca Națională a României în cadrul procesului de supraveghere și evaluare (SREP). Acest instrument de analiză internă a permis adoptarea, în timp util, a deciziilor de ajustare a structurii plasamentelor în funcție de evoluția ratingului de risc al instituțiilor de credit, care este determinat de FGDB și pentru care este stabilit un nivel minim acceptat.

În contextul preocupărilor de asigurare a unui nivel adecvat al lichidității, FGDB a menținut în permanență o rezervă de lichiditate lunară de 10-20% din resursele financiare disponibile ale schemei de garantare. În plan operațional, Comitetul de Administrare a Resurselor Financiare (CARF) a ajustat, ori de câte ori a fost necesar, atât nivelul acestei rezerve, cât și structura plasamentelor și limitelor de expunere pe instituții de credit, tipuri de plasamente și maturități, în funcție de condițiile concrete ale pieței și de rezultatele propriilor analize de risc.

FGDB a acordat o atenție deosebită asigurării unei granularități cât mai ridicate a plasamentelor sale, urmând o strategie de diversificare care să ofere o dispersie adecvată pe tipuri de instrumente și pe categorii de emitenți, iar în cadrul unei categorii, pe emitenții cu un rating de risc minim acceptat.

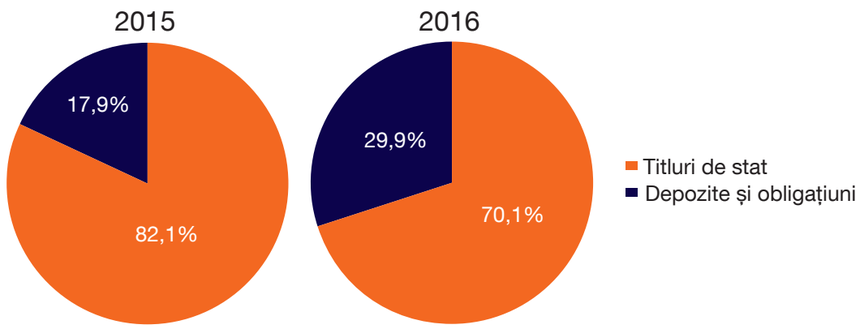
Pentru titlurile de stat deținute în portofoliu, FGDB a determinat și în anul 2016 expunerea la risc prin intermediul VaR (Value-at-Risk) și a continuat să monitorizeze valoarea de piață a acestora.

Capitalul mediu investit în cursul anului 2016 a fost de 5.736,5 milioane lei (variație nominală anuală de +14,1%).

La 31 decembrie 2016, portofoliul de plasamente al FGDB cuprindea titluri de stat în proporție de 70,1%, restul plasamentelor fiind sub formă de depozite și obligațiuni.

Deși în anul 2016 s-a prelungit tendința de reducere a ratelor dobânzilor pe piață, a fost înregistrată o bună performanță a activității de investire a resurselor disponibile corespunzătoare celor două fonduri.

Structura plasamentelor totale ale FGDB

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR

La 31 decembrie 2016, fondul de garantare a depozitelor (care include profitul reinvestit aferent anului 2016) a fost în sumă de 5.321,2 milioane lei, cu 472,6 milioane lei mai mult față de sfârșitul anului precedent.

În raport cu valoarea depozitelor acoperite de FGDB, resursele financiare disponibile ale fondului de garantare a depozitelor reprezintă 3,4%, cu 2,6 puncte procentuale peste nivelul-țintă minim care trebuie atins în toate statele membre ale Uniunii Europene până în anul 2024.

Anul 2016 a fost marcat de două decizii majore în domeniul politicii de finanțare a FGDB: adoptarea unei abordări multianuale în țintirea nivelului resurselor disponibile și introducerea sistemului de contribuții diferențiate în funcție de gradul de risc.

Abordarea multianuală în țintirea nivelului resurselor disponibile, adoptată în prezent de toate schemele de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană, are rolul de a asigura un cadru mai predictibil în atingerea nivelului-țintă asumat, printr-o eșalonare mai riguroasă a volumului total al contribuțiilor de încasat în orizontul de timp selectat.

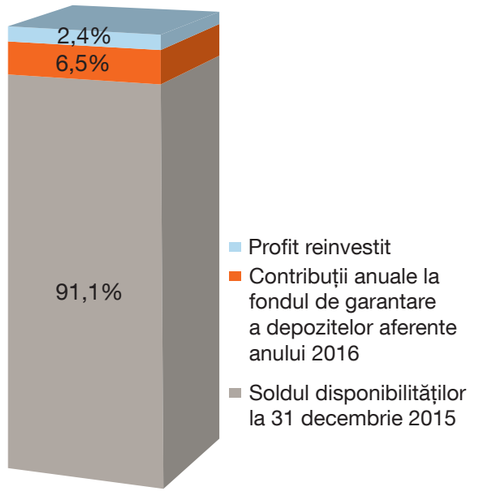
Ținta multianuală stabilită pentru fondul de garantare a depozitelor este fundamentată pe necesitățile actuale și de perspectivă ale FGDB, fiind distribuită pe orizontul de timp asumat (2-5 ani), cu luarea în considerare și a țintei anuale stabilite de Banca Națională a României pentru contribuțiile la fondul de rezoluție bancară.

Pentru început, FGDB a prevăzut ca, în orizontul 2016-2017, să încaseze contribuții totale de 400 milioane lei la fondul de garantare a depozitelor, din care 348 milioane lei în anul 2016 (o reducere cu circa o treime față de totalul contribuțiilor încasate în anul precedent) și 52 milioane lei în anul 2017[90]. Această eșalonare a avut în vedere asigurarea, în cei doi ani, a unei sarcini contributive totale relativ constante pentru instituțiile de credit la fondul de garantare a depozitelor și la fondul de rezoluție bancară.

Noul sistem de contribuții diferențiate asigură repartizarea contribuției anuale totale între instituțiile de credit participante la FGDB, în funcție de gradul de risc pe care fiecare dintre acestea îl prezintă din punct de vedere al unei posibile utilizări a resurselor FGDB. Baza de calcul este reprezentată de suma depozitelor acoperite la sfârșitul anului.

În anul 2016, FGDB a utilizat o metodă de calcul[91] care a prevăzut patru clase de risc, cu ponderi de 75%, 100%, 120% și 150% din cota unitară a contribuției aplicabile în situația în care nu ar exista o diferențiere în funcție de risc.

Proveniența resurselor fondului de garantare a depozitelor în anul 2016

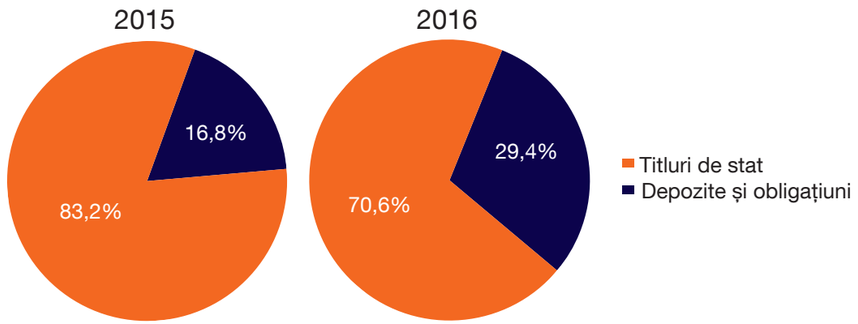
Profitul reinvestit aferent anului 2016 la fondul de garantare a depozitelor a totalizat 124,6 milioane lei.

La sfârșitul anului 2016, resursele fondului de garantare a depozitelor erau plasate în proporție de 70,6% în titluri de stat.

[90] În cei doi ani, contribuțiile diferențiate în funcție de risc datorate la fondul de garantare a depozitelor au fost încasate până la sfârșitul lunii aprilie a fiecărui an.

[91] Metoda de calcul a fost elaborată în conformitate cu cerințele *Ghidului Autorității Bancare Europene privind metodele de calcul al contribuțiilor la schemele de garantare a depozitelor* și a fost aprobată de către Banca Națională a României, în conformitate cu legislația în vigoare. Pentru implementarea acesteia, FGDB a emis *Regulamentul nr. 2/2016 privind determinarea și plata contribuțiilor la Fondul de garantare a depozitelor bancare în funcție de gradul de risc*, asigurând și publicarea integrală a metodei de calcul pe pagina proprie de internet, la secțiunea dedicată băncilor.

Structura plasamentelor FGDB aferente fondului de garantare a depozitelor

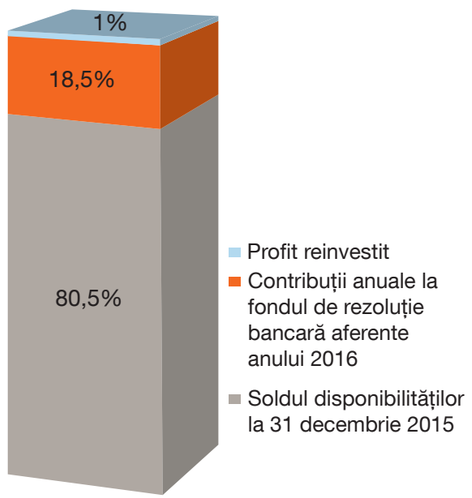
FONDUL DE REZOLUȚIE BANCARĂ

La sfârșitul anului 2016, resursele financiare disponibile aferente fondului de rezoluție bancară, inclusiv profitul reinvestit corespunzător anului 2016, totalizau 602,3 milioane lei, cu 117,5 milioane lei peste nivelul de la 31 decembrie 2015.

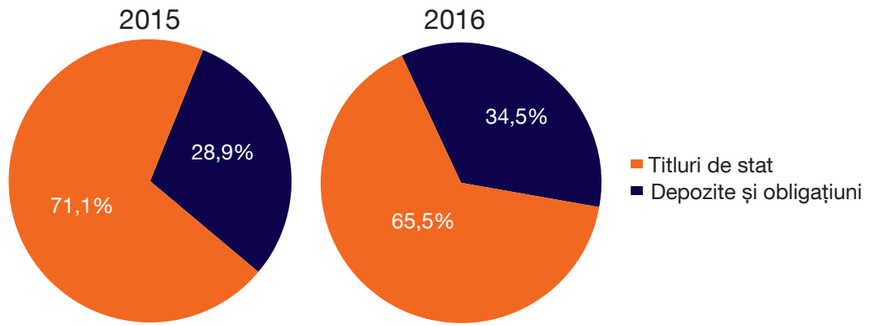
Acestea reprezintă 0,4% în raport cu suma depozitelor acoperite de FGDB, în creștere cu 0,1 puncte procentuale față de anul anterior. Potrivit reglementărilor europene, în toate statele membre nivelul-țintă minim al fondului de rezoluție bancară care trebuie atins până în anul 2024 este 1%.

În anul 2016, nivelul contribuțiilor anuale la fondul de rezoluție bancară, în sumă de 111,2 milioane lei, a fost stabilit pentru prima dată de către Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție, ținându-se cont de profilul de risc al fiecărei instituții de credit în parte.

Proveniența resurselor fondului de rezoluție bancară în anul 2016

Structura plasamentelor FGDB aferente fondului de rezoluție bancară

Potrivit reglementărilor aplicabile, în stabilirea contribuțiilor anuale se urmărește ca acestea să fie repartizate cât mai uniform posibil în timp, ținând seama, totodată, de faza ciclului economic și de impactul pe care l-ar putea avea contribuțiile prociclice asupra poziției financiare a instituțiilor de credit.

La sfârșitul anului 2016, titlurile de stat și-au diminuat ponderea în portofoliul plasamentelor aferente fondului de rezoluție bancară cu 5,6 puncte procentuale, de la 71,1% la 65,5%.

5 Lichidarea instituțiilor de credit în faliment

REZULTATELE ACTIVITĂȚII DE LICHIDARE LA BĂNCILE LA CARE FGDB ARE CALITATEA DE CREDITOR SAU LICHIDATOR

În cei 20 de ani de funcționare, FGDB a fost implicat în calitate de creditor și, după caz, în cea de lichidator în derularea procedurii falimentului/ lichidării următoarelor bănci[92]:

- Banca Comercială "Albina" SA – aflată în procedură de faliment în perioada 25 mai 1999 – 14 decembrie 2012 (data închiderii procedurii);
- Bankcoop SA – intrată în faliment la data de 8 februarie 2000;
- Banca Internațională a Religiilor SA (BIR) – intrată în faliment la data de 10 iulie 2000;
- *Banca Română de Scont SA (BRS)* – intrată în faliment la data de 16 aprilie 2002;
- *Banca Turco-Română SA (BTR)* – intrată în faliment la data de 3 iulie 2002;
- Banca "Columna" – intrată în faliment la data de 18 martie 2003;
- Nova Bank – intrată în faliment la data de 9 noiembrie 2006, după ce anterior se aflase, începând cu 22 august 2006, în dizolvare urmată de lichidare[93].

[92] În scopul desfășurării activității de lichidare la aceste bănci au fost desemnați de către instanțe lichidatori judiciari, respectiv FGDB pentru *BRS* și *BTR*, precum și societăți profesionale de lichidare pentru celelalte bănci.

[93] FGDB a fost desemnat lichidator la Nova Bank la data de 4 septembrie 2006, calitate preluată odată cu intrarea în faliment a băncii de către Refal Star TNB SRL și Activ Lichidator SRL. Calitatea FGDB de creditor al Nova Bank a încetat la data de 5 aprilie 2007, prin cesionarea creanței sale către creditorul Ronaturstein SRL.

Situația cumulată a creanțelor la data de 31 decembrie 2016 la băncile în faliment

Total creanțe 1.001.806 mii lei	Creanțe ale FGDB = 513.300 mii lei
	Creanțe ale altor creditori = 488.506 mii lei
Total creanțe recuperate 325.294 mii lei	Creanțe recuperate de FGDB = 175.959 mii lei (grad de recuperare 34,28% din total creanțe)
	Creanțe recuperate de alți creditori = 149.335 mii lei (grad de recuperare 30,57% din total creanțe)

În anul 2016, FGDB a fost implicat în derularea procedurii falimentului pentru cinci bănci, având calitatea de creditor la Bankcoop, BIR şi Banca "Columna", respectiv calitatea de lichidator judiciar la *BRS* şi *BTR*.

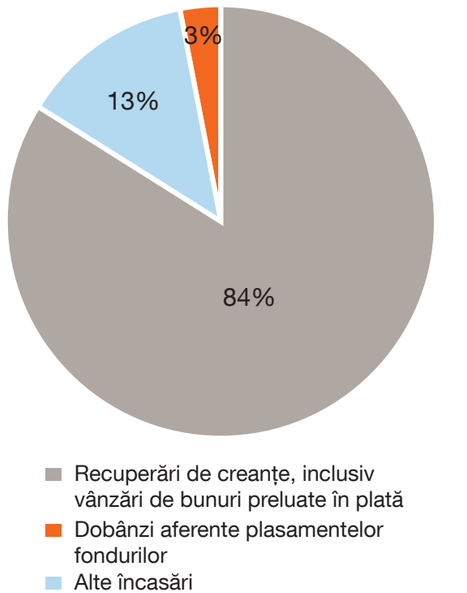
Volumul total al încasărilor și cheltuielilor în anul 2016 la băncile în faliment

- mii lei -

Nr. crt.	Banca în faliment	Total încasări	Total cheltuieli
0	1	2	3
1	Bankcoop	14	80
2	BIR	323	506
3	*BRS*	151	644
4	*BTR*	85	1.475
5	Banca "Columna"	81	97
	TOTAL	**654**	**2.802**

Încasările aferente recuperărilor de creanțe, incluzând vânzările de bunuri preluate în plată, au ponderea majoritară în volumul total al încasărilor, respectiv 84%.

Structura încasărilor băncilor în faliment

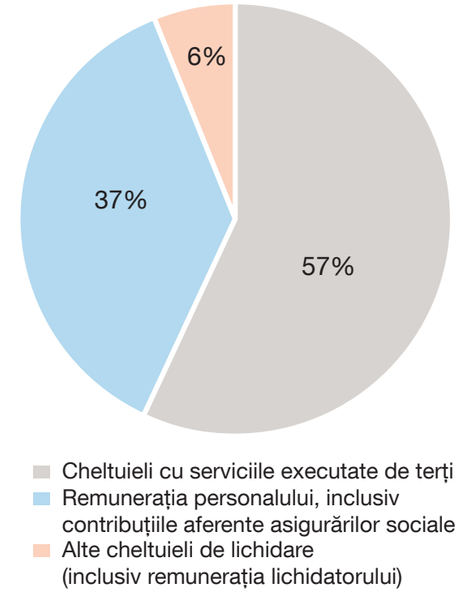

Până la data de 31 decembrie 2016, distribuirile efectuate către creditori în cadrul celor cinci proceduri de faliment aflate în curs de derulare au totalizat 301.886 mii lei.

În raport cu suma creanțelor de recuperat, respectiv 938.884 mii lei, s-a înregistrat un grad de recuperare a creanțelor de 32,15%.

Cheltuielile totale efectuate de cele cinci bănci în anul 2016 au fost în sumă de 2.802 mii lei, cea mai mare parte fiind reprezentată de cheltuielile cu serviciile executate de terți (57%).

Structura cheltuielilor băncilor în faliment

În cursul anului 2016, s-a efectuat o singură distribuire la Banca "Columna" către Autoritatea de Administrare a Activelor Statului, creditorul majoritar, suma distribuită fiind de 407 mii lei.

Situația cumulată a încasărilor, cheltuielilor şi distribuirilor de sume către creditori la data de 31 decembrie 2016 se prezintă sintetic astfel:

Nr. crt.	Banca în faliment[1]	Total creanțe de recuperat la data falimentului (mii lei)	Total încasări[2] aferente activității de lichidare (mii lei)		din care:							Total cheltuieli aferente activității de lichidare (mii lei)		Total sume alocate distribuirii (mii lei)
			la 31.12.2016	din care, în anul 2016	recuperări de creanțe			vânzări de active		alte încasări		la 31.12.2016	din care, în anul 2016	
					valoare (mii lei)	% în total creanțe de recuperat	% în total încasări	valoare (mii lei)	% în total încasări	valoare (mii lei)	% în total încasări			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Bankcoop	250.050	155.442	14	91.989	*36,79*	*59,18*	57.496	*36,99*	5.957	*3,83*	62.565	80	98.047
2	BIR	213.982	174.390	323	137.325	*64,18*	*78,75*	23.554	*13,51*	13.511	*7,75*	80.982	506	95.635
3	*BRS*	37.750	38.622	151	17.921	*47,47*	*46,40*	16.423	*42,52*	4.278	*11,08*	17.251	644	18.130
4	*BTR*	227.480	57.068	85	5.143	*2,26*	*9,01*	31.799	*55,72*	20.126	*35,27*	16.016	1.475	39.776
5	Banca "Columna"	..	..	81	..	..	..	..	..	..	..	..	97	50.298
	TOTAL[3]	**729.262**	**425.522**	**654**	**252.378**	*34,61*	*59,31*	**129.272**	*30,38*	**43.872**	*10,31*	**176.814**	**2.802**	**301.886**

[1] În cazul Băncii "Columna" nu sunt disponibile date cumulate privind încasările şi cheltuielile.

[2] La valoarea netă (fără TVA ori alte deduceri, după caz)

[3] Dacă se iau în calcul Banca "Albina" şi Nova Bank, totalul încasărilor aferente activității de lichidare este de 460.836 mii lei (recuperări de creanțe 269.224 mii lei, vânzări de active 142.377 mii lei şi alte încasări 49.235 mii lei), cel al cheltuielilor de 187.764 mii lei, iar totalul sumelor alocate distribuirii este de 325.294 mii lei.

Principalele categorii de încasări corespund recuperărilor de creanțe (incluzând vânzări de bunuri preluate în plată) şi vânzărilor de active. Celelalte încasări provin din dobânzile aferente plasamentelor fondurilor, precum şi din dividende şi chirii.

În anul 2016 a fost consemnată o nouă scădere a numărului debitorilor băncilor în faliment ca urmare a acțiunilor întreprinse pentru recuperarea debitelor datorate de către principalii debitori ori pentru scoaterea din evidența contabilă a debitorilor ale căror debite nu mai pot fi recuperate (proceduri de faliment închise, lipsa unor garanții de valorificat, debitori aflați în stare de insolvabilitate etc). Față de anul precedent, numărul debitorilor băncilor în faliment s-a redus cu 31, până la 129 debitori la 31 decembrie 2016.

Evoluția numărului debitorilor băncilor în faliment

Nr. crt.	Banca în faliment	Total debitori la data deschiderii falimentului	Total debitori scoși din evidență	Total debitori* la data de 31.12.2016
0	1	2	3	4=2-3
1	Bankcoop	14.716	14.702	14
2	BIR	22.416	22.339	77
3	*BRS*	232	198	34
4	*BTR*	1.286	1.282	4
	TOTAL	**38.650**	**38.521**	**129**

*În cazul Băncii "Columna" sunt disponibile numai date privind numărul de debitori la 31.12.2016, respectiv 7 debitori.

Banca Română de Scont (BRS)

În cazul *BRS*, încasările aferente activității de lichidare au însumat 151 mii lei în anul 2016. Majoritatea încasărilor corespund recuperărilor de creanțe (92%), restul provenind din dobânzile la plasamentele fondurilor (8%).

De la data falimentului BRS (16 aprilie 2002) și până la 31 decembrie 2016, au fost recuperate creanțe în sumă de 17.921 mii lei, reprezentând un grad de recuperare a creanțelor de 47%.

Gradul de recuperare a creanțelor (incluzând creanțele reîntregite în patrimoniul băncii după deschiderea procedurii) este semnificativ mai mare, respectiv 58%, dacă se iau în calcul operațiunile de stingere a datoriilor din depozite colaterale/garanții, precum și operațiunile de preluare a unor bunuri de la debitori în contul creanțelor băncii.

Cheltuielile aferente activității de lichidare desfășurate pe parcursul anului 2016 au însumat 644 mii lei, din care 76% reprezintă remunerația personalului, 23% serviciile executate de terți și 1% alte cheltuieli.

Având în vedere că și în anul 2016 s-a menținut sechestrul asigurător asupra contului colector al *BRS*[94], nu s-au putut efectua distribuiri de sume către creditori, deși existau disponibilități bănești care, la sfârșitul anului, totalizau 4.319 mii lei.

La data deschiderii procedurii falimentului au fost înregistrate declarații de creanță în sumă de 112.763 mii lei. După verificarea acestora de către lichidator, instanța de judecată a admis doar o treime din valoarea acestora, respectiv creanțe în sumă de 38.446 mii lei. Procedura de verificare a declarațiilor de creanțe a fost finalizată în anul 2006 și a urmărit aplicarea strictă a principiului "de a nu se admite și plăti o datorie invalidă" către persoane fizice și juridice care, în mod fraudulos, au formulat și depus declarații de creanțe nejustificate.

[94] Sechestrul a fost instituit în anul 2011 în cadrul unui dosar penal referitor la prejudicierea RAFO SA și a fost menținut până la soluționarea acțiunii în pretenții formulate de aceasta împotriva *BRS*. La 4 noiembrie 2014, Tribunalul București a suspendat judecarea acțiunii în pretenții până la închiderea procedurii falimentului *BRS*.

Distribuirile efectuate până la 31 decembrie 2016 către creditorii BRS au însumat 18.130 mii lei, reprezentând 47% din masa credală, cel mai ridicat grad de îndestulare a creditorilor înregistrat la băncile în faliment.

Pe toată perioada de derulare a procedurii falimentului *BRS*, lichidatorul a acționat permanent în interesul creditorilor și a luat măsurile necesare pentru atragerea răspunderii persoanelor care se fac vinovate pentru prejudicierea băncii. Ca urmare a verificărilor efectuate, au fost identificate tranzacții frauduloase care au făcut obiectul a numeroase plângeri penale. Acestea au fost conexate de către Parchetul de pe lângă Tribunalul București în cadrul a două dosare penale având ca obiect infracțiunile de delapidare și spălare de bani.

Dosarul penal privind delapidarea *BRS* a fost soluționat pe fond de Tribunalul București prin Sentința penală nr. 764 din 11 mai 2015. Instanța a dispus condamnarea inculpaților la închisoare cu executare, iar pe latura civilă obligarea în solidar a acestora la plata către părțile civile a sumei totale de 86.835 mii lei, din care 26.358 mii lei către *BRS* (față de suma solicitată de 125.707 mii lei). La data prezentului raport, la Curtea de Apel București se judecă apelurile declarate de *BRS* și de inculpați.

Ca urmare a nefinalizării dosarului penal menționat, 64 de cauze civile sunt suspendate, motiv pentru care nu există posibilitatea obținerii de titluri executorii pentru recuperarea creanțelor băncii.

Banca Turco-Română (BTR)

În cazul *BTR*, în anul 2016 au fost obținute încasări aferente activității de lichidare în sumă de 85 mii lei, provenind din: recuperări de creanțe (90%), dobânzi la plasamentele fondurilor (9%) și alte încasări (1%).

De la data falimentului (3 iulie 2002) și până la 31 decembrie 2016 au fost recuperate creanțe în sumă de 5.143 mii lei, reprezentând 2% din totalul creanțelor.

De la principalul debitor al băncii[95] nu s-a recuperat nicio sumă până la sfârșitul anului 2016.

Dacă se iau în calcul creanțele înregistrate în evidența BTR la data falimentului, cu excepția celor care corespund principalului debitor, rezultă un grad de recuperare a creanțelor de 28,6%.

Cheltuielile aferente activității de lichidare desfășurate pe parcursul anului 2016 au însumat 1.475 mii lei și au avut următoarea structură: serviciile executate de terți (84%), remunerația personalului (14%) și alte cheltuieli (2%).

Până la 31 decembrie 2016, către creditorii BTR s-a distribuit suma de 39.776 mii lei, reprezentând 36% din masa credală.

[95] Potrivit evidenței contabile a *Băncii Turco-Române SA (BTR)*, preluate de lichidator la deschiderea procedurii falimentului, principalul debitor era firma Bayindir Insaat Turizm Ticaret ve Sanayi AS, a cărui datorie actualizată cu dobânzile aferente este de 52.873,67 mii USD și, respectiv, 10.164,60 mii EUR, reprezentând 92,08% din totalul creanțelor. Prin acțiunea penală împotriva a cinci foști administratori ai băncii, răspunzători de transferul fraudulos al fondurilor *BTR* la bănci din străinătate în beneficiul firmei anterior menționate pentru garantarea/creditarea acesteia, a fost obținut un titlu de creanță pentru recuperarea prejudiciului adus *BTR*. Pe cale de consecință, titlul de creanță a fost reflectat și în evidența contabilă a *BTR*, prin înregistrarea celor cinci foști administratori sub forma unui debitor colectiv, prin substituire, în locul firmei Bayindir Insaat Turizm Ticaret ve Sanayi AS, devenind astfel principalul debitor al băncii.

În anul 2016, au fost întreprinse o serie de acțiuni de recuperare din Elveția a principalei creanțe a băncii şi au fost inițiate demersurile de recuperare a acesteia şi din alte țări.

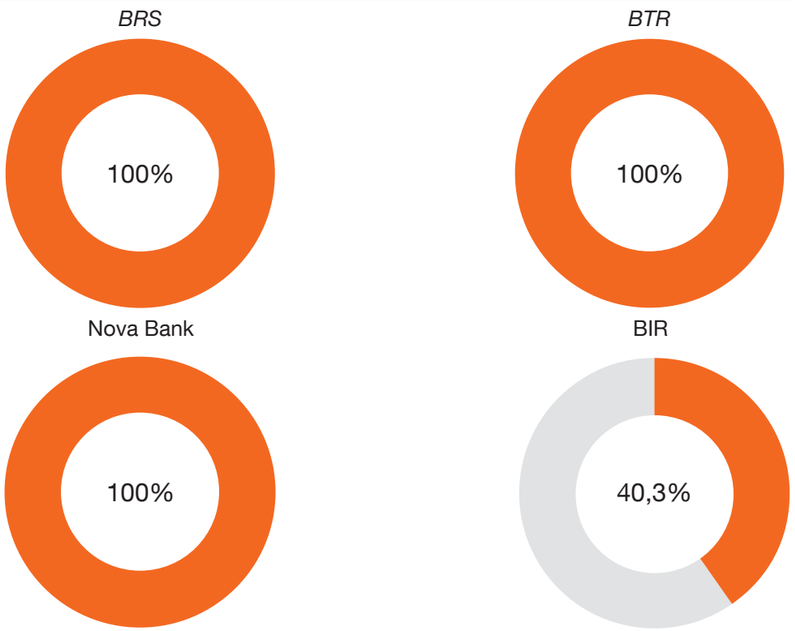
În datele de 20 februarie şi 2 martie 2017, *BTR* a recuperat din Elveția în contul principalei sale creanțe suma de 2.058.731 CHF[96].

RECUPERAREA CREANȚELOR FGDB

FGDB este creditor majoritar la Bankcoop (83,45% din masa credală) şi BIR (78,90% din masa credală), iar la Banca "Columna" deține o cotă nesemnificativă în masa credală (0,04%)[97].

Calitatea FGDB de creditor a încetat pentru patru bănci în faliment fie ca urmare a recuperării integrale a creanțelor sale (în anul 2004 pentru *BRS*, în anul 2007 pentru Nova Bank şi în anul 2011 pentru *BTR*), fie ca urmare a închiderii procedurii falimentului (în anul 2012 pentru Banca "Albina").

Gradul de recuperare a creanțelor FGDB la 31 decembrie 2016

[96] 2.033.917,33 USD echivalent, respectiv 8.723.873,72 lei, reprezentând circa 4% din creanța *BTR* la data falimentului şi 1,5% din creanța actualizată cu dobânzi la data de 2 martie 2017.

[97] Banca "Columna" reprezintă un caz atipic, doar doi deponenți încasând compensații.

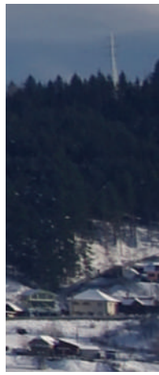

Valoarea creanțelor recuperate de FGDB până la data de 31 decembrie 2016 este de 175.959 mii lei, din care suma de 174.978 mii lei corespunde compensațiilor plătite de FGDB către deponenții garantați, iar 981 mii lei reprezintă contribuțiile datorate FGDB şi neplătite de Bankcoop, *BTR* şi Nova Bank până la data intrării în faliment a acestora.

Pe ansamblul băncilor în faliment, FGDB a recuperat 34,2% din sumele aferente compensațiilor plătite deponenților garantați.

6 Informarea publicului

În contextul noilor reglementări armonizate la nivelul statelor membre ale Uniunii Europene în ceea ce privește protecția deponenților, în anul 2016 a fost pus accentul pe necesitatea informării unitare a publicului despre garantarea depozitelor.

Începând cu anul 2016, instituțiile de credit din România și din celelalte state membre ale Uniunii Europene au obligația să transmită deponenților, cel puțin o dată pe an, un formular standardizat care cuprinde informații despre garantarea depozitelor[98].

Practic, prin intermediul acestui formular standardizat, se asigură informarea unitară a tuturor deponenților din Uniunea Europeană cu privire la elementele principale ale garantării depozitelor, cum ar fi plafonul de acoperire, termenul de plată a compensațiilor și modul de calcul al compensațiilor.

În vederea asigurării transmiterii către deponenți a informațiilor despre garantarea depozitelor într-o formă cât mai accesibilă, FGDB a recomandat instituțiilor de credit participante o serie de completări menite să detalieze noțiunile folosite.

Pe lângă utilizarea formularului menționat, o altă măsură luată la nivelul Uniunii Europene în scopul îmbunătățirii informării deponenților o reprezintă impunerea obligativității confirmării în extrasele de cont a încadrării depozitelor în categoria celor eligibile (garantate).

Informațiile despre garantarea depozitelor pe care instituțiile de credit au obligația să le pună la toate sediile la dispoziția deponenților trebuie să fie formulate clar, fluent și ușor de înțeles, fără pasaje echivoce, potrivit normelor elaborate de schemele de garantare a depozitelor.

[98] Informațiile despre garantarea depozitelor pot fi puse la dispoziția deponenților și pe cale electronică în cazul persoanelor care efectuează operațiuni bancare prin internet.

COMUNICAREA CU PUBLICUL

Marcând cea de-a douăzecea aniversare a sa, FGDB a lansat în anul 2016 un nou site care a inclus o secțiune specială în cadrul căreia au fost evidențiate principalele momente ale evoluției sale.

Colaj prezentat în cadrul secțiunii Comunicare de pe site-ul FGDB

Afișul FGDB destinat informării publicului

De-a lungul anilor, o preocupare constantă a FGDB a reprezentat-o informarea publicului despre misiunea sa prin intermediul unei game largi de mijloace de comunicare, de la cele clasice la cele moderne de tipul rețelelor de socializare.

Noul site este conceput astfel încât să ofere deponenților și tuturor celor interesați o diversitate de informații utile, într-o formă accesibilă și clară. Mai atractiv și mai ușor de utilizat, site-ul reprezintă mijlocul de comunicare cel mai complet al FGDB.

Informațiile prezentate pe site privind garantarea depozitelor au fost adaptate în permanență în funcție de întrebările și lămuririle solicitate de deponenți telefonic sau în scris. De asemenea, secțiunea de *Întrebări frecvente* a fost actualizată și completată pe baza noilor prevederi ale legii.

În scopul aducerii la cunoștința publicului a noilor prevederi legale ce asigură o protecție sporită a deponenților, în cadrul FGDB a fost realizat un afiș cuprinzând informațiile actualizate despre garantarea depozitelor. Afișul a fost distribuit instituțiilor de credit participante la FGDB, putând fi găsit la toate unitățile teritoriale ale acestora.

Colaj din publicațiile FGDB

Publicațiile FGDB, în format tipărit sau electronic, reprezintă un alt mijloc de diseminare a informațiilor despre activitatea FGDB, depozitele bancare la instituțiile de credit participante, precum și despre cele mai noi evoluții din România și din străinătate în domeniul garantării depozitelor.

Publicațiile FGDB sunt disponibile pe site-ul său, fiind distribuite, totodată, și instituțiilor din sectorul financiar-bancar, autorităților publice, instituțiilor din mediul academic, institutelor de cercetare etc.

RELAȚIA CU MASS-MEDIA

Colaborarea cu presa este un instrument esențial de comunicare al FGDB, principalul beneficiar fiind deponentul.

Din această perspectivă, FGDB a dezvoltat bune relații cu mass-media cu scopul de a transmite constant și în timp util informațiile de interes general despre garantarea depozitelor spre a fi făcute publice și a ajunge astfel la toți cei interesați.

De asemenea, au fost publicate diferite materiale și articole în presa scrisă și au fost susținute prezentări la diverse conferințe și seminarii.

Ca o recunoaștere a contribuției FGDB la menținerea stabilității financiare din România prin protecția pe care o asigură deponenților, compania Finmedia și revista "Piața Financiară" au acordat schemei de garantare a depozitelor Premiul de Excelență 2016 pentru "realizarea unui cadru de stabilitate și siguranță clienților". Premiul a fost înmânat cu ocazia "Galei Premiilor Piața Financiară", care a avut loc în luna decembrie 2016.

Gala Premiilor Piața Financiară 2016
București, decembrie 2016

ACȚIUNI CU CARACTER EDUCATIV

În anul 2016, FGDB a organizat cea de-a cincea ediție a *Concursului Costin Murgescu pentru cercetare în economie*, inițiat în anul 2012 în scopul sprijinirii tinerilor preocupați de studierea evoluțiilor socio-economice și politice contemporane.

Premiul a fost acordat lucrării "*Inegalitatea veniturilor în România: o evaluare cuprinzătoare*", avându-l ca autor pe Andrei-Florin Crețu, student înscris în programul DOFIN al Academiei de Studii Economice din București.

Evaluarea lucrărilor înscrise în concurs s-a realizat de către un juriu format din membri ai mediului academic și cercetători pe baza următoarelor criterii: originalitate, logica argumentelor, concluzii și stil.

Decernarea premiului la concursul Costin Murgescu pentru cercetare în economie
București, decembrie 2016

Având în vedere locul prioritar pe care-l ocupă comunicarea cu publicul, FGDB s-a implicat activ și pe plan internațional în cadrul unui grup de lucru al EFDI privind relațiile publice. Scopul grupului de lucru este împărtășirea experienței și schimbul de idei și soluții în vederea îmbunătățirii practicilor de comunicare ale fiecărei scheme de garantare.

În luna aprilie 2016, FGDB a realizat un sondaj pe tema strategiilor de comunicare ale schemelor garantare a depozitelor din Europa și a experienței acestora privind comunicarea în cazul plăților de compensații. Rezultatele sondajului au fost prezentate în cadrul unei reuniuni a grupului de lucru al EFDI, care a fost găzduită de schema de garantare a depozitelor din Turcia. Concluzia generală a fost că, deși instrumentele de comunicare folosite de schemele de garantare a depozitelor sunt, în principal, aceleași, specificul fiecărei țări și situațiile distincte impun utilizarea adaptată a acestora de la caz la caz.

7 Auditul intern

În cadrul FGDB, funcția de audit intern este organizată în conformitate cu reglementările naționale aplicabile și cu standardele internaționale din domeniu. Aceasta este transpusă într-o structură funcțională independentă, subordonată Consiliului de supraveghere, menită să aducă plusvaloare proceselor derulate pentru atingerea obiectivelor organizației.

Auditul intern examinează ansamblul controalelor implementate, evaluează adecvarea lor operațională, eficacitatea activităților desfășurate, protecția activelor și conformitatea cu prevederile legale. Pentru toate procesele derulate se realizează o evaluare periodică în cadrul căreia se iau în considerare cerințele normative specifice și cele conexe unei scheme de garantare a depozitelor.

Auditul intern are ca scop asigurarea Consiliului de supraveghere al FGDB și a conducerii executive că procesele sunt sau pot fi puse în practică în mod corespunzător pentru îndeplinirea obiectivelor stabilite prin lege ce privesc, în principal, garantarea depozitelor și implicarea în acțiunile de rezoluție bancară.

La începutul anului 2016 s-a procedat la actualizarea reglementărilor interne în domeniu, avându-se în vedere standardele profesionale internaționale actuale, precum și contextul legislativ cu incidență în activitatea FGDB. Astfel, s-a urmărit asigurarea conformității și uniformității proceselor și activităților derulate la nivelul FGDB în vederea atingerii obiectivelor funcției de audit în mod eficient și eficace.

În cursul anului 2016, auditul intern s-a concentrat asupra funcției de organizare și conducere. Au fost evaluate atât din punct de vedere al conformității, cât și operațional, procesele privind administrarea dosarelor de personal, reprezentarea intereselor organizației în instanță și gestionarea relațiilor externe ale FGDB. Au fost urmărite aspecte legate de respectarea conformității cu actele normative, inclusiv cu reglementările interne în vigoare și, totodată, eficiența, performanța și îmbunătățirea controlului intern.

Măsurile luate de structurile evaluate, precum și modul de implementare a recomandărilor formulate ca urmare a misiunilor de audit anterioare au fost urmărite în cadrul misiunilor de monitorizare.

În virtutea exercitării rolului consultativ, la solicitarea managementului au fost asigurate angajamente de consiliere cu privire la plasamentele ce urmau a fi efectuate, astfel încât să fie respectate coordonatele *Strategiei anuale de investire a resurselor FGDB* în ceea ce privește minimizarea gradului de risc, asigurarea necesarului de lichiditate și, în subsidiar, randamentul acestora.

Constatările, concluziile și recomandările auditorului intern au fost prezentate conducerii executive prin intermediul rapoartelor misiunilor derulate. Consiliul de supraveghere a fost informat periodic, prin *Raportul activității de audit*, în ceea ce privește rezultatele angajamentelor de audit derulate pe parcursul anului, precum și gradul de îndeplinire a Planului de audit intern.

În exercitarea rolului de consiliere a conducerii, funcția de audit intern a contribuit la optimizarea și eficientizarea activităților prin propunerile formulate cu privire la îmbunătățirea proceselor de control intern, management al riscurilor și guvernanță.

Îmbunătățirea competenței în domeniul auditului intern, precum și a eficacității și calității activității desfășurate, constituie o preocupare constantă în cadrul FGDB, urmărindu-se ca bunele practici să aibă o contribuție importantă la îndeplinirea în bune condiții a mandatului FGDB de protejare a deponenților și asigurare a stabilității financiare.

8 Situațiile financiare ale FGDB

La finele anului 2016, activele FGDB totalizau 5,9 miliarde lei, cu 11,3% peste nivelul înregistrat la 31 decembrie 2015.

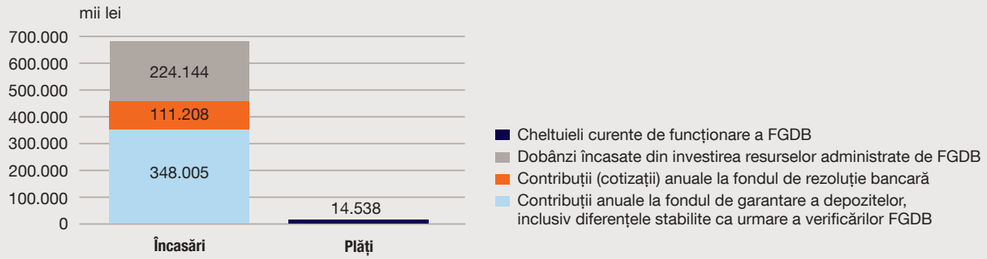
Titlurile de stat au continuat să dețină și în anul 2016 ponderea majoritară în structura activelor FGDB.

ÎNCASĂRILE ȘI PLĂȚILE FGDB

În anul 2016, FGDB a înregistrat încasări totale de 683.357 mii lei provenind din contribuțiile instituțiilor de credit participante și din dobânzile la plasamentele efectuate de FGDB. Față de anul precedent, a fost consemnată o reducere a încasărilor FGDB cu 185.293 mii lei, un impact semnificativ în acest sens avându-l diminuarea contribuțiilor instituțiilor de credit la fondul de garantare a depozitelor.

Plățile efectuate de FGDB în anul 2016, în sumă de 14.538 mii lei (+ 50 mii lei comparativ cu anul 2015), au vizat acoperirea cheltuielilor curente de funcționare a FGDB.

Încasările și plățile FGDB în anul 2016

BILANȚUL CONTABIL AL FGDB

- lei -

Activ			Pasiv		
	31.12.2015	31.12.2016		31.12.2015	31.12.2016
1. Active imobilizate, total, din care:	**4.474.889.287**	**4.229.146.360**	**1. Capitaluri proprii, total, din care:**	**5.335.735.491**	**5.925.522.657**
- imobilizări necorporale	49.142	48.374	- rezerve	5.170.202.898	5.793.293.203
- imobilizări corporale	272.280	301.118	- profitul exercițiului financiar	165.532.593	132.229.454
- imobilizări financiare	4.474.567.865	4.228.796.868			
2. Active circulante, total, din care:	**861.273.326**	**1.697.395.584**	**2. Datorii, total, din care:**	**435.982**	**1.021.929**
- investiții financiare pe termen scurt	859.959.622	1.696.011.892	- datorii care trebuie plătite într-o perioadă de până la un an	435.982	1.021.929
- conturi la bănci și casa	1.082.810	1.078.605			
- alte creanțe (decontări cu băncile)	230.894	305.087			
3. Cheltuieli în avans	**8.860**	**2.642**			
TOTAL ACTIV	**5.336.171.473**	**5.926.544.586**	**TOTAL PASIV**	**5.336.171.473**	**5.926.544.586**

CONTUL DE PROFIT ŞI PIERDERE

Rezultatul financiar al FGDB se stabileşte ca diferenţă între veniturile din investirea resurselor financiare şi cheltuielile curente ale acestuia.

Veniturile totale ale FGDB realizate în anul 2016, în sumă de 146.946 mii lei, provin din:

- 146.932 mii lei - dobânzi şi cupoane cuvenite din investirea resurselor financiare ale FGDB în cursul anului 2016 (99,99% din total venituri);
- 14 mii lei - dobânzi încasate la disponibilităţile din conturile curente ale FGDB deschise la bănci.

Cheltuielile totale ale FGDB efectuate în anul 2016, în sumă de 14.717 mii lei, reprezintă:

- 11.790 mii lei - cheltuieli cu personalul (80,11% din totalul cheltuielilor);
- 2.575 mii lei - cheltuieli cu servicii executate de terţi (17,50% din totalul cheltuielilor);
- 352 mii lei - alte cheltuieli (2,39% din totalul cheltuielilor).

În conformitate cu legea, FGDB îşi acoperă cheltuielile de funcţionare exclusiv din veniturile obţinute din investirea resurselor financiare disponibile.

Resursele acumulate în cele două fonduri administrate de FGDB pot fi utilizate doar în scopurile prevăzute de lege, respectiv plata compensaţiilor şi finanţarea măsurilor de rezoluţie.

În anul 2016, raportul dintre cheltuielile FGDB şi veniturile din investirea resurselor financiare a fost de 1:10.

Contul de profit şi pierdere

- lei -

		31.12.2015	31.12.2016	Diferenţa
1	Venituri totale	180.219.604	146.946.411	-33.273.193
2	Cheltuieli totale	14.687.011	14.716.957	29.946
3	**Rezultatul exerciţiului**	**165.532.593**	**132.229.454**	**-33.303.139**

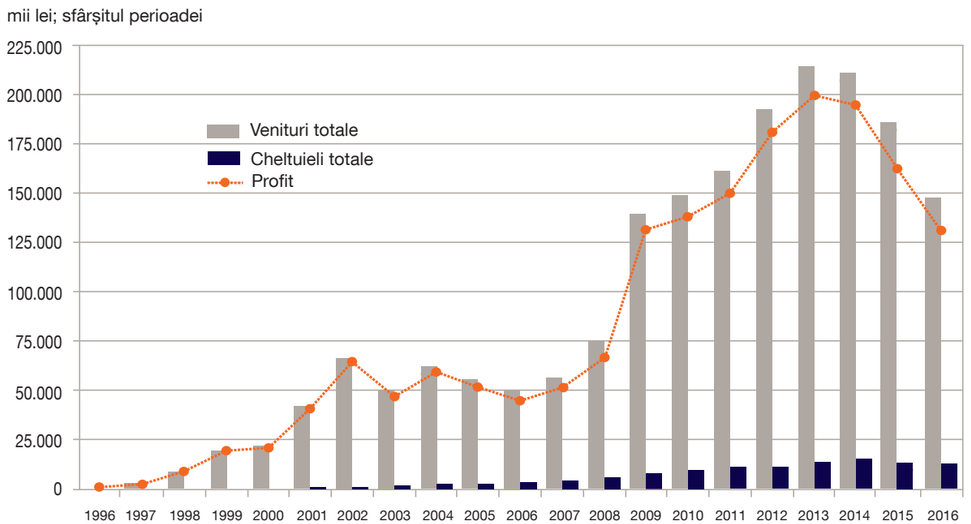
În condiţiile în care, conform legii, randamentul reprezintă doar un obiectiv complementar pentru strategia de investire a resurselor administrate de FGDB, primordiale fiind siguranţa şi lichiditatea plasamentelor, veniturile FGDB au continuat să fie afectate şi în anul 2016 de prelungirea tendinţei descendente a randamentelor de pe piaţa financiar-bancară.

Contracţia veniturilor cu 18,5% în anul 2016, în contextul în care cheltuielile au consemnat doar o majorare marginală, cu 0,2%, a influenţat substanţial rezultatul exerciţiului financiar încheiat la 31 decembrie 2016, care s-a comprimat cu circa 20% faţă de anul precedent.

Exerciţiul financiar încheiat la 31 decembrie 2016 a avut ca rezultat un profit net contabil de 132.229 mii lei.

Potrivit prevederilor legale, profitul FGDB se repartizează în proporţie de cel puţin 99% pentru suplimentarea resurselor financiare disponibile ale fondului de garantare a depozitelor şi fondului de rezoluţie bancară.

Evoluţia veniturilor, cheltuielilor şi profitului FGDB

Auditarea situaţiilor financiare la 31 decembrie 2016 ale FGDB s-a efectuat de către Ernst & Young Assurance Services SRL. Potrivit opiniei auditorului financiar, prezentată în raportul de audit întocmit[99], situaţiile financiare "oferă o imagine fidelă şi justă a poziţiei financiare a Fondului la data de 31 decembrie 2016, ca şi a performanţei financiare pentru exerciţiul financiar încheiat la această dată, în conformitate cu Ordinul Băncii Naţionale a României nr. 6/2015, cu modificările şi clarificările ulterioare şi cu politicile contabile descrise în notele la situaţiile financiare."

[99] Raportul auditorului independent, bilanţul, contul de profit şi pierdere şi notele la situaţiile financiare ale FGDB sunt prezentate în *Capitolul 9* al Raportului anual.

9

Raportul auditorului independent, bilanțul, contul de profit și pierdere și notele la situațiile financiare ale FGDB

EY
Building a better working world

Ernst & Young Assurance Services SRL
Cladirea Bucharest Tower Center, Etaj 21
Bd. Ion Mihalache nr. 15-17, Sector 1
011171 Bucureşti, Romania

Tel: +40 21 402 4000
Fax: +40 21 310 7219
office@ro.ey.com
ey.com

RAPORTUL AUDITORULUI INDEPENDENT

Catre Consiliul de Supraveghere

Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare

Raport asupra auditului situatiilor financiare

Opinia

Am auditat situatiile financiare anexate ale Fondului de Garantare a Depozitelor Bancare („Fondul") care cuprind bilantul la data de 31 decembrie 2016, contul de profit si pierdere pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data si un sumar al politicilor contabile semnificative si alte informatii explicative.

In opinia noastra, situatiile financiare anexate ofera o imagine fidela si justa a pozitiei financiare a Fondului la data de 31 decembrie 2016, ca si a performantei financiare pentru exercitiul financiar incheiat la aceasta data, in conformitate cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 6/2015, cu modificarile si clarificarile ulterioare si cu politicile contabile descrise in notele la situatiile financiare.

Bazele opiniei

Noi am efectuat auditul conform Standardelor Internationale de Audit (ISA). Responsabilitatile noastre conform acestor standarde sunt descrise mai detaliat in sectiunea „Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare" din raportul nostru. Suntem independenti fata de Fond conform Codului etic al profesionistilor contabili emis de Consiliul pentru Standarde Internationale de Etica pentru Contabili (codul IESBA) si conform cerintelor etice care sunt relevante pentru auditul situatiilor financiare in Romania si ne-am indeplinit responsabilitatile etice conform acestor cerinte si conform Codului IESBA. Consideram ca probele de audit pe care le-am obtinut sunt suficiente si adecvate pentru a constitui baza pentru opinia noastra.

Alte informatii

Alte informatii includ Raportul administratorului, dar nu includ situatiile financiare si raportul nostru de audit cu privire la acestea. Conducerea este responsabila pentru alte informatii.

Opinia noastra de audit asupra situatiilor financiare nu acopera alte informatii si nu exprimam nicio forma de concluzie de asigurare asupra acestora.

EY
Building a better working world

In legatura cu auditul efectuat de noi asupra situatiilor financiare, responsabilitatea noastra este de a citi celelalte informatii si, facand acest lucru, de a analiza daca acestea nu sunt in concordanta, in mod semnificativ, cu situatiile financiare sau cunostintele pe care le-am obtinut in urma auditului sau daca acestea par sa includa erori semnificative. Daca, in baza activitatii desfasurate, ajungem la concluzia ca exista erori semnificative cu privire la aceste alte informatii, noi trebuie sa raportam acest lucru. Nu avem nimic de raportat in acest sens.

Responsabilitatile conducerii si ale persoanelor responsabile cu guvernanta pentru situatiile financiare

Conducerea Fondului are responsabilitatea intocmirii si prezentarii fidele a situatiilor financiare in conformitate cu Ordinul Bancii Nationale a Romaniei nr. 6/2015, cu modificarile si clarificarile ulterioare, si pentru acel control intern pe care conducerea il considera necesar pentru a permite intocmirea de situatii financiare care sunt lipsite de denaturari semnificative, cauzate fie de frauda, fie de eroare.

La intocmirea situatiilor financiare, conducerea este responsabila sa evalueze abilitatea Fondului de a-si desfasura activitatea conform principiului continuitatii activitatii si sa prezinte, daca este cazul, aspectele referitoare la continuitatea activitatii si folosirea principiului continuitatii activitatii, mai putin in cazul in care conducerea intentioneaza sa lichideze Fondul sau sa ii inceteze activitatea sau nu are nicio alternativa reala decat sa procedeze astfel.

Persoanele responsabile cu guvernanta au responsabilitatea supravegherii procesului de raportare financiara a Fondului.

Responsabilitatile auditorului pentru auditul situatiilor financiare

Obiectivele noastre constau in obtinerea unei asigurari rezonabile privind masura in care situatiile financiare, luate in ansamblu, nu contin denaturari semnificative cauzate de eroare sau frauda si de a emite un raport de audit care sa includa opinia noastra. Asigurarea rezonabila reprezinta un nivel ridicat de asigurare, insa nu este o garantie ca un audit desfasurat in conformitate cu standardele ISA va detecta intotdeauna o denaturare semnificativa, daca aceasta exista. Denaturarile pot fi cauzate fie de frauda fie de eroare si sunt considerate semnificative daca se poate preconiza, in mod rezonabil, ca acestea, atat la nivel individual sau luate in ansamblu, vor influenta deciziile economice ale utilizatorilor, luate in baza acestor situatii financiare.

Ca parte a unui audit in conformitate cu standardele ISA, ne exercitam rationamentul profesional si ne mentinem scepticismul profesional pe intreg parcursul auditului. De asemenea:

- Identificam si evaluam riscurile de denaturare semnificativa a situatiilor financiare, cauzate fie de frauda fie de eroare, stabilim si efectuam proceduri de audit care sa raspunda acestor riscuri si obtinem probe de audit suficiente si adecvate pentru a constitui o baza pentru opinia noastra. Riscul de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de frauda este mai ridicat decat cel de nedetectare a unei denaturari semnificative cauzate de eroare, deoarece frauda poate include complicitate, falsuri, omisiuni intentionate, declaratii false sau evitarea controlului intern.

- Intelegem controlul intern relevant pentru audit pentru a stabili procedurile de audit adecvate in circumstantele date, dar nu si in scopul exprimarii unei opinii asupra eficacitatii controlului intern al Fondului.

- Evaluam gradul de adecvare a politicilor contabile utilizate si rezonabilitatea estimarilor contabile si a prezentarilor aferente de informatii realizate de catre conducere.

- Concluzionam asupra caracterului adecvat al utilizarii de catre conducere a principiului continuitatii activitatii si determinam, pe baza probelor de audit obtinute, daca exista o incertitudine semnificativa cu privire la evenimente sau conditii care ar putea genera indoieli semnificative privind capacitatea Fondului de a-si continua activitatea. In cazul in care concluzionam ca exista o incertitudine semnificativa, trebuie sa atragem atentia, in raportul de audit, asupra prezentarilor aferente din situatiile financiare sau, in cazul in care aceste prezentari sunt neadecvate, trebuie sa ne modificam opinia. Concluziile noastre se bazeaza pe probele de audit obtinute pana la data raportului nostru de audit. Cu toate acestea, evenimente sau conditii viitoare pot determina ca Fondul sa nu isi mai desfasoare activitatea in baza principiului continuitatii activitatii.

- Evaluam prezentarea, structura si continutul general al situatiilor financiare, inclusiv al prezentarilor de informatii, si masura in care situatiile financiare reflecta tranzactiile si evenimentele de baza intr-o maniera care realizeaza prezentarea fidela.

Comunicam persoanelor responsabile cu guvernanta, printre alte aspecte, obiectivele planificate si programarea in timp a auditului, precum si constatarile semnificative ale auditului, inclusiv orice deficiente semnificative ale controlului intern, pe care le identificam pe parcursul auditului nostru.

Raport asupra altor cerinte legale si de reglementare

Raportare asupra unor informatii, altele decat situatiile financiare si raportul nostru de audit asupra acestora

Pe langa responsabilitatile noastre de raportare conform standardelor ISA si descrise in sectiunea „Alte informatii", referitor la raportul administratorilor, noi am citit raportul administratorilor si raportam urmatoarele:

a) in raportul administratorilor nu am identificat informatii care sa nu fie consecvente, sub toate aspectele semnificative, cu informatiile prezentate in situatiile financiare la data de 31 decembrie 2016, atasate;

b) raportul administratorilor, identificat mai sus, include, sub toate aspectele semnificative, informatiile cerute de Ordinului Bancii Nationale a Romaniei nr. 6/2015, cu modificarile ulterioare, Anexa, punctele 225-228;

c) pe baza cunostintelor noastre si a intelegerii dobandite in cursul auditului situatiilor financiare intocmite la data de 31 decembrie 2016 cu privire la Fond si la mediul acesteia, nu am identificat informatii eronate semnificative prezentate in raportul administratorilor.

In numele

Ernst & Young Assurance Services SRL

Inregistrat la Camera Auditorilor Financiari din Romania

Cu nr. 77/15 august 2001

Camera Auditorilor Financiari din Romania
Dimitriu Alina Nr. 1272

Alina Dimitriu

Inregistrat la Camera Auditorilor Financiari din Romania

Cu nr. 1272/17 decembrie 2001

Bucuresti, Romania

29 martie 2017

BILANȚUL CONTABIL

încheiat la data de 31 decembrie 2016

-RON-

Denumirea indicatorului	Cod poziție	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
A	B	1	2
Casa	010	7.037	5.480
Creanțe asupra instituțiilor de credit	020	860.025.541	1.692.051.173
• la vedere	023	1.075.773	1.073.125
• alte creanțe	026	858.949.768	1.690.978.048
Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix	040	4.474.567.865	4.228.796.868
• emise de organisme publice	043	4.474.567.865	4.228.796.868
Imobilizări necorporale	050	49.142	48.374
Imobilizări corporale	060	272.280	301.118
Alte active	070	230.894	305.087
Cheltuieli înregistrate în avans și venituri angajate	080	1.018.714	5.036.486
Total active	**090**	**5.336.171.473**	**5.926.544.586**
Alte datorii	330	435.982	1.021.929
Fondul de garantare a depozitelor bancare și de rezoluție bancară	360	5.169.497.898	5.792.588.203
• Fondul de garantare a depozitelor bancare	361	4.692.523.142	5.196.564.169
› Fond de garantare a depozitelor constituit din contribuțiile instituțiilor de credit	362	3.175.901.965	3.523.906.769
› Fond de garantare a depozitelor constituit din încasările din recuperarea creanțelor	363	66.203.008	66.203.008
› Fond de garantare a depozitelor constituit din veniturile din investirea resurselor financiare disponibile	365	1.447.696.944	1.603.733.167
› Fond de garantare a depozitelor constituit din alte venituri stabilite conform legii	366	2.721.225	2.721.225
• Fondul de rezoluție bancară	367	476.974.756	596.024.034
Rezerve	370	705.000	705.000
Rezultatul exercițiului financiar - Profit	**403**	**165.532.593**	**132.229.454**
Total datorii și capitaluri proprii	**420**	**5.336.171.473**	**5.926.544.586**

CONTUL DE PROFIT ȘI PIERDERE

pentru exercițiul financiar încheiat la data de 31 decembrie 2016

-RON-

Denumirea indicatorului	Cod poziție	31 decembrie 2015	31 decembrie 2016
A	B	1	2
Dobânzi de primit și venituri asimilate, din care:	010	180.218.906	146.945.852
• aferente efectelor publice, obligațiunilor și altor titluri cu venit fix	015	159.271.037	133.864.176
Cheltuieli cu comisioane	040	34.609	29.457
Profit sau pierdere netă din operațiuni financiare	050	881	(739)
Alte venituri din exploatare	060	-	-
Cheltuieli administrative generale	070	14.015.188	14.037.094
• Cheltuieli cu personalul, din care:	073	11.759.028	11.790.121
› Salarii	074	9.761.811	9.688.789
› Cheltuieli cu asigurările sociale, din care:	075	1.997.217	2.101.332
- Cheltuieli aferente pensiilor	076	1.159.973	1.249.614
• Alte cheltuieli administrative	077	2.256.160	2.246.973
Corecții asupra valorii imobilizărilor necorporale și corporale	080	199.186	179.290
Alte cheltuieli de exploatare	090	438.211	469.818
Rezultatul activității curente - Profit	**143**	**165.532.593**	**132.229.454**
Venituri totale	180	180.219.787	146.945.113
Cheltuieli totale	190	14.687.194	14.715.659
Rezultatul brut - Profit	203	165.532.593	132.229.454
Rezultatul net al exercițiului financiar - Profit	**223**	**165.532.593**	**132.229.454**

NOTE EXPLICATIVE LA SITUAȚIILE FINANCIARE ALE FGDB - EXTRASE[100]

1. Metode și politici contabile semnificative

Câteva dintre principalele politici contabile adoptate în întocmirea acestor situații financiare sunt prezentate mai jos.

a) Întocmirea și prezentarea situațiilor financiare

Aceste situații financiare au fost întocmite în conformitate cu:

i. Ordinul Președintelui Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României nr. 6/2015 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu Directivele europene aplicabile instituțiilor financiare nebancare, instituțiilor de plată care acordă credite legate de serviciile de plată, instituțiilor emitente de monedă electronică și Fondului de garantare a depozitelor bancare, cu modificările și completările ulterioare ("Ordinul BNR nr. 6/2015");

ii. Legea contabilității nr. 82/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Situațiile financiare prezentate cuprind situațiile financiare individuale proprii ale Fondului.

Prezentele situații financiare au fost întocmite pe baza convenției costului istoric, cu excepțiile prezentate în continuare în politicile contabile.

Aceste situații financiare nu au fost întocmite pentru a reflecta poziția financiară și rezultatele operațiunilor Fondului în conformitate cu reglementări și politici contabile acceptate în țări și jurisdicții altele decât România. De aceea, situațiile financiare anexate nu sunt întocmite pentru uzul persoanelor care nu cunosc reglementările contabile și legale din România, inclusiv Ordinul Băncii Naționale a României nr. 6/2015.

Fondul a întocmit prezentele situații financiare în conformitate cu principiul continuității activității.

Prezentele situații financiare au fost aprobate de către Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României în data de 26 aprilie 2017.

i) Imobilizări financiare

Titlurile de investiții reprezintă acele active financiare cu plăți fixe sau determinabile și scadență fixă pe care Fondul are intenția fermă și posibilitatea de a le păstra până la scadență.

Clasificarea titlurilor ca și titluri de investiții depinde de:

- condițiile și caracteristicile activului financiar și
- capacitatea și intenția efectivă a Fondului de a deține aceste instrumente până la scadență.

Decizia privind clasificarea ca titluri de investiții nu va lua în considerare oportunitățile viitoare de a realiza profit pe baza respectivului portofoliu și, astfel, nici prețurile de cumpărare oferite de alți investitori până la scadența investiției deoarece se intenționează păstrarea investiției până la maturitate, indiferent de fluctuațiile de valoare de pe piață, și nu se intenționează vânzarea acesteia.

O precondiție pentru clasificarea ca titluri de investiții este evaluarea intenției și capacității Fondului de a deține aceste instrumente până la scadență; această evaluare trebuie efectuată nu doar la momentul achiziției inițiale și la momentul fiecărei închideri contabile.

Dacă în urma modificării intenției sau capacității instituției de a deține până la scadență instrumentele din categoria titlurilor de investiții nu mai este potrivită clasificarea acestora ca titluri de investiții, acestea vor fi reclasificate în categoria titlurilor de plasament și vor fi evaluate potrivit acestei categorii.

În condițiile în care instituția a procedat la vânzarea sau la reclasificarea de valori semnificative de titluri de investiții, în decursul exercițiului financiar curent sau a două exerciții financiare precedente, aceasta nu va putea clasifica niciun activ financiar ca titlu de investiții ("regula contaminării").

Această interdicție nu se aplică în situația în care respectiva vânzare sau reclasificare:

- este atât de apropiată de scadența activului financiar (de exemplu, cu mai puțin de trei luni înainte de scadență) încât modificările ratei dobânzii de pe piață nu ar mai fi putut avea un efect semnificativ asupra valorii juste a activului financiar;
- are loc după ce s-a recuperat în mod substanțial valoarea principalului activului financiar, prin plăți eșalonate sau prin rambursări anticipate sau
- este atribuită unui eveniment izolat care nu este repetitiv și nu putea fi anticipat în mod rezonabil.

p) Resurse specifice fondului de garantare a depozitelor bancare

Resursele Fondului includ: contribuțiile inițiale primite de la instituții de credit, contribuțiile anuale primite de la instituțiile de credit, contribuțiile speciale, recuperări creanțe, remunerația cuvenită Fondului în calitate de lichidator judiciar și alte resurse constituite din profiturile anilor anteriori. În caz de lipsă de resurse, Fondul se poate împrumuta în condiții contractuale la Ministerul Finanțelor Publice pentru acoperirea necesarului de fonduri.

Funcționalitatea și modalitatea de reflectare în contabilitate a acestor conturi este stabilită de Ordonanța Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare și de Ordinul BNR nr. 6/2015, cu modificările și completările ulterioare, astfel:

(i) Contribuția anuală

Contribuția anuală este calculată și plătită anual de către instituțiile de credit și este înregistrată pe baza contabilității de angajamente.

(ii) Contribuțiile extraordinare

Acestea reprezintă alte contribuții de încasat de la instituțiile de credit, în condițiile legii, atunci când resursele financiare ale Fondului sunt insuficiente pentru plata compensațiilor. În Ordonanța Guvernului nr. 39/1996 acestea erau numite contribuții speciale.

(iii) Recuperări creanțe

Acestea reprezintă sumele provenite din recuperarea creanțelor Fondului aferente plăților compensatorii efectuate în cazul falimentului băncilor.

Contribuțiile făcute de instituțiile de credit nu se restituie, inclusiv în cazul lichidării judiciare sau dizolvării unei instituții de credit.

(iv) Fonduri constituite din alte venituri

Alte venituri stabilite conform Ordonanței Guvernului nr. 39/1996, Ordinului nr. 6/2015 și Legii nr. 311/2015, reprezentând donațiile și sponsorizările primite, venituri din asistența financiară și activitatea desfășurată de Fond ca lichidator al băncilor aflate în faliment, precum și alte venituri stabilite conform legii.

[100] Numerotarea notelor explicative este cea din materialul original din care au fost extrase.

(v) Fond constituit din veniturile din investirea resurselor financiare disponibile

Aceste resurse sunt constituite din profitul net al Fondului. Conform Legii nr. 311/2015, art. 98 alin. (2) lit. s) şi art. 112, profitul Fondului, obţinut ca diferenţă între veniturile şi cheltuielile acestuia, este neimpozabil şi este repartizat pentru constituirea unui fond anual de participare la profit, în limita unei cote de până la 1% din profit, cu aprobarea Consiliului de administraţie al Băncii Naţionale a României, iar diferenţa se repartizează pentru suplimentarea resurselor aferente fiecăreia dintre activităţile prevăzute la art. 92, alin. (1) şi (2).

Contul de resurse se diminuează cu:

- plăţile efective efectuate de Fond către deponenţii garantaţi prin lege ai băncilor la care s-au indisponibilizat depozitele;
- ratele şi dobânzile la creditele contractate pentru plata compensaţiilor;
- sumele virate către autoritatea de rezoluţie;
- împrumuturi către alte scheme de garantare, acordate conform legii.

Astfel, Fondul nu înregistrează provizioane aferente cererilor de despăgubire ale deponenţilor garantaţi în curs de soluţionare sau aferente potenţialelor despăgubiri care nu au fost notificate Fondului.

q) Impozit pe profit

Fondul este scutit de la plata impozitului pe profit conform prevederilor art. 13, alin. (2), pct. e) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal.

t) Venituri din dobânzi

Veniturile cu dobânzile sunt recunoscute în contul de profit şi pierdere, conform principiului contabilităţii de angajamente, pentru toate instrumentele financiare purtătoare de dobânzi, din momentul apariţiei lor. Veniturile din dobânzi includ şi venituri generate de eşalonarea discountului conform metodei dobânzii efective pentru activele achiziţionate la o valoare mai mică şi suma de plătit la scadenţă, precum şi pentru primele generate de datoriile contractate la o valoare mai mare decât valoarea rambursabilă la scadenţă.

u) Recunoaşterea veniturilor

Fondul nu desfăşoară activităţi comerciale. Veniturile sunt realizate din dobânzile la imobilizările financiare.

2. Casa

La 31 decembrie 2016, Fondul deţine numerar în casierie în sumă de 5.480 RON (31 decembrie 2015: 7.037 RON).

3. Creanţe asupra instituţiilor de credit

	31 decembrie 2015 (RON)	31 decembrie 2016 (RON)
Conturi curente	1.075.773	1.073.125
Plasamente la bănci la termen	858.949.768	1.690.978.048
Total	**860.025.541**	**1.692.051.173**

4. Efecte publice, obligaţiuni şi alte titluri cu venit fix

	31 decembrie 2015 (RON)	31 decembrie 2016 (RON)
Titluri de investiţii, din care:	3.657.828.877	3.387.672.974
• Titluri de investiţii	3.554.319.804	3.283.254.000
• Obligaţiuni	103.509.073	104.418.974
Titluri de plasament	816.738.988	841.123.894
Total	**4.474.567.865**	**4.228.796.868**

9. Fond constituit din contribuţiile instituţiilor de credit (sume cumulate)

	31 decembrie 2015 (RON)	31 decembrie 2016 (RON)
Contribuţie iniţială – 1%	6.472.230	6.472.230
Contribuţie anuală, inclusiv majorată	3.634.721.163	3.982.725.967
Contribuţie extraordinară	61.777.997	61.777.997
Comision pentru linie credit	(14.825.698)	(14.825.698)
Compensări depozite	(512.243.727)	(512.243.727)
Total	**3.175.901.965**	**3.523.906.769**

Contribuţia anuală a fiecărei instituţii de credit se determină pe baza declaraţiilor transmise de către aceasta Fondului. În 2016, contribuţia anuală încasată de către Fond a fost în sumă de 348.004.803 lei şi s-a calculat în funcţie de gradul de risc al fiecărei instituţii de credit participante asupra depozitelor acoperite la 31.12.2015 (2015: 0,3%, respectiv 515.508.259 lei). Volumul total al contribuţiilor încasate în anul 2016 a fost stabilit în baza coordonatelor politicii de finanţare a Fondului, potrivit metodei de calcul al contribuţiilor în funcţie de risc, ambele aprobate de Consiliul de administraţie al Băncii Naţionale a României.

În cazul în care, la solicitarea Fondului, Consiliul de administraţie al Băncii Naţionale a României apreciază că resursele Fondului sunt insuficiente pentru onorarea obligaţiilor de plată, acesta poate stabili plata unei contribuţii extraordinare de către fiecare instituţie de credit, egală cu până la nivelul contribuţiei anuale aferente exerciţiului financiar respectiv. În anul 2015, cât şi în 2016, nu a fost cazul de a se încasa contribuţia extraordinară.

Compensaţia este suma pe care Fondul o plăteşte fiecărui deponent garantat pentru depozitele indisponibile, indiferent de numărul acestora, în limita plafonului de acoperire. În anul 2016, ca şi în 2015, nu a fost cazul.

10. Fondul de rezoluție bancară

(RON)

Sold 31 decembrie 2013	**207.473.680**
Contribuție (cotizație) anuală 2014	131.178.657
Profit 2013 capitalizat	7.824.134
Sold 31 decembrie 2014	**346.476.471**
Contribuție (cotizație) anuală 2015	123.818.091
Profit 2014 capitalizat	6.680.194
Sold 31 decembrie 2015	**476.974.756**
Contribuție anuală 2016	111.405.684
Restituire diferență contribuție	197.573
Profit 2015 capitalizat	7.841.167
Sold 31 decembrie 2016	**596.024.034**

Fondul de rezoluție bancară se constituie în vederea asigurării resurselor financiare necesare finanțării măsurilor de rezoluție bancară. Fondul de rezoluție bancară este administrat de Fondul de garantare a depozitelor bancare.

Conform art. 539 din Legea nr. 312/2015 privind redresarea şi rezoluția instituțiilor de credit şi a firmelor de investiții, precum şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative în domeniul financiar, Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție, stabileşte nivelul contribuțiilor anuale ale instituțiilor de credit la fondul de rezoluție bancară astfel încât acestea să fie repartizate cât mai uniform posibil în timp, dar ținându-se seama în mod corespunzător de faza ciclului economic şi de impactul pe care contribuțiile prociclice îl pot avea asupra poziției financiare a instituțiilor de credit care contribuie.

În 2016, contribuția încasată de Fond a fost în sumă de 111.405.684 lei şi s-a calculat potrivit deciziei Băncii Naționale a României. În 2015, contribuția anuală încasată de Fond a fost în sumă de 123.818.091 lei şi s-a calculat ca procent de 0,1% asupra pasivului negarantat.

Profitul anului 2015, în sumă de 7.841.167 lei, obținut din investirea resurselor fondului de rezoluție bancară, a fost capitalizat în urma deciziei Consiliului de administrație al Fondului după autorizarea situațiilor financiare de la 31 decembrie 2015.

11. Fond constituit din încasările din recuperarea creanțelor (sume cumulate)

	31 decembrie 2015 (RON)	31 decembrie 2016 (RON)
Recuperare creanțe	174.977.963	174.977.963
Dobânzi la credite bancare - BNR	(108.774.955)	(108.774.955)
Total	**66.203.008**	**66.203.008**

Recuperarea creanțelor reprezintă sumele pe care Fondul le-a încasat de la instituțiile de credit, reprezentând contribuțiile anuale datorate la data declarării falimentului şi compensațiile cuvenite deponenților. În anul 2016 nu s-au recuperat creanțe de la instituțiile de credit aflate în faliment.

12. Fond constituit din veniturile din investirea resurselor financiare disponibile

	31 decembrie 2015 (RON)	31 decembrie 2016 (RON)
Fond constituit din veniturile din investirea resurselor financiare disponibile – cota parte profit	1.447.696.944	1.603.733.167

Sumele reprezintă profitul cumulat al Fondului rezultat din distribuirea profiturilor din anii precedenți.

13. Fond constituit din alte venituri, stabilite conform legii

	31 decembrie 2015 (RON)	31 decembrie 2016 (RON)
Remunerația FGDB din activitatea desfăşurată ca lichidator	2.721.225	2.721.225

15. Repartizarea profitului

	31 decembrie 2015 (RON)	31 decembrie 2016 (RON)
Rezultatul activității curente – profit, din care:	165.532.593	132.229.454
Profit din resursele fondului de garantare a depozitelor	157.612.228	125.168.205
Profit din resursele fondului de rezoluție bancară	7.920.365	7.061.249
Profit nerepartizat	**165.532.593**	**132.229.454**

Distribuirea profitului pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2016 va fi aprobată de către Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României ulterior autorizării situațiilor financiare.

19. Managementul riscului

Principalele riscuri asociate cu activitatea FGDB sunt de natură financiară şi operațională.

FGDB este expus următoarelor riscuri:

- Riscul de rată a dobânzii
- Riscul de piață
- Riscul de lichiditate
- Riscul valutar.

a) Riscul legat de rata dobânzii

FGDB este expus efectului fluctuațiilor nivelului principalelor dobânzi de piață la nivelul poziției financiare şi al fluxurilor de trezorerie. Rata dobânzii poate să crească ca rezultat al unor astfel de schimbări, dar se poate reduce de asemenea şi poate produce pierderi în eventualitatea apariției unor modificări neprevăzute. Conducerea Fondului monitorizează periodic expunerea la modificările ratei dobânzii.

În cursul anului 2016, Fondul a obținut următoarele rate de dobândă la activele plasate:

	2015		2016	
	min	max	min	max
Creanțe asupra instituțiilor de credit	0,50%	2,20%	0,23%	2,20%
Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix	0,46%	7,50%	0,30%	7,50%

b) Riscul de piață

Economia României este încă în curs de dezvoltare și există un grad considerabil de incertitudine referitor la direcția posibilă a politicilor economice interne. Conducerea Fondului nu poate să prevadă care vor fi schimbările ce vor avea loc în România și ce efect ar putea avea asupra situației financiare și a rezultatelor tranzacțiilor Fondului.

c) Riscul de lichiditate

Principala sursă de risc de lichiditate este reprezentată de necorelarea dintre maturitatea activelor și scadența obligațiilor Fondului.

Strategia Fondului are în vedere asigurarea, pe cât posibil, de suficiente lichidități pentru a-și îndeplini obligațiile când acestea vor ajunge la scadență astfel încât să nu se înregistreze pierderi.

(RON)

La 31 decembrie 2016	Până la 3 luni	Între 3 luni și un an	Peste 1 an și până la 5 ani	Total
Casa	5.480	-	-	5.480
Conturi curente la bănci	1.073.125	-	-	1.073.125
Creanțe asupra instituțiilor de credit	698.075.518	992.902.530	-	1.690.978.048
Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix	502.388.505	1.068.007.891	2.658.400.472	4.228.796.868
Alte instrumente financiare	-	-	-	-
Alte active	305.087	-	-	305.087
Cheltuieli înregistrate în avans și venituri angajate	2.590.358	2.446.128	-	5.036.486
Total active	**1.204.438.073**	**2.063.356.549**	**2.658.400.472**	**5.926.195.094**
Alte datorii	1.021.929	-	-	1.021.929
Fondul de garantare a depozitelor bancare	5.196.564.169	-	-	5.196.564.169
Fondul de rezoluție bancară	596.024.034	-	-	596.024.034
Total pasive	**5.793.610.132**	**-**	**-**	**5.793.610.132**
Excedent/(nevoie) de lichiditate	**(4.589.172.059)**	**2.063.356.549**	**2.658.400.472**	**132.584.962**

(RON)

La 31 decembrie 2015	Până la 3 luni	Între 3 luni și un an	Peste 1 an și până la 5 ani	Total
Casa	7.037	-	-	7.037
Conturi curente la bănci	1.075.773	-	-	1.075.773
Creanțe asupra instituțiilor de credit	305.651.907	553.297.861	-	858.949.768
Efecte publice, obligațiuni și alte titluri cu venit fix	88.323.529	728.415.459	3.657.828.877	4.474.567.865
Alte instrumente financiare	-	-	-	-
Alte active	230.894	-	-	230.894
Cheltuieli înregistrate în avans și venituri angajate	127.478	891.236	-	1.018.714
Total active	**395.416.618**	**1.282.604.556**	**3.657.828.877**	**5.335.850.051**
Alte datorii	435.982	-	-	435.982
Fondul de garantare a depozitelor bancare	4.692.523.142	-	-	4.692.523.142
Fondul de rezoluție bancară	476.974.756	-	-	476.974.756
Total pasive	**5.169.933.880**	**-**	**-**	**5.169.933.880**
Excedent/(nevoie) de lichiditate	**(4.774.517.262)**	**1.282.604.556**	**3.657.828.877**	**165.916.171**

d) Riscul valutar

Fondul operează într-o economie caracterizată prin fluctuații ale cursurilor de schimb ale principalelor valute (EUR, USD, CHF, GBP), în principal CHF. În aceste condiții există un risc scăzut al scăderii valorii activelor monetare nete deținute în RON.

La 31 decembrie 2016, Fondul deținea numerar în casierie și conturi curente la bănci denominate în EUR în sumă de 2.119 echivalent RON (31 decembrie 2015: 756 echivalent RON), USD în sumă de 3.102 echivalent RON (31 decembrie 2015: 2.444 echivalent RON) și alte valute în sumă de 139 echivalent RON (31 decembrie 2015: 161 echivalent RON). Restul activelor și datoriilor monetare sunt denominate în RON.

e) Riscul de credit

În cursul anului 2016 s-a acordat o atenție deosebită investirii eficiente și în condiții de creștere a lichidității și de minimizare a riscului, a resurselor financiare disponibile ale Fondului, în conformitate cu strategia de expunere a Fondului pe anul 2016 aprobată de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a României.

(i) **Titluri de investiții** Titluri de investiții, din care:	31 decembrie 2016 (RON)
Titluri de investiții	3.283.254.000
Obligațiuni	104.418.974
Titluri de plasament	841.123.894
Total	**4.228.796.868**

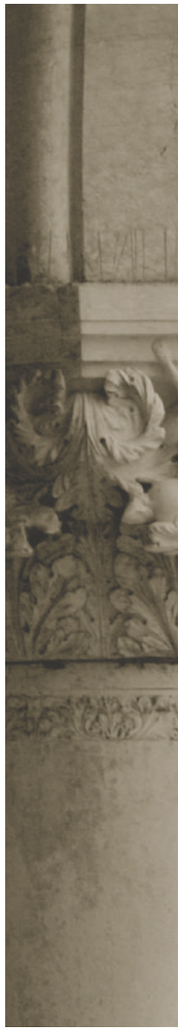
Titluri de investiții, din care:	31 decembrie 2015 (RON)
Titluri de investiții	3.554.319.804
Obligațiuni	103.509.073
Titluri de plasament	816.738.988
Total	**4.474.567.865**

(ii) **Depozite bancare**	31 decembrie 2016 (RON)
Total depozite bancare	1.690.978.048
Conturi curente	1.073.125
Total depozite bancare și conturi curente	**1.692.051.173**

	31 decembrie 2015 (RON)
Total depozite bancare	858.949.768
Conturi curente	1.075.773
Total depozite bancare și conturi curente	**860.025.541**

ANEXE

LISTA INSTITUȚIILOR DE CREDIT PARTICIPANTE LA FGDB LA 31 DECEMBRIE 2016

1. Alpha Bank România - S.A.
2. Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP
3. Banca Comercială Carpatica - S.A.[1]
4. Banca Comercială Feroviara - S.A.
5. Banca Comercială Intesa Sanpaolo România - S.A.
6. Banca Comercială Română - S.A.
7. Banca de Export Import a României EXIMBANK - S.A.
8. Banca Română de Credite și Investiții - S.A.
9. Banca Românească - S.A., membră a Grupului National Bank of Greece
10. Banca Transilvania - S.A.
11. Bancpost - S.A.
12. Bank Leumi România - S.A.
13. BCR Banca pentru Locuințe - S.A.
14. BRD - Groupe Société Générale - S.A.
15. CEC Bank - S.A.
16. Crédit Agricole Bank România - S.A.
17. Credit Europe Bank (România) - S.A.
18. Garanti Bank - S.A.
19. Idea Bank - S.A.
20. Libra Internet Bank - S.A.
21. Marfin Bank (România) - S.A.
22. OTP Bank România - S.A.
23. Patria Bank - S.A.[2]
24. Piraeus Bank România - S.A.
25. Porsche Bank România - S.A.
26. ProCredit Bank - S.A.
27. Raiffeisen Banca pentru Locuințe - S.A.
28. Raiffeisen Bank - S.A.
29. UniCredit Bank - S.A.

[1] La data de 2 mai 2017 a fost implementată fuziunea prin absorbție dintre Banca Comercială Carpatica S.A. (societate absorbantă) și Patria Bank S.A. (societate absorbită). Noua bancă poartă numele de Patria Bank S.A.

[2] Până la data de 10 martie 2016 a funcționat sub denumirea Nextebank S.A.

SITUAȚIA DEPOZITELOR LA INSTITUȚIILE DE CREDIT PARTICIPANTE LA FGDB LA 31 DECEMBRIE 2016

Nr. crt.	Indicatori	31 dec. 2015*	31 dec. 2016	Diferențe	
0	1	2	3	4 = 3 - 2	5 = 4 / 2 (%)
1.	Număr titulari de depozite - total, din care:	15.204.965	15.173.932	-31.033	-0,2
	• persoane fizice	14.242.456	14.237.187	-5.269	-0,04
	• persoane juridice	962.509	936.745	-25.764	-2,7
2.	Număr titulari de depozite eligibile - total, din care:	15.162.160	15.125.754	-36.406	-0,2
	• persoane fizice	14.223.603	14.214.343	-9.260	-0,1
	• persoane juridice	938.557	911.411	-27.146	-2,9
3.	Total depozite (milioane lei), din care:	292.114,2	304.191,4	12.077,2	4,1
	• în lei	167.087,0	185.721,1	18.634,1	11,2
	• în valută (în echivalent lei)	125.027,2	118.470,3	-6.556,9	-5,2
4.	Total depozite eligibile (milioane lei), din care:	221.424,5	241.170,5	19.746,0	8,9
	% din total depozite	*75,8*	*79,3*	*3,5 p.p.*	
	• în lei	145.395,5	159.832,8	14.437,3	9,9
	• în valută (în echivalent lei)	76.029,0	81.337,7	5.308,7	7,0
5.	Valoarea depozitelor eligibile ale persoanelor fizice (milioane lei), din care:	135.085,0	147.762,9	12.677,9	9,4
	% din total depozite eligibile	*61,0*	*61,3*	*0,3 p.p.*	
	• în lei	80.623,5	89.444,4	8.820,9	10,9
	• în valută (în echivalent lei)	54.461,5	58.318,5	3.857,0	7,1
6.	Valoarea depozitelor eligibile ale persoanelor juridice (milioane lei), din care:	86.339,5	93.407,6	7.068,1	8,2
	% din total depozite eligibile	*39,0*	*38,7*	*-0,3 p.p.*	
	• în lei	64.772,0	70.388,4	5.616,4	8,7
	• în valută (în echivalent lei)	21.567,5	23.019,2	1.451,7	6,7
7.	Total depozite acoperite (milioane lei), din care:	148.886,4	158.619,3	9.732,9	6,5
	% din total depozite eligibile	*67,2*	*65,8*	*-1,4 p.p.*	
	• depozite acoperite ale persoanelor fizice	122.929,9	132.029,0	9.099,1	7,4
	• depozite acoperite ale persoanelor juridice	25.956,5	26.590,3	633,8	2,4

Notă: Din cauza rotunjirilor, pot exista mici diferențe între totaluri/subtotaluri și suma componentelor.

* Date finale actualizate în urma verificării bazei de calcul a contribuției datorate de instituțiile de credit în anul 2016.